

UCHWAŁA NR 22/2023
ZARZĄDU POWIATU JAWORSKIEGO

z dnia 30 maja 2023 r.

**w sprawie przyjęcia i przedstawienia Radzie Powiatu Jaworskiego Raportu o stanie Powiatu
Jaworskiego za rok 2022**

Na podstawie art. 32 ust. 1 w związku z art. 30a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. 2022 r. poz. 1526 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Raport o stanie Powiatu Jaworskiego za rok 2022 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Przyjęty Raport przedstawia się Radzie Powiatu Jaworskiego.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Staroście Jaworskiemu.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

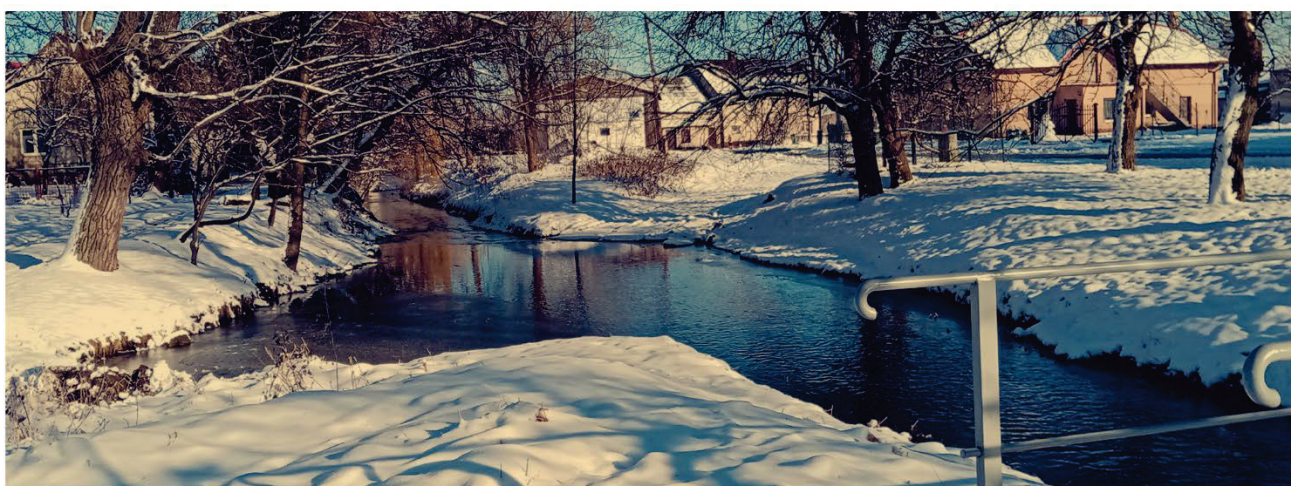
Przewodniczący Zarządu
Powiatu Jaworskiego

Aneta Kucharzyk

RAPORT

O STANIE POWIATU JAWORSKIEGO

2022

Szanowni Mieszkańcy Powiatu Jaworskiego,

Przedstawiam Państwu „Raport o stanie Powiatu Jaworskiego za rok 2022”. Jest to już piąty raport w tej kadencji samorządu, który, podobnie jak w latach poprzednich, obejmuje najważniejsze informacje związane z funkcjonowaniem naszego powiatu w roku 2022.

Poprzedni Raport przedstawiałam Państwu w specyficznych okolicznościach, tj. w sytuacji walki z epidemią koronawirusa. We wstępie do tegorocznego Raportu nie mogę pominąć naszych zrealizowanych działań w sytuacji wojny na Ukrainie, spowodowanej napaścią Rosji na naszego wschodniego sąsiada. W tamtym momencie mieszkańcy powiatu jaworskiego natychmiast otworzyli swoje serca na pomoc uchodźcom z Ukrainy. Dramatyczne wydarzenia lutego ubiegłego roku i kolejnych miesięcy po raz kolejny pokazały, że potrafimy się zjednoczyć w trudnych chwilach. Zarówno gminy powiatu jaworskiego jak i administracja powiatowa, błyskawicznie stworzyły warunki do przyjęcia dużej grupy kobiet z dziećmi, osób starszych oraz niepełnosprawnych. Za tę pomoc bardzo Państwu dziękuję.

Podobnie jak w latach ubiegłych, cała praca zarówno zarządu powiatu jak i administracji powiatowej, skoncentrowana była przede wszystkim na zapewnieniu środków finansowych naszym jednostkom edukacyjnym oraz całemu systemowi pomocy społecznej realizującym zadania powiatu w tym obszarze. Ma to swój konkretny wymiar w poprawieniu warunków funkcjonowania mieszkańców domów pomocy społecznej, podopiecznych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz dzieci z domów dziecka. Równolegle bardzo mocno zaangażowaliśmy się w przygotowanie dokumentacji technicznej do realizacji wielu inwestycji w infrastrukturę drogową oraz w obiekty użyteczności publicznej.

Dzisiaj w maju 2023 roku wiemy, że podejmowaliśmy dobre decyzje, gdyż efekty naszych prac już stają się widoczne. Staramy się nadrobić stracony czas, kiedy to walka z epidemią koronawirusa wyznaczyła nam inne priorytety, obejmujące zapewnienie naszym mieszkańcom właściwy poziom bezpieczeństwa. Jak wszyscy wiemy, miało to decydujący wpływ na funkcjonowanie administracji powiatowej oraz jednostek organizacyjnych powiatu, w tym przede wszystkim szkół powiatowych i domów pomocy społecznej. Niemniej pomoc osobom potrzebującym oraz pomoc kierowana do naszych uczniów, widoczna jest w prezentowanych w raporcie danych.

W roku 2022 bardzo intensywnie pracowała Rada Powiatu, która na czternastu posiedzeniach podjęła 65 uchwał. Zarząd powiatu w składzie Aneta Kucharzyk Starosta Jaworski, Stanisław Laskowski Wicestarosta Jaworski, Anna Róg, Wiesława Łęgosz i Jan Grygorcewicz obradował na 52 posiedzeniach, podczas których podjął 44 uchwały a także skierował pod obrady rady 53 projekty uchwał. Wielokrotnie na posiedzeniach zarządu spieraliśmy się i podejmowaliśmy trudne decyzje. Jako Starosta Jaworski pragnę podziękować członkom zarządu powiatu za współpracę i wiem, że nasza decyzje dobrze zasłużyły się naszym mieszkańcom. Uważam, że postawione cele zarówno przeze mnie, jako starostę, przez Zarząd Powiatu i Radę Powiatu w 2022 roku zostały osiągnięte.

Aneta Kucharzyk

Starosta Jaworski

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Wykonanie uchwał Rady Powiatu: uchwały podjęte w 2022 r.	4
3. Informacje finansowe za 2022 rok	11
4. Realizacja zadań powiatu	19
Edukacja publiczna	19
Promocja i ochrona zdrowia.....	56
Polityka społeczna oraz wspieranie osób niepełnosprawnych	59
Przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy	85
Komunikacja i drogownictwo	86
Administracja architektoniczno – budowlana	93
Geodezja, kartografia i kataster	95
Gospodarka nieruchomościami, gospodarka wodna, ochrona środowiska i przyrody, rolnictwo, leśnictwo i rybactwo śródlądowe.....	96
Inwestycje i pozyskiwanie funduszy zewnętrznych	99
Porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli	104
Ochrona przeciwpowodziowa, przeciwpożarowa i zapobieganie innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska	108
Obronność	111
Nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie oraz edukacja prawna	113
Ochrona praw konsumenta.....	116
Promocja i turystyka.....	122
Współpraca i działalność na rzecz organizacji pozarządowych.....	130

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 30a. ust. 1-2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym tj. Dz.U. z 2019 poz. 511 o samorządzie powiatowym (dalej u.s.p.) zarząd powiatu co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie powiatu raport o stanie powiatu. Raport obejmuje podsumowanie działalności zarządu powiatu w roku poprzednim, w szczególności realizację uchwał rady powiatu. Działając na podstawie art. 30a ust. 3 u.s.p. rada powiatu może określić w drodze uchwały szczegółowe wymogi dotyczące raportu. W odniesieniu do raportu za rok 2022 r. Rada Powiatu Jaworskiego nie skorzystała z powyższego uprawnienia, w związku z powyższym raport został przygotowany w oparciu o ogólne wytyczne wskazane w ustawie.

Podstawowe dane dotyczące powiatu

Nazwa	Powiat Jaworski
Siedziba władz	Starostwo Powiatowe w Jaworze, ul. Wrocławska 26, 59-400 Jawor
Okres, którego dotyczy raport	1 stycznia – 31 grudnia 2022 r.
Liczba mieszkańców wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. (tj. według ostatnich dostępnych danych GUS)	47 584 osób, w tym: 23 299 – mężczyźni; 24 285 – kobiety
Krótki opis sytuacji demograficznej	Powiat położony jest na Równinie Jaworskiej stanowiącej integralną część Niziny Śląsko-Łużyckiej. Jego południowa część sięga Pogórza Kaczawskiego i Przedgórze Sudeckiego. Stolicą powiatu jest miasto Jawor.
Powierzchnia	581,25 km ²
Czy w porównaniu do roku poprzedzającego rok sprawozdawczy doszło do zmiany granic powiatu. Jeżeli tak wskazać zakres zmian.	Nie doszło do zmian granic powiatu.
Podział administracyjny	Gminy miejskie: Jawor Gminy miejsko-wiejskie: Bolków Gminy wiejskie: Męcinka, Mściwojów, Paszowice, Wądroże Wielkie

2. Wykonanie uchwał Rady Powiatu: uchwały podjęte w 2022 r.

Lp.	Nr i data sesji	Numer uchwały	Treść uchwały	Informacja o wykonaniu
1.	XLVII Sesja 27 stycznia 2022 r.	XLVII/242/22	w sprawie zmian w Statucie Powiatu Jaworskiego	Uchwała obowiązuje po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.
2.	XLVII Sesja 27 stycznia 2022 r.	XLVII/243/22	zmieniająca uchwałę w sprawie rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych działających na terenie powiatu jaworskiego na rok 2022	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
3.	XLVIII Sesja 24 lutego 2022 r.	XLVIII/244/22	w sprawie powierzenia przez Powiat Jaworski prowadzenia zadania publicznego Gminie Paszowice	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
4.	XLVIII Sesja 24 lutego 2022 r.	XLVIII/245/22	w sprawie powierzenia zadania publicznego z zakresu edukacji	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
5.	XLVIII Sesja 24 lutego 2022 r.	XLVIII/246/22	w sprawie zmian w Statucie Powiatu Jaworskiego	Uchwała obowiązuje po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.
6.	XLIX Sesja 17 marca 2022 r.	XLIX/247/22	w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jaworskiego na lata 2022-25	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2022 r.
7.	XLIX Sesja 22 marca 2022 r.	XLIX/248/22	w sprawie zmian w budżecie na 2022 rok	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
8.	XLIX Sesja 22 marca 2022 r.	XLIX/249/22	w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jaworskiego na lata 2022-2025	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
9.	XLIX Sesja 22 marca 2022 r.	XLIX/250/22	w sprawie powierzenia Gminie Bolków prowadzenia zadania publicznego Powiatu Jaworskiego z zakresu	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia

			zarządzania drogami powiatowymi	
10.	XLIX Sesja 22 marca 2022 r.	XLIX/251/22	w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, na które przeznaczają się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2022 r.	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
11.	L Sesja 31 marca 2022 r.	L/252/22	w sprawie powierzenia przez Powiat Jaworski prowadzenia zadania publicznego Gminie Bolków	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
12.	L Sesja 31 marca 2022 r.	L/253/22	w sprawie zmiany uchwały nr XLI/211/21 Rady Powiatu w Jaworze z dnia 30 września 2021 r.	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
13.	L Sesja 31 marca 2022 r.	L/254/22	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jaworskiego na lata 2022-25	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
14.	L Sesja 31 marca 2022 r.	L/255/22	w sprawie zmian w budżecie na 2022 rok	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
15.	LI Sesja 11 kwietnia 2022 r.	LI/256/22	w sprawie zmian w budżecie na 2022 rok	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
16.	LII Sesja 28 kwietnia 2022 r.	LII/257/22	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Bolków	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
17.	LII Sesja 28 kwietnia 2022 r.	LII/258/22	w sprawie zakresu pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 24 lutego 2022 r.
18.	LII Sesja 28 kwietnia 2022 r.	LII/259/22	w sprawie ustalenia zasad zwrotu kosztów podróży służbowych radnych Rady Powiatu w Jaworze	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
19.	LII Sesja 28 kwietnia 2022 r.	LII/260/22	w sprawie przyjęcia Programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji rynku pracy Powiatu Jaworskiego	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2021 r.
20.	LII Sesja 28 kwietnia 2022 r.	LII/261/22	w sprawie zmiany uchwały nr XLIV/228/21 Rady Powiatu w Jaworze z dnia 25 listopada 2021 r.	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia

21.	LII Sesja 28 kwietnia 2022 r.	LII/262/22	w sprawie zmiany uchwały nr XLIV/230/21 Rady Powiatu w Jaworze z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie określenia składu oraz przedmiotu działania Komisji Edukacji, Zdrowia, Kultury i Polityki Społecznej	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
22.	LII Sesja 28 kwietnia 2022 r.	LII/263/22	w sprawie zmiany uchwały nr XLIV/233/21 Rady Powiatu w Jaworze z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie powołania Komisji Statutowej	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
23.	LII Sesja 28 kwietnia 2022 r.	LII/264/22	w sprawie zmian w budżecie na 2022 rok	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
24.	LII Sesja 28 kwietnia 2022 r.	LII/265/22	w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jaworskiego na lata 2022-25	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
25.	LII Sesja 28 kwietnia 2022 r.	LII/266/22	w sprawie upoważnienia Zarządu Powiatu w Jaworze do dokonywania zmian w planie dochodów i wydatków budżetu Powiatu Jaworskiego w roku 2022 oraz Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Jaworskiego na lata 2022- 26	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
26.	LIII Sesja 26 maja 2022 r.	LIII/267/22	w sprawie zmiany uchwały nr XLIX/251/22 Rady Powiatu w Jaworze z dn. 22 marca 2022 r.	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
27.	LIII Sesja 26 maja 2022 r.	LIII/268/22	w sprawie zmian w budżecie na 2022 rok	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
28.	LIII Sesja 26 maja 2022 r.	LIII/269/22	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jaworskiego na lata 2022-26	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
29.	LIV Sesja 30 czerwca 2022 r.	LIV/270/22	w sprawie nieudzielania wotum zaufania Zarządowi Powiatu Jaworskiego za 2021 r.	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
30.	LIV Sesja 30 czerwca 2022 r.	LIV/271/22	w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego za 2021 rok wraz ze sprawozdaniem Zarządu Powiatu z wykonania budżetu za 2021 rok	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
31.	LIV Sesja 30 czerwca 2022 r.	LIV/272/22	w sprawie absolutorium dla Zarządu Powiatu w Jaworze za rok 2021	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia

32.	LIV Sesja 30 czerwca 2022 r.	LIV/273/22	w sprawie zmian w budżecie na 2022 rok	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
33.	LIV Sesja 30 czerwca 2022 r.	LIV/274/22	w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jaworskiego na lata 2022-26	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
34.	LV Sesja 7 lipca 2022 r.	LV/275/22	w sprawie zmian w budżecie na 2022 rok	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
35.	LVI Sesja 31 sierpnia 2022 r.	LVI/276/22	w sprawie wyrażenia zgody na obniżenie bonifikaty od ceny nieruchomości o numerze ewidencyjnym 79 położonej w obrębie Muchów, gminie Męcinka, zabudowanej budynkiem wpisanym do rejestru zabytków	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
36.	LVI Sesja 31 sierpnia 2022 r.	LVI/277/22	w sprawie zmian w budżecie na 2022 rok	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
37.	LVI Sesja 31 sierpnia 2022 r.	LVI/278/22	w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jaworskiego na lata 2022-26	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
38.	LVII Sesja 29 września 2022 r.	LVII/279/22	w sprawie zmian w budżecie na 2022 rok	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
39.	LVII Sesja 29 września 2022 r.	LVII/280/22	w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jaworskiego na lata 2022-26	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
40.	LVIII Sesja 27 października 2022 r.	LVIII/281/22	w sprawie zmiany uchwały nr XXXVI/164/17 Rady Powiatu w Jaworze z dnia 31 sierpnia 2017 r.	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
41.	LVIII Sesja 27 października 2022 r.	LVIII/282/22	w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustalenia budżetu Powiatu Jaworskiego na 2022 rok	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
42.	LVIII Sesja 27 października 2022 r.	LVIII/283/22	w sprawie zmiany uchwały Rady Powiatu w Jaworze w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jaworskiego na lata 2022-26	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
43.	LIX Sesja 24 listopada 2022 r.	LIX/284/22	w sprawie zmiany uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Organizatora - Powiat Jaworski umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia

44.	LIX Sesja 24 listopada 2022 r.	LIX/285/22	w sprawie wyrażenia zgody na zwanie przez Organizatora - Powiat Jaworski umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą od 1 września 2023 r.
45.	LIX Sesja 24 listopada 2022 r.	LIX/286/22	w sprawie przyjęcia „Rocznego programu współpracy Powiatu Jaworskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2023”	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2023 r.
46.	LIX Sesja 24 listopada 2022 r.	LIX/287/22	w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, na które przeznaczają się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2022 r.	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
47.	LIX Sesja 24 listopada 2022 r.	LIX/288/22	w sprawie zmiany uchwały Rady Powiatu w Jaworze w sprawie: zasad udzielenia dotacji celowej z budżetu Powiatu Jaworskiego na finansowanie lub dofinansowanie działań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
48.	LIX Sesja 24 listopada 2022 r.	LIX/289/22	w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustalenia budżetu Powiatu Jaworskiego na 2022 rok	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
49.	LIX Sesja 24 listopada 2022 r.	LIX/290/22	w sprawie zmiany uchwały Rady Powiatu Jaworskiego w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jaworskiego na lata 2022-26	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
50.	LIX Sesja 24 listopada 2022 r.	LIX/291/22	w sprawie zmian w Statucie Powiatu Jaworskiego Rozstrzygnięcie nadzorcze	Uchwała wchodzi w życie po 14 dniach od jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego

51.	LIX Sesja 24 listopada 2022 r.	LIX/292/22	w sprawie zmiany uchwały w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Powiat Jaworski, udostępnianych dla operatorów i przewoźników, oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków i ustalenia stawki kwotowej opłaty za korzystanie z nich	Uchwała wchodzi w życie po 14 dniach od jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego
52.	LIX Sesja 24 listopada 2022 r.	LIX/293/22	w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie i przechowywanie pojazdu usuniętego z drogi oraz wysokości kosztów powstałych w razie odstąpienia od usunięcia pojazdu na 2023 rok	Uchwała wchodzi w życie po 14 dniach od jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego
53.	LX Sesja 19 grudnia 2022 r.	LX/294/22	w sprawie zmiany uchwały w sprawie określenia zadań rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, na które przeznaczają się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2022 r.	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
54.	LXII Sesja 27 grudnia 2022 r.	LXII/295/22	w sprawie powierzenia Województwu Dolnośląskiemu wykonania zadań związanych z operacją „Scalenie gruntów wsi Snowidza, gmina Mściwojów, powiat jaworski” realizowaną w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-22	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
55.	LXI Sesja 29 grudnia 2022 r.	LXI/296/22	w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Budżetu, Finansów i Mienia Publicznego na 2023 r.	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia

56.	LXI Sesja 29 grudnia 2022 r.	LXI/297/22	w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Edukacji, Zdrowia, Kultury i Polityki Społecznej na 2023 r.	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
57.	LXI Sesja 29 grudnia 2022 r.	LXI/298/22	w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Skarg, Wniosków i Petycji na 2023 r.	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
58.	LXI Sesja 29 grudnia 2022 r.	LXI/299/22	w sprawie powierzenia przez Powiat Jaworski prowadzenia zadania publicznego Gminie Męcinka	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
59.	LXI Sesja 29 grudnia 2022 r.	LXI/300/22	w sprawie powierzenia przez Powiat Jaworski prowadzenia zadania publicznego Gminie Męcinka	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
60.	LXI Sesja 29 grudnia 2022 r.	LXI/301/22	w sprawie powierzenia przez Powiat Jaworski prowadzenia zadania publicznego Gminie Męcinka	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
61.	LXI Sesja 29 grudnia 2022 r.	LXI/302/22	w sprawie określenia rozkładu godzin aptek ogólnodostępnych działających na terenie powiatu jaworskiego na rok 2023	Uchwała wchodzi w życie po 14 dniach od jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego
62.	LXI Sesja 29 grudnia 2022 r.	LXI/303/22	w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustalenia budżetu Powiatu Jaworskiego na 2022 r.	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
63.	LXI Sesja 29 grudnia 2022 r.	LXI/304/22	w sprawie zmiany uchwały Rady Powiatu Jaworskiego w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jaworskiego na lata 2022-26	Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia
64.	LXI Sesja 29 grudnia 2022 r.	LXI/305/22	w sprawie przyjęcia budżetu na 2023 rok	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2023 r.
65.	LXI Sesja 29 grudnia 2022 r.	LXI/306/22	w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jaworskiego na lata 2023- 32	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą od 1 stycznia 2023 r.

3. Informacje finansowe za 2022 rok

Dochody wykonane Powiatu w 2022 roku wyniosły **82 231 128,58 zł**, przy planowanych **82 402 987,00 zł** natomiast wydatki wykonane zamknęły się kwotą **83 251 857,27 zł**, przy planowanych **105 491 087,22 zł**, w związku z czym rok obrachunkowy zamknięto deficytem w kwocie **1 020 728,69 zł**.

Dochody wykonane na działalność bieżącą w 2022 roku wyniosły **76 564 546,89 zł**, natomiast wydatki wykonane bieżące stanowiły kwotę **69 440 071,48 zł**, w związku z czym 2022 rok zakończono nadwyżką operacyjną w wysokości **7 124 475,41 zł**. Zasady wyliczenia przedstawia tabela zamieszczona poniżej.

A	Dochody wykonane	82 231 128,58
1	dochody inwestycyjne wykonane, w tym:	5 666 581,69
1a	dochody ze zbycia majątku wykonane	350 212,50
1b	dochody ze zbycia praw majątkowych wykonane	0,00
B /A-1/	Dochody bieżące wykonane razem	76 564 546,89
C	Wydatki bieżące wykonane razem	69 440 071,48
D /B - C/	Nadwyżka/deficyt operacyjny	7 124 475,41

Stan zadłużenia Powiatu na początek 2022 roku wynosił **5 600 000,00 zł** z tytułu zaciągniętych obligacji a na koniec roku wynosił **4 200 000,00 zł**

Kwota przychodów na koniec 2022 roku wyniosła **29 640 156,11 zł**, z tego:

- ✓ **7 564 953,41 zł** – to środki pochodzące z przychodów jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach,
- ✓ **4 200 000,00 zł** - wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych,
- ✓ **17 875 202,70 zł** - nadwyżka budżetu z lat ubiegłych.

W 2022 roku pozyskiwano dodatkowe środki ze źródeł zewnętrznych /tabela źródeł finansowania

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota wykonana
1.	Dotacje z budżetu państwa:	10 352 562,40
2.	Środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej w tym:	3 837 091,59
	Nowe oblicze szkolnictwa zawodowego w Powiecie Jaworskim III i IV	1 482 021,59
	Scalanie gruntów wsi Snowidza, gmina Mściwojów, powiat jaworski. - Poprawa warunków gospodarowania na obszarze scalania poprzez racjonalne ukształtowanie rozłogu gruntów i stworzenie funkcjonalnej sieci dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych oraz poprawa walorów krajobrazowych	576 236,27
	Scalanie gruntów wsi Luboradz, gmina Mściwojów, powiat jaworski – poprawa warunków gospodarowania na obszarze scalania poprzez racjonalne ukształtowanie rozłogu gruntów i stworzenie funkcjonalnej sieci dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych oraz poprawa walorów krajobrazowych	242 072,63
	Scalanie gruntów wsi Niedaszów, gmina Mściwojów, powiat jaworski wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa	836 670,02
	Wdrożenie usług transportowych door – to –door dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności - Poprawa jakości życia mieszkańców	131 956,67
	ERASMUS+ - poprawa jakości życia mieszkańców	568 134,41
3.	Dotacje od samorządu wojewódzkiego w tym między innymi na:	2 040 421,85
	prowadzenie biblioteki pedagogicznej	97 626,00
	utrzymanie publicznych dróg wojewódzkich i poprawę stanu ich nawierzchni	1 725 545,00
	dofinansowanie przewozów autobusowych	46 733,65
	realizację zadania rekultywacyjnego pn. „Zakup sprzętu pomiarowego i informatycznego oraz oprogramowania”	70 517,20
	wykonanie zabiegów utrzymaniowych na drogach powiatowych	100 000,00
4.	Dotacje od samorządów powiatowych – z tytułu opłat za umieszczenie dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych Powiatu Jaworskiego oraz na wypłatę świadczeń dla rodzin zastępczych	295 029,75

5.	Dotacje i środki od samorządów gminnych w tym na:	1 521 942,65
	a) na dofinansowanie zadań z zakresu polityki społecznej i edukacyjnej opieki wychowawczej (placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze)	1 227 985,57
	b) na dofinansowanie przewozów autobusowych od Gmin: Bolków, Mściwojów, Wądroże Wlk.	42 351,81
	c) na dofinansowanie do zadań inwestycyjnych, w tym:	251 605,27
	- od Gminy Bolków na przebudowę drogi powiatowej nr 2796D Sady Dolne – Sady Górne	197 685,14
	- od Gminy Męcinka na przebudowę drogi powiatowej nr 2807D relacji Męcinka-Piotrowice o dł. ok. 2,3 km	24 538,50
- od Gminy Paszowice na budowę chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 2814D w miejscowości Paszowice	29 381,63	

Wydatki Powiatu w 2022 roku osiągnęły ogółem 83 251 857,27 zł, z czego zrealizowano wydatki majątkowe w kwocie 13 811 785,79 zł tj.:

Wyszczególnienie	Kwota wykonana (zł)
Scalanie gruntów wsi Luboradz, gmina Mściwojów, powiat jaworski - Poprawa warunków gospodarowania na obszarze scalania poprzez racjonalne ukształtowanie rozłogu gruntów i stworzenie funkcjonalnej sieci dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych oraz poprawa walorów krajobrazowych	242 072,63
Scalanie gruntów wsi Niedaszów, gmina Mściwojów, powiat jaworski. Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa	827 076,60
Zakup sprzętu pomiarowego i informatycznego oraz oprogramowania	68 437,20
Leasing nowego rębaka do gałęzi - przyczepy specjalnej wraz z homologacją	32 684,12
Leasing na zakup nowego samochodu dostawczego na potrzeby referatu ZDP	16 608,96
Budowa chodników przy drogach powiatowych	38 376,00
Przebudowa dróg powiatowych na obszarze Powiatu Jaworskiego - Poprawa infrastruktury drogowej	0,00
Przebudowa muru oporowego wzdłuż drogi powiatowej nr 2826D w km 0+912-0+937 nad potokiem Mokrzyzna w m. Mysłów	423 508,72
Rozbiórka istniejącego przepustu i budowa nowego obiektu w ciągu drogi powiatowej nr 2815 D nad potokiem Rogozina w m. Lipa	553 510,69

Przebudowa drogi powiatowej nr 2188D w miejscowości Snowidza o długości około 1,5 km – ETAP I	28 068,60
Remont drogi powiatowej realizowanej w ramach inwestycji pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 2796D Sady Dolne – Sady Górne w km 0+200-6+990, Etap I i II” – ETAP I	3 171 398,90
Budowa chodników przy drogach powiatowych nr 2184D w Mierczycach oraz 2177D w miejscowości Kępy	44 893,00
Przebudowa drogi powiatowej nr 2836D - ul. Piastowska o dł. ok. 600 m wraz z remontem chodnika i budową zatoki postojowej	47 810,45
Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej nr 2815D relacji Lipa-Jastrowiec-Pogwizdów o dł. ok. 4,8 km	2 891 577,18
Przebudowa drogi powiatowej nr 2796D Sady Dolne - Sady Górne w km 0+200 - 6+990, Etap I i II" - Etap II	4 493 429,47
Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 2814D w miejscowości Paszowice	60 270,00
Przebudowa dróg powiatowych nr 2176 D relacji Jawor -Godziszowa oraz nr 2805D relacji Niedaszów - Zimnik	19 600,00
Dokumentacja projektowa na przyszłe inwestycje	43 000,00
Zakup sprzętu komputerowego	80 281,44
Dofinansowanie zakupu pojazdu służbowego dla Komendy Powiatowej Policji w Jaworze	23 076,92
Zakup lekkiego samochodu operacyjnego z napędem 4x4 SLOp dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Jaworze	40 000,00
Poprawa efektywności energetycznej budynków Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego oraz budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Jaworze	3 013,50
Razem Starostwo Powiatowe	13 148 694,38
Modernizacja płyty chodnikowej od bramy od strony ulicy Wrocławskiej do budynku szkoły (etap I)	89 174,05
Razem Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	89 174,05
Zakup pralki przemysłowej 18-20 kg i zakup suszarek bębnowych przemysłowych dla DPS Jawor	78 105,00

Razem Dom Pomocy Społecznej	78 105,00
Modernizacja pierwszej kondygnacji budynku I Liceum Ogólnokształcącego im. Księcia Bolka I w Jaworze, w tym wymiana posadzki i stolarki drzwiowej wraz z robotami malarskimi	119 223,90
Razem I Liceum Ogólnokształcące	119 223,90
Budowa wiaty do celów rekreacyjnych	25 000,00
Razem Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	25 000,00
Orynowanie budynku Powiatowego Ośrodka Rozwoju Edukacji w Jaworze wraz z odwodnieniem	49 018,46
Zakup nowego pieca gazowego dla Powiatowego Ośrodka Rozwoju Edukacji w Jaworze	72 570,00
Razem Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji	121 588,46
Zakup sprzętu i wyposażenia do samochodu pożarniczego do działań z zakresu zwalczania zagrożeń dla środowiska dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Jaworze	60 000,00
Zakup lekkiego samochodu operacyjnego z napędem 4x4 SLOp dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Jaworze	170 000,00
Razem Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej	230 000,00
Wydatki majątkowe ogółem	13 811 785,79

Na zakup usług remontowych wykorzystano **653 990,20 zł**, z tego:

Starostwo Powiatowe	
Remont budynku Starostwa - parter, remonty sprzętu (rozrządu, alternatora, prostownika, kosiarek, piaskarek, posypywarki, pilarek, kos) i środków transportu, naprawa drukarek, kserokopiarek oraz naprawa i konserwacja systemu alarmowego.	93 464,14
Dom Pomocy Społecznej	
Konserwacja, przegląd i remont wind, remont dachu budynku w Bolkowie i w Jaworze, a także remont łazienki, pomieszczenia gospodarczego, wymiana pionów kanalizacyjnych i wodnych oraz remont kanalizacji sanitarnej, naprawa i konserwacja gaśnic oraz naprawy sprzętu AGD.	192 488,07
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	
Naprawa samochodu, naprawa urządzeń dźwigowych, przegląd i naprawa instalacji gazowej, remont instalacji wodnej, drobne naprawy sprzętu AGD oraz sprzętu administracyjno-biurowego.	33 016,82

I Liceum Ogólnokształcące	
Remont i malowanie klas lekcyjnych, opracowanie dokumentacji projektowej windy, przegląd budynku oraz instalacji odgromowej, przeglądy instalacji elektrycznej, przegląd kotłowni z wymianą czujnika, przegląd systemu sygnalizacji pożarowej, przegląd instalacji gazowej oraz gaśnic.	59 269,21
Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej	
Konserwacja pomieszczeń, budynków i budowli oraz uzbrojenia, sprzętu i wyposażenia, przegląd urządzeń oraz budynku, kalibracja mierników, przegląd kompresora narzędzi hydraulicznych, kotłów CO, sprzętu wysokościowego, konserwacja i naprawa sprzętu łączności oraz masztów i pól antenowych, konserwacja i naprawa sprzętu transportowego, konserwacja i naprawa sprzętu administracyjno-biurowego.	26 999,08
Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	
Konserwacja pieca CO i boiska ORLIK, naprawa pieca CO, remont korytarza, usunięcie awarii sieci kanalizacyjnej zewnętrznej i wykonanie nawierzchni asfaltowej oraz modernizacja systemu monitoringu wizyjnego.	119 580,88
Powiatowy Zespół Schronisk Młodzieżowych	
Konserwacja i naprawa windy.	5 590,90
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	
Wymiana oprawy oświetleniowej i usunięcie awarii elektrycznej naprawa gaśnic, remont pokrycia dachowego w budynku przy ulicy Szpitalnej i Piłsudskiego naprawa samochodu oraz drukarki.	72 836,61
Ośrodek Wsparcia „Pod Zielonym Dębem”	
Częściowy remont instalacji elektrycznej w kuchni oraz remont pomieszczeń.	45 553,49
Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego	
Naprawa samochodu służbowego oraz wymiana sanitariatów	5 191,00

Zagadnienia związane z obsługą informatyczną urzędu Starostwa Powiatowego

Zmieniające się przepisy prawa rozwój technologii i postępująca informatyzacja administracji, znajdują odzwierciedlenie w działaniach podejmowanych w Starostwie Powiatowym w Jaworze. Od kilku lat wprowadzane są rozwiązania, mające na celu m.in. ułatwienie załatwiania spraw poprzez ich elektroniczną.

W 2022 r. zakupiono dla pracowników Starostwa:

- ✓ 17 komputerów Dell Vostro na kwotę 70 422,99 zł;
- ✓ 5 monitorów Dell na kwotę 3 425,55 zł;
- ✓ 10 monitorów IIYama22 na kwotę 6432,90 zł;

- ✓ 1 laptop MSI Katana GF76 na kwotę 5 898,99 zł;
- ✓ 3 dyski zewnętrzne 2TB na kwotę 1337,00 zł;
- ✓ Router ASUS RT-AX55 na kwotę 399 zł.

We własnym zakresie wdrożono System do Elektronicznego Obiegu Dokumentów EZD. Wraz z wdrożeniem dostosowano do systemu kancelarię ogólną doposażając ją w:

- ✓ 2 drukarki etykiet Zebra na kwotę 3 198,00 zł;
- ✓ 1 skaner Fujitsu na kwotę 5 855,00 zł;
- ✓ 2 czytniki kodów na kwotę 566,00 zł.

Starostwo zakupiło i wdrożyło we własnym zakresie:

- ✓ Edytor aktów prawnych Legislator Premium Magic na kwotę 1 803,18 zł;
- ✓ 30 licencji Microsoft 365 Business Standard na kwotę 14 412,65 zł;
- ✓ 40 licencji F1 Microsoft Teams dla pracowników Starostwa i jednostek organizacyjnych na kwotę 4869,57 zł;
- ✓ Xopero - oprogramowanie do szybkiego tworzenia i odzyskiwania danych z backupu na kwotę 1590,00 zł.

Zakupiono i zamontowano w szafie serwerowej Swich Cisco CBS220-48T 24 PORT 10/100/1000 na kwotę 2495,00 zł. Ponadto przedłużono domeny będące w dyspozycji samorządu powiatowego oraz licencje na programy Lex z obszarów księgowości, budownictwa, ochrony środowiska, kadr, ochrony zdrowia, zamówień publicznych, orzecznictwa prawnego, prawa oświatowego. Poza tym przedłużono korzystanie z oprogramowania linii programów Wolters Kluwer z obszarów: Vat, Rozrachunki, Kadry, Przelewy i Finanse. Starostwo przedłużyło również obowiązywanie certyfikatów SSL służących zabezpieczeniu danych przesyłanych pomiędzy użytkownikiem sieci a serwerem. W ciągu roku nagrano i opublikowano 18 filmów z sesji Rady Powiatu.

Szkolenia

Zmieniające się warunki prawne funkcjonowania samorządu w Polsce, wymagają od pracowników starostwa stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych. W związku z tym w roku 2022 urzędnicy samorządu powiatowego regularnie uczestniczyli w szkoleniach w formie stacjonarnej jak i w formule online. Poniższe zestawienie przedstawia zagadnienia tematyczne kursów, szkoleń, seminariów i konferencji, w których uczestniczyli przedstawiciele starostwa powiatowego w Jaworze. Zestawienie to nie obejmuje bardzo wielu szkoleń realizowanych w formie online w ramach posiadanego abonamentu platformy Lex.

- ✓ Bezpieczeństwo informacji w instytucjach administracji państwowej i samorządowej.
- ✓ Zasady prowadzenia i przechowywania dokumentacji pracowniczej.
- ✓ Nieodpłatne i odpłatne udostępnianie danych z PZGiK. Dane osobowe w administracji i pracach geodezyjnych.
- ✓ Problematyka zajęcia pasa drogowego. Wybrane zagadnienia z praktyki zarządców dróg.
- ✓ Rejestr umów od 2022 roku. Nowy obowiązek dla jednostek. Raportowanie o zawartych umowach.
- ✓ Udział w webinarium Art.124 ustawy gospodarowania nieruchomościami w 2022r- służebność publiczna w świetle najnowszego orzecznictwa.
- ✓ Narada robocza Służby Geodezyjnej i Kartograficznej Województwa Dolnośląskiego.

- ✓ Obowiązki podmiotów publicznych w zakresie zapewnienia dostępności architektonicznej przestrzeni publicznej.
- ✓ Nowe warunki wydawania zezwolenia na zawód przewoźnika, licencji, zezwoleń na przewozy regularne i zaświadczeń w 2022 r.
- ✓ Udział w webinarium -Sprzedaż nieruchomości publicznych w trybie ustawy gospodarowania nieruchomościami w 2022 r.
- ✓ Projekt oraz program funkcjonalno-użytkowy a realizacja robót budowlanych - studium przypadku inwestycji sektora finansów publicznych.
- ✓ Szkolenie z zakresu prawa budowlanego.
- ✓ Pożytek publiczny i wolontariat w 2022 r.
- ✓ Wydawanie praw jazdy i prowadzenie czynności nadzoru nad kierującymi pojazdami, w tym przepisy związane z konfliktem na Ukrainie.
- ✓ Kontrola i nadzór starosty nad stowarzyszeniami. Uprawnienia i obowiązki organów nadzorujących w świetle przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.
- ✓ Obowiązujące regulacje prawne w obszarze finansów JST. Rejestr umów. Zasady i tryb udzielania pomocy obywatelom Ukrainy.
- ✓ Prowadzenie SKP przed i po planowanych zmianach w 2022 r.
- ✓ Kolejne zmiany Polskiego Ładu- czy czeka nas kolejna rewolucja?
- ✓ Obsługa pilarek łańcuchowych oraz kos mechanicznych przy pracach leśnych wykonywanych na potrzeby własne.
- ✓ Warunki kontroli przewoźników przez starostę po zmianach ustawy o transporcie drogowym.
- ✓ Użytki zurbanizowane, rolne i leśne, a podatek od nieruchomości, podatek rolny i leśny - wzajemne zależności.
- ✓ Użytki zurbanizowane, rolne i leśne, a podatek od nieruchomości, podatek rolny i leśny - wzajemne zależności.
- ✓ Szkolenie dla rzeczników konsumentów.
- ✓ E-doręczenie po nowelizacji w 2022 r.- wpływ ustawy na procedurę administracyjną.
- ✓ Odszkodowania za nieruchomości przejęte z mocy prawa pod budowę dróg publicznych, linii kolejowych i budowli przeciwpowodziowych. Problematyka stosowania specustawy drogowej oraz innych specustaw.
- ✓ Spotkanie dotyczące roli JST okręgu jeleniogórskiego oraz legnickiego w przemianie energetycznej regionu oraz znaczenie Odnawialnych Źródeł energii na terenach Gmin Sudeckich.
- ✓ Szkolenie dla administratorów i inspektorów BTI.
- ✓ Spotkanie Służby Geodezyjnej z Głównym Geodetą Kraju.
- ✓ Nowe formularze PIT-2, PIT-11. Obowiązki płatnika i nowe zasady naliczania wynagrodzeń po zmianach w Polskim Ładzie. Omówienie praktycznych aspektów bieżących rozliczeń.
- ✓ Gospodarka finansowa JST w 2023 roku.
- ✓ Narada robocza Służby Geodezyjnej i Kartograficznej Województwa Dolnośląskiego.
- ✓ Konferencja Techniczna dot. Koordynacji usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu.
- ✓ Ramy prawne opracowania i wykonywania budżetu na rok 2023 oraz wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego.
- ✓ Ochrona informacji niejawnych.

- ✓ Praktyka postępowania egzekucyjnego w administracji z uwzględnieniem projektowanych zmian.
- ✓ MIENIE- ewidencja mienia gminy lub powiatu.
- ✓ Konferencja: Samorząd i jego otoczenie- jak wspierać rozwój naszych małych ojczyzn.
- ✓ Organizacja ruchu drogowego -zagadnienia specjalistyczne. Nadzór w zarządzaniu ruchem, zatwierdzanie organizacji ruchu, inicjatorzy i ewidencja organizacji ruchu drogowego.
- ✓ Przygotowanie podmiotów medycznych na wypadek ataku zbrojnego.
- ✓ Seminarium podsumowujące XLVI Ogólnopolski Konkurs Jakości Prac Scaleniwych.

4. Realizacja zadań powiatu

Edukacja publiczna

Zadania oświatowe powiatu regulują m.in. następujące akty prawne:

1. ustawa z dnia 14 grudnia 2017 r. - Prawo oświatowe (Dz.U.2021.1082 tj.);
2. ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U.2022.1526 tj.);
3. ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz.U.2021.1762 tj.).

Do podstawowych zadań powiatu w zakresie oświaty należy:

- ✓ zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki;
- ✓ zapewnienie warunków umożliwiających stosowanie specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym;
- ✓ zabezpieczenie bazy lokalowej i sprawności technicznej obiektów oświatowych oraz środków rzeczowych i finansowych niezbędnych dla działalności;
- ✓ zabezpieczenie kadry pedagogicznej oraz obsługi administracyjnej;
- ✓ określenie wysokości niektórych składników wynagrodzenia nauczycieli;
- ✓ wspieranie nauczycieli w procesie dydaktyczno-wychowawczym.

Organizacja oświaty w Powiecie Jaworskim

I. Sieć szkół ponadpodstawowych i specjalnych w Powiecie Jaworskim.

Z dniem 12 stycznia 2017 r. weszła w życie ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające - Prawo oświatowe, zgodnie z którą szkoły, działające na podstawie ustawy o systemie oświaty, przekształcają się w nowe typy szkół. W II etapie reformy systemu oświaty, który rozpoczął się od 1 września 2019 r., przekształcone zostały w nowe typy szkół licea ogólnokształcące i technika. Wyjątek stanowiły gimnazja, które zostały wygaszone do dnia 31 sierpnia 2019 r. Rada powiatu zobowiązana została do ustalenia planu sieci publicznych szkół ponadpodstawowych oraz szkół specjalnych z uwzględnieniem szkół ponadpodstawowych i specjalnych, mających siedzibę na obszarze powiatu prowadzonych przez inne organy prowadzące. Plan ten, powinien być tak przygotowany, aby umożliwić dzieciom i młodzieży, zamieszkującym na obszarze powiatu lub przebywającym w podmiotach i jednostkach, o których mowa w art. 4 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, realizację odpowiednio obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki.

Rada powiatu, przy ustalaniu wskazanego powyżej planu, zobowiązana została do uwzględnienia klas dotychczasowych publicznych zasadniczych klas zawodowych, dotychczasowych publicznych trzyletnich liceów ogólnokształcących oraz dotychczasowych czteroletnich techników prowadzonych przez powiat i inne organy.. Ustalenie planu sieci publicznych szkół nastąpiło po uzyskaniu pozytywnej opinii Dolnośląskiego Kuratora Oświaty. Na terenie powiatu sieć publicznych szkół tworzą szkoły prowadzone przez Powiat Jaworski oraz Samorząd Województwa Dolnośląskiego. Kwestię tę reguluje uchwała nr X/56/19 Rady Powiatu w Jaworze z dnia 27 czerwca 2019 r. Powiatową sieć szkół tworzą:

Publiczne szkoły ponadpodstawowe prowadzone przez Powiat Jaworski

czteroletnie licea ogólnokształcące	
1.	I Liceum Ogólnokształcące im. Księcia Bolka I w Jaworze, ul. Kościuszki 8, 59–400 Jawor
2.	Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół i Placówek im. Wincentego Witosa w Bolkowie, ul. Niepodległości 17, 59 – 420 Bolków
pięcioletnie technika	
1.	Technikum w Powiatowym Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Jaworze, ul. Wrocławskiej 30 a, 59–400 Jawor
2.	Technikum w Zespole Szkół i Placówek im. Wincentego Witosa w Bolkowie, ul. Niepodległości 17, 59–420 Bolków
branżowe szkoły I stopnia	
1.	Branżowa Szkoła I Stopnia w Powiatowym Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Jaworze, ul. Wrocławskiej 30a, 59–400 Jawor
2.	Branżowa Szkoła I Stopnia w Zespole Szkół i Placówek im. Wincentego Witosa w Bolkowie, ul. Niepodległości 17, 59–420 Bolków

Publiczne szkoły ponadpodstawowe prowadzone przez Powiat Jaworski, w których funkcjonują odpowiednio klasy dotychczasowego trzyletniego liceum ogólnokształcącego i dotychczasowego czteroletniego technikum

czteroletnie licea ogólnokształcące	
1.	I Liceum Ogólnokształcące im. Księcia Bolka I w Jaworze, ul. Kościuszki 8, 59–400 Jawor
pięcioletnie technika	
1.	Technikum w Powiatowym Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Jaworze ul. Wrocławskiej 30 a, 59–400 Jawor
2.	Technikum w Zespole Szkół i Placówek im. Wincentego Witosa w Bolkowie, ul. Niepodległości 17, 59–420 Bolków

Publiczne szkoły ponadpodstawowe mające siedzibę na obszarze powiatu jaworskiego prowadzone przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego

szkoły policealne	
1.	Szkoła Policealna Służb Społecznych i Medycznych w Jaworze w Dolnośląskim Zespole Szkół w Jaworze, ul. Wyszyńskiego 1, 59-400 Jawor

Publiczne szkoły specjalne prowadzone przez Powiat Jaworski

szkoły podstawowe specjalne	
1.	Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 2 w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym im M. Konopnickiej w Jaworze z siedzibą przy ul. Paderewskiego 6, 59 – 400 Jawor
2.	Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 3 w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym im M. Konopnickiej w Jaworze z siedzibą przy ul. Paderewskiego 6, 59 – 400 Jawor
branżowe szkoły I stopnia specjalne	
1.	Branżowa Szkoła Specjalna I Stopnia w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym im M. Konopnickiej w Jaworze z siedzibą przy ul. Paderewskiego 6, 59 – 400 Jawor
szkoły specjalne przysposabiające do pracy	
1.	Szkoła Specjalna Przysposabiające do pracy w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym im M. Konopnickiej w Jaworze z siedzibą przy ul. Paderewskiego 6, 59 – 400 Jawor

Publiczne szkoły specjalne mające siedzibę na obszarze powiatu jaworskiego prowadzone przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego

szkoły podstawowe specjalne	
1.	Specjalna Szkoła Podstawowa Nr 6 w Dolnośląskim Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Jaworze z siedzibą przy ul. Legnickiej 16, 59 – 400 Jawor
branżowe szkoły I stopnia specjalne	
1.	Branżowa Szkoła Specjalna I Stopnia w Dolnośląskim Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Jaworze z siedzibą przy ul. Legnickiej 16, 59 – 400 Jawor

II. Stan organizacyjny powiatowych szkół ponadpodstawowych i specjalnych w roku szkolnym 2021/2022 oraz 2022/2023

Szczegółowy stan organizacji szkół ponadpodstawowych oraz specjalnych w roku szkolnym 2021/2022 obrazuje poniższa tabela:

I Liceum Ogólnokształcące w Jaworze			
Typ szkoły	Poziom klasy	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
Liceum Ogólnokształcące	Pierwsza	4	98
	Druga	3	77
	Trzecia	6	160
SUMA		13	335
Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze			
Typ szkoły	Poziom klasy	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
Technikum - technik mechanik	Pierwsza	½	14
	Druga	1	20
	Trzecia	1 ½	32
	Czwarta	½	8
Technikum - technik ekonomista	Pierwsza	½	16
	Druga	½	13
	Trzecia	2	44
	Czwarta	1	24
Technikum - technik informatyk	Pierwsza	½	13
	Druga	1	23
	Trzecia	2	53
	Czwarta	½	19
Technikum - technik logistyk	Pierwsza	2	45
	Druga	1	30
	Trzecia	2 ½	77
	Czwarta	1	30
Technikum - technik rachunkowości	Druga	½	11
Technikum - technik programista	Pierwsza	½	17
	Druga	1	18

Branżowa Szkoła I stopnia	Pierwsza	3	100
	Druga	3	78
	Trzecia	5	109
SUMA		31	794
Zespół Szkół i Placówek w Bolkowie			
Typ szkoły	Poziom klasy	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
Liceum Ogólnokształcące	Pierwsza	0	0
	Druga	0	0
	Trzecia	0	0
Branżowa Szkoła I stopnia	Pierwsza	0	0
	Druga	0	0
	Trzecia	0	0
Technikum – technik grafiki i poligrafii cyfrowej	Pierwsza	½	15
	Druga	½	15
Technikum - technik hotelarz	Pierwsza	0	0
	Druga	½	14
	Trzecia	½	17
	Czwarta	⅓	9
Technikum - technik żywienia i usług gastronomicznych	Pierwsza	½	14
	Druga	½	13
	Trzecia	½	22
	Czwarta	⅓	11
Technikum - technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	Pierwsza	0	0
	Druga	½	12
	Trzecia	½	28
	Czwarta	⅓	13
	SUMA	6	183

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Jaworze		
Typ szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
Branżowa Szkoła I stopnia	4	14
Szkoła Przystosowująca do Pracy Zaw.	5	14
Szkoła Podstawowa	26	53
Zajęcia rewalidacyjne	-	6
Przedszkole Specjalne	3	9
SUMA	38	96

W roku szkolnym 2021/2022 w szkołach ponadpodstawowych ogólnodostępnych prowadzonych przez Powiat Jaworski kształciło się 1312 uczniów w 50 oddziałach. Na ogólną liczbę uczniów składa się: 287 uczniów w branżowej szkole I stopnia, 690 w technikach, 335 w liceach ogólnokształcących. Łącznie w poszczególnych typach szkół uczyło się: w liceach ogólnokształcących – 26%, w technikach – 54,5%, a w branżowej szkole I stopnia – 22,7% młodzieży. Należy dodać, że w roku szkolnym 2021/2022 do Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego uczęszczało, w zależności od stopnia niepełnosprawności, 96 wychowanków w 38 oddziałach/grupach (w tym do Przedszkola Specjalnego 9 wychowanków w trzech grupach).

W roku szkolnym 2021/2022 nie uruchomiono żadnego nowego kierunku kształcenia, ponieważ w ostatnich latach w szkołach ogólnodostępnych rozpoczęto kształcenie w trzech nowych zawodach. Dyrektor Zespołu Szkół i Placówek w Bolkowie jeszcze w 2019 r. zwrócił się do organu prowadzącego o porozumienie w sprawie rozpoczęcia kształcenia w zawodzie technik grafiki i poligrafii cyfrowej. Zespół Szkół i Placówek w Bolkowie posiada pracownię komputerową wyposażoną w 14 stanowisk, drukarkę laserową, projektor i wizualizer cyfrowy, umożliwiające kształcenie podstaw grafiki cyfrowej. Wykorzystano możliwości doposażenia w pomoce dydaktyczne w ramach projektów unijnych, w tym projektu „Nowe oblicze szkolnictwa zawodowego w Powiecie Jaworskim III” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego. W tym projekcie dokonano zakupu pomocy dydaktycznych pod kątem nowego kierunku kształcenia o wartości 87 612,90 zł. W czwartej edycji tego projektu zakupiono wyposażenie dla tego zawodu o wartości 43 310, 12 zł. Natomiast w Powiatowym Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze w roku szkolnym 2020/2021 otwarto kształcenia dla techników rachunkowości i techników programistów. Jest to odpowiedź na zapotrzebowanie regionalnego rynku pracy, pracodawców sektora IT oraz instytucji otoczenia biznesu, którzy zgodnie potwierdzają wyraźny deficyt kandydatów do pracy w zawodzie programisty, wykształconych na poziomie szkoły ponadpodstawowej oraz konieczność wypełnienia wolnych miejsc na rynku pracy właśnie na stanowiskach związanych z programowaniem i testowaniem oprogramowania. Jeśli chodzi o kształcenie techników rachunkowości to zapotrzebowanie na pracowników w tym zawodzie potwierdza wiele firm funkcjonujących na lokalnym rynku pracy. Szkoła kształci w pokrewnym zawodzie technik ekonomista, jednak nowa podstawa programowa dla 5-letniego technikum zawęża niektóre kompetencje m.in. w zakresie księgowania. W ramach projektu „Nowe oblicze szkolnictwa zawodowego w Powiecie Jaworskim II” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego z Regionalnego Programu Operacyjnego

Województwa Dolnośląskiego przeprowadzono zakupy pomocy dydaktycznych pod kątem nowych kierunków kształcenia o wartości 93 242 zł dla technika programisty oraz 67 091 zł dla technika rachunkowości. Natomiast w ramach projektu „Nowe oblicze szkolnictwa zawodowego w Powiecie Jaworskim III” na kwotę 130 872 zł została wyposażona pracownia urządzeń i systemów mechatronicznych. W czwartej edycji tego projektu wyposażone zostały stanowiska egzaminacyjne w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych o wartości 43 310, 12 zł. Stan organizacji szkół ponadpodstawowych oraz specjalnych w roku szkolnym 2022/2023 przedstawia tabela poniżej:

I Liceum Ogólnokształcące w Jaworze			
Typ szkoły	Poziom klasy	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
Liceum Ogólnokształcące	Pierwsza	6	142
	Druga	4	92
	Trzecia	3	77
	Czwarta	4	97
SUMA		16	408
Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze			
Technikum - technik mechanik	Pierwsza	½	17
	Druga	1/2	13
	Trzecia	½	16
	Czwarta	1½	28
Technikum - technik ekonomista	Pierwsza	½	14
	Druga	½	20
	Trzecia	1/2	10
	Czwarta	2	43
Technikum - technik informatyk	Pierwsza	1	24
	Druga	1/2	8
	Trzecia	1	27
	Czwarta	2	45
Technikum - technik logistyk	Pierwsza	1	34
	Druga	2	39
	Trzecia	1	30
	Czwarta	2 1/2	76
Technik rachunkowości	trzecia	1/2	7
Technikum - technik programista	Pierwsza	1	23
	Druga	1/2	15
	Trzecia	1/2	16

Branżowa Szkoła I stopnia	Pierwsza	5	151
	Druga	3	77
	Trzecia	3	7
SUMA		31	803
Zespół Szkół i Placówek w Bolkowiu			
Liceum Ogólnokształcące	Pierwsza	0	0
	Druga	0	0
	Trzecia	0	0
Branżowa Szkoła I stopnia	Pierwsza	0	0
	Druga	0	0
	Trzecia	0	0
Technikum – technik grafiki i poligrafii cyfrowej	Pierwsza	1	28
	Druga	1/2	13
	Trzecia	½	12
Technikum - technik hotelarz	Pierwsza	0	0
	Druga	0	0
	Trzecia	1/2	16
	Czwarta	1/2	16
Technikum - technik żywienia i usług gastronomicznych	Pierwsza	1	14
	Druga	1/2	11
	Trzecia	1/2	13
	Czwarta	1/2	17
Technikum - technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	Pierwsza	0	0
	Druga	0	0
	Trzecia	1/2	11
	Czwarta	1	26
SUMA		7	185
Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Jaworze			
Branżowa Szkoła I stopnia		3	13
Szkoła Przystosowująca do Pracy Zaw.		5	14
Szkoła Podstawowa		26	56
Zajęcia rewalidacyjne		-	9
Przedszkole Specjalne		3	13
SUMA		37	105

W roku szkolnym 2022/2023 w szkołach ponadpodstawowych ogólnodostępnych prowadzonych przez Powiat Jaworski kształci się 1396 uczniów w 54 oddziałach. Na ogólną liczbę uczniów składa się: 298 uczniów w branżowej szkole I stopnia, 690 w technikach, 408 w liceach ogólnokształcących. Łącznie w poszczególnych typach szkół uczy się: w liceach ogólnokształcących – 29,2%, w technikach – 49,4%, a w branżowej szkole I stopnia – 21,4% młodzieży. W porównaniu do roku szkolnego 2021/2022 w bieżącym roku szkolnym pobiera naukę o 84 uczniów więcej, z czego o 73 więcej w LO i 11 więcej uczniów w BSz. Tym samym w roku szkolnym 2022/2023 wzrosła o 4 liczba oddziałów. Przedmiotowa sytuacja jest uzasadniona dwiema przyczynami; Po pierwsze – został o rok wydłużony cykl kształcenia w szkołach ponadpodstawowych - liceum ogólnokształcące i technikum. Po drugie – do klas pierwszych zostali przyjęci absolwenci szkół podstawowych objętych przed laty reformą 6 – i 7 latków, czyli z tzw. podwojenia roczników. Należy dodać, że w bieżącym roku szkolnym do Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego uczęszcza, w zależności od stopnia niepełnosprawności, 105 wychowanków w 37 oddziałach/grupach (w tym do Przedszkola Specjalnego 13 wychowanków w trzech grupach).

III. Szkoły i placówki niepubliczne na terenie powiatu jaworskiego

Obowiązujące przepisy prawa przewidują funkcjonowanie w strukturach oświatowych szkół i placówek niepublicznych oraz publicznych powadzonych przez podmioty niepubliczne. Szkoły i placówki publiczne i niepubliczne mogą być zakładane przez osoby fizyczne lub osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego. W rejestrze szkół i placówek niepublicznych powiatu jaworskiego w roku szkolnym 2021/2022 funkcjonowały również placówki niepubliczne.

Wykaz szkół i placówek niepublicznych działających na terenie powiatu jaworskiego				
Lp.	Nazwa szkoły lub placówki	Osoba prowadząca	Siedziba	Typ szkoły lub placówki
1.	Ośrodek Kształcenia Zawodowego ul. Kolejowa 12 59-400 Jawor	Dolnośląski Zakład Doskonalenia Zawodowego Oddział I we Wrocławiu	ul. Biskupia 10a 50-148 Wrocław	placówka kształcenia ustawicznego
2.	BHP - Kasperkiewicz	Ewa Kasperkiewicz	ul. Słowackiego 18/2, Bolków	placówka kształcenia ustawicznego

Ośrodek Kształcenia Zawodowego w Jaworze został - na wniosek osoby prowadzącej - wykreślony z ewidencji szkół i placówek niepublicznych Powiatu Jaworskiego na podstawie decyzji Starosty Jaworskiego z dnia 28 września 2022 r.

IV. Nabór do szkół a sytuacja demograficzna

Zarząd Powiatu w Jaworze na posiedzeniu w dniu 21 stycznia 2022 r. zaakceptował propozycję dyrektorów szkół w zakresie naboru uczniów do klas pierwszych na rok szkolny 2022/2023 do prowadzonych szkół ponadpodstawowych i specjalnych, uwzględniając przewidywaną liczbę absolwentów zreformowanych szkół podstawowych – 541 osób. Nabór do szkół ponadpodstawowych ogólnodostępnych był monitorowany na bieżąco, stosownie do terminów określonych w Zarządzeniu Nr 4/2022 Dolnośląskiego Kuratora Oświaty z dnia 26 stycznia 2022 r. w sprawie terminów

w postępowaniu rekrutacyjnym i postępowaniu uzupełniającym na rok szkolny 2022/2023. Zgodnie z informacjami uzyskanymi z gmin z terenu powiatu jaworskiego w czerwcu 2022 r. szkoły podstawowe ukończyło 541 absolwentów, o 138 osób więcej niż w roku poprzednim.

Gmina	Liczba absolwentów szkoły podstawowej w 2022 r.
Gmina Jawor	241
Gmina Bolków	107
Gmina Męcinka	59
Gmina Mściwojów	48
Gmina Paszowice	39
Gmina Wądroże Wielkie	47
Razem	541

Należy mieć na uwadze fakt, że co roku pewna część absolwentów szkół podstawowych kształci się poza terenem powiatu jaworskiego, co wynika z określonych tradycji, a także uwarunkowań związanych z dostępnością środków komunikacji. Przede wszystkim istotne są wybory młodzieży takiej oferty edukacyjnej, która powiązana jest z zainteresowaniami, predyspozycjami, ale przede wszystkim z kierunkiem dalszego kształcenia na konkretnej uczelni wyższej. Powiatowe szkoły niewielką liczbę uczniów pozyskują spoza terenu powiatu.

V. Uczniowie z Ukrainy

W dniu 12 marca 2022 r. została uchwalona ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Wprowadzone przepisy stanowią rozwinięcie już istniejących regulacji, a ich celem jest ułatwienie kształcenia uczniów obywatelstwa ukraińskiego w polskich szkołach podstawowych oraz ponadpodstawowych.

Natomiast na podstawie art. 165 ust. 11 Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe organ prowadzący szkołę danego typu może utworzyć szkolny oddział przygotowawczy, w którym uczniowie realizują naukę zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego. Szczegółowe zasady organizacji oddziałów przygotowawczych reguluje Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw. Do oddziałów przygotowawczych mogą uczęszczać osoby niebędące obywatelami polskimi oraz osoby będące obywatelami polskimi, które:

- ✓ podlegają obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki,
- ✓ pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw,
- ✓ nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki,
- ✓ wykazują trudności w komunikacji oraz trudności adaptacyjne związane z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego.

Organizacja zajęć w oddziałach przygotowawczych

Kształcenie uczniów realizowane jest zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego oraz dostosowane pod względem treści nauczania, metod i form do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów, w miarę możliwości organizacyjnych i kadrowych poszczególnych szkół. Liczba uczniów w oddziale przygotowawczym nie może przekraczać 25. Przewidziano możliwość łączenia poziomów oddziałów. Zajęcia edukacyjne w oddziale prowadzą nauczyciele poszczególnych przedmiotów, którzy mogą być wspomagani przez pomoc nauczyciela władającego rodzimym językiem ucznia. Na realizację obowiązkowych zajęć edukacyjnych przeznaczona została następująca liczba godzin:

- ✓ w szkole podstawowej dla klas I–III – nie mniejsza niż 20 godzin tygodniowo;
- ✓ w szkole podstawowej dla klas IV–VI – nie mniejsza niż 23 godziny tygodniowo;
- ✓ w szkole podstawowej dla klas VII i VIII – nie mniejsza niż 25 godzin tygodniowo;
- ✓ w szkole ponadpodstawowej – nie mniejsza niż 26 godzin tygodniowo.

Organizacja oddziału przygotowawczego w I Liceum Ogólnokształcącym

W dniu 24 marca 2022 r. Pan Waldemar Szastak, Dyrektor I Liceum Ogólnokształcącego w Jaworze, zwrócił się pismem do Zarządu Powiatu Jaworskiego z wnioskiem o utworzenie oddziału przygotowawczego dla 20 uczniów obywatelstwa ukraińskiego, przybyłych do Polski w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie. Dyrektor przedłożył propozycję ramowego planu dla oddziału przygotowawczego. Jednocześnie poinformował Zarząd o możliwości realizacji 6 godzin obowiązkowej nauki języka polskiego nieodpłatnie on-line przez Dolnośląskie Centrum Kształcenia Ustawicznego i Językowego w Legnicy w okresie od 4 kwietnia do 24 czerwca 2022 r. Ponadto Dyrektor zawnioskował o zatrudnienie nauczyciela wspomagającego. Zarząd Powiatu Jaworskiego na posiedzeniu w dniu 31 marca 2022 r. przychylił się do prośby Dyrektora.

Środki finansowe na kształcenie uczniów z Ukrainy

Na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa Powiat Jaworski otrzymał wsparcie w realizacji dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 w/w ustawy. W okresie od 24.02.2022 r. do 31.12.2022 r. dofinansowaniem dodatkowych zadań oświatowych w ramach pomocy obywatelom Ukrainy zostały objęte następujące szkoły:

- ✓ Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze (średnia liczba uczniów – 5),
- ✓ I Liceum Ogólnokształcące im. Księcia Bolka I w Jaworze, w którym został uruchomiony oddział przygotowawczy, (średnia liczba uczniów - 17),
- ✓ Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Jaworze (średnia liczba uczniów – 2),
- ✓ Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji w Jaworze – realizacja zadań pozaszkolnych na terenie powiatu.

Wartość przekazanych środków finansowych na uczniów z Ukrainy wyniosła w roku 2022 - 294 453 zł.

VI. Zadania Powiatowego Ośrodka Rozwoju Edukacji w Jaworze

W skład Powiatowego Ośrodka Rozwoju Edukacji w Jaworze wchodzi Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, która udziela dzieciom (w wieku od urodzenia) i młodzieży pomocy psychologiczno - pedagogicznej, w tym pomocy logopedycznej, pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, a także udziela rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno - pedagogicznej związanej z wychowaniem i kształceniem dzieci i młodzieży. Ponadto Poradnia wspomaga przedszkola, szkoły i placówki w zakresie realizacji przez te instytucje zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Do szczegółowych zadań Poradni należy:

1. Diagnozowanie dzieci i młodzieży, które prowadzone jest w celu określenia indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży, wyjaśnienia mechanizmów ich funkcjonowania w odniesieniu do zgłaszanego problemu oraz w celu wskazania sposobu rozwiązania tego problemu.
2. Udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, która polega w szczególności na:
  - ✓ prowadzeniu terapii dzieci i młodzieży oraz ich rodzin,
  - ✓ udzielaniu wsparcia dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,
  - ✓ udzielaniu pomocy rodzicom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży oraz w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych i wychowawczych.
3. Realizowanie zadań profilaktycznych, wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych.
4. Organizowanie i prowadzenie wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych. Zaplanowanie form wspomaganie i ich realizację, wspólną ocenę efektów i opracowanie wniosków z realizacji zaplanowanych form wspomaganie.

Prowadzoną działalność Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej ilustrują poniższe zestawienia:

Badania diagnostyczne		
Rodzaj badań	II półrocze 2020/2021	I półrocze 2021/2022
Badania psychologiczne	254	284
Badania pedagogiczne	255	194
Badania logopedyczne	90	68
RAZEM	599	546

Spotkania terapeutyczne		
Rodzaj spotkania terapeutycznego	I półrocze 2021/2022	II półrocze 2020/2021
Psychologiczne	327	425
Pedagogiczne	101	169
Logopedyczne	187	293
RAZEM	615	887

Współpraca z rodzicami - konsultacje i porady		
Rodzaj współpracy	Liczba spotkań	Liczba rodziców
Porady i konsultacje	530	349
Porady po badaniach	706	709
RAZEM	1236	1058

Prelekcje, wykłady, szkolenia dla rodziców			
Lp.	Temat	Placówka	Liczba rodziców
1.	Aspekty dojrzałości szkolnej	Szkoła Podstawowa Targoszyn	10
2.	Zanim dziecko pójdzie do szkoły	PP nr 8	32
3.	Spotkajmy się dla zdrowia i urody – prelekcja „Znaczenie stresu w chorobach serca”	Świetlica w Snowidzy – organizator GOZ w Snowidzy	90
4.	Szkolnie rodziców nt. „Fascynujące umysły”. Działalność świetlicy terapeutycznej, zajęcia ze specjalistami. Harmonogram wizyt Doktor Molędy.	Stowarzyszenie na rzecz osób z Autyzmem, ZA i Mutyzmem selektywnym, Grupa Wsparcia	17
5.	Szkolenie nt. „Jak mądrze wspierać i wychowywać dziecko, czyli wychowanie wspierające”	Szkoła Podstawowa nr 1	79
6.	Jak motywować dziecko do nauki	Szkoła Podstawowa nr 1	15

Zajęcia warsztatowe dla uczniów	
liczba rodziców I semestr 2021/2022	liczba rodziców II semestr 2021/2022
1150	35
Prelekcje, wykłady, szkolenia, zespoły, warsztaty	
liczba rodziców I semestr 2021/2022	liczba rodziców II semestr 2021/21
216	35

VII. Realizacja zadań w Bibliotece Pedagogicznej w 2022 r.

Biblioteka Pedagogiczna w Jaworze została przejęta do prowadzenia jako zadanie publiczne od Samorządu Województwa Dolnośląskiego na podstawie porozumienia z dnia 29 lutego 2000 r., aneksowanego w dniu 29 grudnia 2015 r. W 2022 r. Urząd Marszałkowski przekazał powiatowi na prowadzenie Biblioteki dotację w wysokości 97 626 zł. W Bibliotece jest zatrudniony jeden nauczyciel bibliotekarz w pełnym wymiarze czasu pracy, tj. 30 godz. tygodniowo. Realizacja zadań w Bibliotece Pedagogicznej jest ściśle związana z potrzebami szkół i placówek oświatowych powiatu jaworskiego. Na dzień 31 grudnia 2022 łączna liczba zbiorów wynosi 29 448, w tym 27427 wolumenów książek i 215 filmów. Selekcja zbiorów przeprowadzana jest na bieżąco. Ubytkowane są książki zdezaktualizowane, wieloegzemplarzowe i zniszczone. W 2022 r. odnotowano 356 użytkowników, w tym 185 osób skorzystało ze zbiorów biblioteki, 139 z usług edukacyjnych i 32 z innych usług biblioteki. Udostępniono ogółem 197 jednostek zbiorów, w tym: 97 wolumenów na zewnątrz, 69 pozycji na miejscu, 26 czasopism, 3 wypożyczenia międzybiblioteczne. Część zbiorów wypożyczalni znajdują się w siedzibie biblioteki przy ulicy Kościuszki 8 oraz w magazynie przy ul. Piłsudskiego 11. Układ w magazynie wypożyczalni jest wg numerów inwentarzowych. W związku ze zmianą lokalizacji Biblioteka nie posiada obecnie osobnego lokalu dla potrzeb czytelnicy. Dla czytelników korzystających z księgozbioru podręcznego przygotowano 2 stanowiska. Księgozbiór czytelnicy jest wypożyczany również na zewnątrz.

Prowadzoną działalność Biblioteki ilustrują poniższe zestawienia:

Lp.	Użytkownicy		ogółem
1.	Liczba użytkowników korzystających z usług biblioteki		356
2.	Liczba osób korzystających ze zbiorów biblioteki	114 osób – wypożyczalnia 57 osoby – czytelnia 2 osoby – wypożyczenia międzybiblioteczne	173
3.	Liczba udostępnionych zbiorów (łączna liczba udostępnionych zbiorów – bez względu na rodzaj)	97 wol. – wypożyczalnia 69 wol. – czytelnia 28 numerów czasopism 3 wol. – wypożyczenia międzybiblioteczne	197
4.	Liczba osób korzystających z usług edukacyjnych biblioteki (Osoby korzystające: nauczyciele,	31 osób uczestniczyło w sieci współpracy	139

	uczniowie, inni – łącznie z zajęć edukacyjnych, szkoleń, warsztatów, kursów, prelekcji, wykładów, konferencji, konkursów, spotkań w ramach sieci, uczestnicy konkursów	i samokształcenia 21 uczniów – lekcje biblioteczne 15 uczniów – konkurs plastyczny 54 uczniów – gra czytelnicza 18 opiekunów	
5.	Liczba osób korzystających z innych usług biblioteki (np. wystawy tematyczne, kwerendy, osoby korzystające z internetu, ksero itp. osoby nie ujęte w danych wykazanych w pkt. 2 i 4 a korzystające z innych usług biblioteki)	33 osób – usługi kserograficzne	33

Wypożyczenia międzybiblioteczne

W roku 2022 z wypożyczenia międzybibliotecznego skorzystało 3 czytelników. Użytkownicy Biblioteki często pytają o dostępność książek z innych placówek. Biblioteki sieci chętnie współpracują w tym zakresie. Czytelnicy w krótkim czasie mogą otrzymać potrzebne materiały znajdujące się w innej bibliotece pedagogicznej.

Wersja dokumentu	Forma przekazu	Liczba jednostek
Oryginał (książki, czasopisma, filmy, dokumenty elektroniczne)	Udostępnienie poza bibliotekę i na miejscu	197
	Udostępnienie międzybiblioteczne (vol. sprowadzone i wypożyczone)	3
Ibuk	Liczba otwarć	2
Razem	Liczba udostępnionych zbiorów	202

W 2022 r. zaobserwowano niewielki wzrost liczby odwiedzin i wypożyczeń. Podobnie jak w poprzednich latach użytkownicy najchętniej wypożyczają literaturę psychologiczno-pedagogiczną. Od 2016 r. w zakresie udostępniania zbiorów wprowadzono nową usługę: wirtualną czytelnię książek Ibuk Libra dostępną dla użytkowników przez całą dobę, przez 7 dni w tygodniu. Z książek można korzystać na każdym urządzeniu z dostępem do Internetu, także na urządzeniach mobilnych. Czytelnicy mają możliwość korzystania z bazy artykułów z czasopism, które dostępne są on-line poprzez nasz system biblioteczny. Wobec braku prenumeraty większej liczby tytułów czasopism, jest to duże ułatwienie dla użytkowników. Pod koniec 2020 r. wprowadzono i udostępniono czytelnikom cyfrową wypożyczalnię publikacji naukowych Biblioteki Narodowej. Academica umożliwia korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej. Czytelnicy mają dostęp do ponad 3 milionów publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy. Academica daje bezpłatny dostęp studentom i uczniom do literatury naukowej i popularnonaukowej potrzebnej w procesie kształcenia oraz przygotowania prac licencjackich i magisterskich.

W bazie znajduje się 1361 czytelników. W 2022 r. aktywnych było 26 czytelników, w tym 13 nauczycieli. 7 użytkowników zapisano do biblioteki po raz pierwszy.

Biblioteka zaproponowała wsparcie placówek oświatowych powiatu jaworskiego w następujących obszarach:

- ✓ edukacja czytelnicza,
- ✓ edukacja medialna,
- ✓ edukacja informacyjna,
- ✓ kształtowanie i promowanie kultury czytelniczej dzieci i młodzieży,
- ✓ wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnej w pracy biblioteki szkolnej,
- ✓ bezpieczny Internet.

Wsparcie w wybranych w obszarze realizowane było poprzez:

- ✓ organizowanie szkoleń oraz warsztatów dla nauczycieli oraz nauczycieli bibliotekarzy,
- ✓ zajęcia biblioteczne i edukacyjne dla uczniów,
- ✓ gromadzenie literatury z potrzebami placówki i ich użytkowników,
- ✓ opracowanie zestawień bibliograficznych oraz tematycznych na określony przez szkołę temat,
- ✓ organizowanie konkursów.

Wspomaganie nauczycieli

Placówka w ramach prac Sieci Współpracy i Samokształcenia nauczycieli bibliotekarzy powiatu jaworskiego - prowadzi m.in.: szkolenia i warsztaty. W 2022 r. Biblioteka zorganizowała w ramach Sieci Współpracy i Samokształcenia 5 spotkań, w których uczestniczyło 31 nauczycieli bibliotekarzy.

Placówka popularyzuje swoje działania w zakresie inspirowania i promowania edukacji informacyjnej, czytelniczej i medialnej w mediach społecznościowych (Facebook), na stronie pore-jawor.pl oraz w lokalu. Działania te mają formę:

- ✓ sprawozdania z przebiegu konkursu plastycznego i gry czytelniczej,
- ✓ plakaty w formie tradycyjnej.

W 2022 roku Biblioteka przeprowadziła kolejną edycję - V Powiatowej Gry Czytelniczej. Wzięło w niej udział 54 uczniów ze szkół podstawowych i średnich powiatu. Ponadto przeprowadzono również konkurs plastyczny dla uczniów z klas I-III nt. „My jesteśmy krasnoludki, hopsa sa, hopsa sa!”.

Biblioteka przy realizacji swoich zamierzeń współpracuje z JOK, Muzeum Regionalnym w Jaworze, Biblioteką Miejską w Jaworze, Młodzieżowym Ośrodkiem Wychowawczym w Jaworze, ECMEN, Collegium Witelona w Legnicy.

We wrześniu 2022 r. Biblioteka Pedagogiczna w Jaworze wzorem lat ubiegłych zamieściła w Informatorze Powiatowego Ośrodka Rozwoju Edukacji tematy zajęć bibliotecznych oraz nazwiska osób, które prowadzić będą poszczególne zajęcia, z podziałem na typy szkół. Szczegółową propozycję tematów zajęć bibliotecznych na rok szkolny 2022/2023 placówka przesłała do wszystkich szkół i placówek oświatowych z terenu powiatu. Oferta zawiera 12 tematów zajęć bibliotecznych dla wszystkich poziomów edukacyjnych. Podczas zajęć bibliotecznych i edukacyjnych wykorzystane są metody aktywizujące, które angażują uczniów i pobudzają ich do kreatywnych działań. Najczęściej używane metody to: burza mózgów, drama, projekty edukacyjne oraz gry i zabawy edukacyjne. W trakcie zajęć stosowane są technologie komputerowe, m.in.: prezentację multimedialne oraz ćwiczenia interaktywne.

VIII. Kadra pedagogiczna, pracownicy administracji i obsługi**Stan zatrudnienia w szkołach i placówkach oświatowych**

W roku szkolnym 2021/2022 w szkołach i placówkach prowadzonych przez Powiat Jaworski pracowało 181 nauczycieli – łącznie **159,64** etatów przeliczeniowych. W porównaniu do roku ubiegłego szkolnego liczba nauczycieli zwiększyła się o 11 osób, natomiast liczba etatów przeliczeniowych o 1,5 etatu. Ponadto w opisywanym roku szkolnym w szkołach i placówkach prowadzonych przez powiat zatrudnionych było **78** pracowników administracji i obsługi oraz pomocy nauczyciela (74,65 etatu).

Stan zatrudnienia w poszczególnych placówkach obrazuje poniższa tabela:

Zatrudnienie w szkołach i placówkach w roku szkolnym 2021/2022					
Lp.	Wyszczególnienie	Administracja i obsługa (stan na III kw. 2021 r.)		Nauczyciele	
		etaty	osoby	etaty	osoby
1.	Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze	16,75	17	54,72	63
2.	I Liceum Ogólnokształcące w Jaworze	8	8	31,36	36
3.	Zespół Szkół i Placówek w Bolkowie	10	12	17,92	24
4.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Jaworze	37	37	46,39	47
5.	Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji w Jaworze	5,5	6	9,25	11
Ogółem		74,65	78	159,64	181
Zatrudnienie w szkołach i placówkach w roku szkolnym 2022/2023					
Lp.	Wyszczególnienie	Administracja i obsługa (stan na III kw. 2022 r.)		Nauczyciele	
		etaty	osoby	etaty	osoby
1.	Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze	14,75	15	55,82	58
2.	I Liceum Ogólnokształcące w Jaworze	9,25	10	36,95	45
3.	Zespół Szkół i Placówek w Bolkowie	10	12	17,06	22
4.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Jaworze	31	31	48,39	50
5.	Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji w Jaworze	3,5	5	10,50	11
Ogółem		68,50	73	168,72	186

Zatrudnienie w szkołach i placówkach w roku szkolnym 2021/2022					
wg stopni awansu zawodowego					
Lp.		stażysta	kontraktowy	Mianowany	dyplomowany
1.	Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze	1	3	15	44
2.	I Liceum Ogólnokształcące w Jaworze	1	2	8	25
3.	Zespół Szkół i Placówek w Bolkowie	3	2	6	13
4.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Jaworze	1	4	14	28
5.	Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji w Jaworze	0	1	4	6
Ogółem		6	12	47	116

Zatrudnienie w szkołach i placówkach w roku szkolnym 2022/2023				
wg stopni awansu zawodowego				
Lp.		Początkujący	Mianowany	Dyplomowany
1.	Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze	4	14	40
2.	I Liceum Ogólnokształcące w Jaworze	7	9	29
3.	Zespół Szkół i Placówek w Bolkowie	4	7	11
4.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Jaworze	6	15	29
5.	Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji w Jaworze	1	3	7
Ogółem		22	48	116

Zmiany w liczbie zatrudnionych nauczycieli w latach szkolnych 2021/2022 – 2022/2023 w porównaniu z liczbą uczniów ukazuje poniższa tabela.

Nazwa szkoły	2021/2022	2022/2023
PCKZiU - nauczyciele	54,72	55,82
PCKZiU - uczniowie	794	408
ZSiP – nauczyciele	17,92	17,06
ZSiP – uczniowie	183	185
I LO – nauczyciele	31,36	36,95
I LO – uczniowie	335	408
SOSW - nauczyciele	45,94	48,39
SOSW – uczniowie	88	105
Razem – nauczyciele	158,15	158,22
Razem - uczniowie	1367	1501

Doskonalenie zawodowe nauczycieli w 2022 r.

Stosownie do zapisów art. 70 a ust. 2 ustawy – Karta Nauczyciela na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli w budżetach szkół i placówek wyodrębnia się środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w wysokości 0,8% planowanych wydatków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli.

Ze środków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli dofinansowuje się:

1. koszty udziału nauczycieli w seminariach, konferencjach, wykładach, warsztatach, szkoleniach, studiach podyplomowych oraz innych formach doskonalenia zawodowego nauczycieli prowadzonych odpowiednio przez placówki doskonalenia nauczycieli, szkoły wyższe oraz inne podmioty, których zadania statutowe obejmują doskonalenie zawodowe nauczycieli;
2. koszty udziału nauczycieli w formach kształcenia nauczycieli prowadzonych przez szkoły wyższe i placówki doskonalenia nauczycieli;
3. wspomaganie szkół oraz sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli prowadzonych przez placówki doskonalenia nauczycieli, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne i biblioteki pedagogiczne;
4. koszty udziału nauczycieli, o których mowa w art. 70c ust. 1, w szkoleniach branżowych.

W roku 2022 w budżetach szkół i placówek oświatowych Powiatu Jaworskiego zaplanowano środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w wysokości 104 998,17 zł. Wykorzystanie środków przyznanych na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w roku 2022 w poszczególnych jednostkach oświatowych przedstawia się następująco:

Nazwa szkoły lub placówki	Kwota planowana ogółem	Kwota po zmianach	Kwota wykonania	Wykorzystanie w %
I Liceum Ogólnokształcące im. Księcia Bolka I w Jaworze	18 000 zł	9 935 zł	9 935 zł	100
Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze	33 560 zł	33 560 zł	28 300,99 zł	88,7
Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji w Jaworze	5 100 zł	5 100 zł	5 100 zł	100
Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Jaworze	38 348 zł	38 348 zł	22 677,90	59,1
Zespół Szkół i Placówek w Bolkowie	9 990,17 zł	9 990,17	9 208 zł	92,2
Razem	104 998,17	96 933,17	75 221,89	77,6

Zgodnie z Uchwałą Nr 9/2022 Zarządu Powiatu w Jaworze z dnia 15 kwietnia 2022 r. w sprawie planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie oraz ustalenia form i specjalności kształcenia, na które dofinansowanie jest przyznawane w roku 2022, dofinansowaniu podlegały specjalności wskazane przez dyrektorów szkół lub placówek w planach doskonalenia jako niezbędne do realizacji procesu dydaktyczno – wychowawczego, w tym:

- ✓ edukacja integracyjna i włączająca dla nauczycieli wspomagających;
- ✓ oligofrenopedagogika/terapia;
- ✓ informatyka, przedmioty zawodowe;
- ✓ edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością wzrokową (tyflopädagogika);
- ✓ doradztwa zawodowe.

Na organizację szkoleń, seminariów oraz konferencji szkoleniowych dla nauczycieli, organizacje warsztatów metodycznych i przedmiotowych, innych form doskonalenia oraz szkoleniowych posiedzeń rad pedagogicznych wykorzystano środki finansowe w następujący sposób:

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Jaworze:

- ✓ szkoleniowe rady pedagogiczne: „Jak nauczać ucznia z autyzmem”, „Zabawa jako podstawa strategii terapeutycznej”;
- ✓ szkolenia dla dyrektorów: „Plan nadzoru w roku szkolnym 2022/2023”, „Sprawozdanie z nadzoru za rok 2021/2022”, „Sprawozdanie dyrektora z działalności szkoły i ogólne wnioski z nadzoru pedagogicznego za I semestr roku szkolnego 2021/2022”.

Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze:

- ✓ szkoleniowe rady pedagogiczne: „Efektywne nauczanie”, „Kompetencje kluczowe jako wyzwanie XXI wieku”;
- ✓ szkolenia zespołów przedmiotowych: „Polski Ład - zmiany w systemie”, kurs dla nauczyciela do prowadzenia zajęć w zakresie pierwszej pomocy – EDB, „Nomenklatura związków organicznych”, „Zasady naliczania wynagrodzeń w Nowym Ładzie”, „Rozliczanie wynagrodzeń pracowników po zmianach 01.07.2022 r.”, „Przyroda nie z tej zmiany – interdyscyplinarne doświadczenia przyrodnicze”, pakiet szkoleń dla pedagoga i psychologa, „Mój wyjątkowy uczeń ma Zespół Aspergera”, „Podstawy automatyki + rysowanie schematów elektrycznych”, kongres nauczycieli matematyki, „Innowacyjne metody prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkole”.

I Liceum Ogólnokształcące im. Księcia Bolka I w Jaworze:

- ✓ szkoleniowe rady pedagogiczne: „Odpowiedzialność nauczyciela w rzeczywistości oświatowej”.

Zespół Szkół i Placówek w Bolkowie:

- ✓ szkoleniowe rady pedagogiczne: szkolenie i warsztaty dla kadry pedagogicznej.

Dofinansowywane były również studia podyplomowe w następujących specjalnościach:

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Jaworze:

- ✓ edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością wzrokową (tyflopädagogika) – 5 osób.

Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego:

- ✓ diagnoza i rewalidacja i terapia pedagogiczna – 1 osoba;
- ✓ edukacja włączająca – 2 osoby.

Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji:

- ✓ edukacja włączająca – 1 osoba, choreoterapia – 1 osoba.

Ponadto dofinansowywane były kursy kwalifikacyjne, doskonalące, seminaria oraz inne formy doskonalenia:

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Jaworze:

- ✓ terapia metodą Warnkego;
- ✓ trening słuchowy, wzrokowy, motoryczny;
- ✓ awans zawodowy zmiany od 1 września;
- ✓ taniec w terapii.

I Liceum Ogólnokształcące im. Księcia Bolka I w Jaworze

- ✓ szkolenie bibliotekarzy szkoły;
- ✓ szkolenie nauczyciela chemii;
- ✓ szkolenie z zakresu prawa oświatowego.

Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji w Jaworze:

- ✓ szkolenie „Stosowanie i interpretacja skali inteligencji i rozwoju dla dzieci i młodzieży”;
- ✓ szkolenie „Podstawy stosowania Skali Inteligencji Wescheslera dla dzieci WISC-V”;
- ✓ szkolenie „Rotacyzm – autorka metoda terapii rotacyzmu”;
- ✓ szkolenie „Superwizja pracy terapeutycznej”;
- ✓ konferencja logopedyczna „Logopedia w teorii i praktyce”.

Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze:

- ✓ konferencja „Od BECIKA każdy klika”
- ✓ XVI Ogólnopolski Zlot Innowacyjnych Nauczycieli i Dyrektorów

Nauczyciele uczestniczyli również w bezpłatnych szkoleniach w ramach wspomaganie szkół oraz sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli prowadzonych przez placówki doskonalenia nauczycieli, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne i biblioteki pedagogiczne. Według danych wprowadzonych do Systemu Informacji Oświatowej na 30 IX 2022 r. w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Powiat Jaworski zatrudnionych jest: 62% nauczycieli posiadających stopień nauczyciela dyplomowanego, 24% nauczycieli mianowanych, 14% nauczycieli początkujących. Przywołane dane świadczą o wysokich kwalifikacjach zawodowych nauczycieli, co przekłada się na mniejsze potrzeby w zakresie doskonalenia i doskonalenia. Jednocześnie okoliczności obiektywne: rosnące ceny, niewystarczający budżet jednostek oświatowych i konieczność płacenia rachunków bieżących powoduje, że niektórzy dyrektorzy wnioskuje o przesunięcie środków finansowych na inne cele. Ponadto należy zauważyć, że dyrektorzy wykorzystują środki finansowe z Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Dotyczy to przede wszystkim studiów podyplomowych w specjalnościach deficytowych. Są to „drogie” formy doskonalenia, co rzutuje na wysokość wykorzystania funduszu tworzonego na podstawie KN. Z tego względu wykorzystanie środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli w roku 2022 kształtowało się na poziomie 75 221,80 zł, czyli 77,6%.

Średnie wynagrodzenie nauczycieli w 2022 r.

Obowiązująca od dnia 22 stycznia 2009 r. nowelizacja Karty Nauczyciela mocą art. 30a nałożyła na organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe obowiązek przeprowadzania w każdym roku kalendarzowym analizy poniesionych w danym roku wydatków na wynagrodzenia dla nauczycieli. Poniesiona ogółem kwota wydatków na płace dla nauczycieli w grupach awansu zawodowego powinna być podzielona przez liczbę etatów nauczycieli z danym stopniem awansu.

Otrzymane w ten sposób średnie wynagrodzenia nauczycieli według grup awansu zawodowego powinny być nie mniejsze od kwot średniego wynagrodzenia ustalonego na dany rok. W przypadku nieosiągnięcia w danym roku wysokości średnich wynagrodzeń jednostka samorządu terytorialnego po ustaleniu kwoty różnicy ma obowiązek wypłacić nauczycielom dodatek uzupełniający, zapewniając osiągnięcie średnich wynagrodzeń. Podstawę do przeprowadzania analizy wynagrodzeń nauczycieli za rok 2022 stanowią: rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 kwietnia 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli,

ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz.U. poz. 787), rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 13 maja 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz.U. poz. 1057) oraz rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 24 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz.U.2022 poz. 1798).

Wymienione rozporządzenia określają obowiązujące wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli według stopni awansu zawodowego w zależności od poziomu wykształcenia i posiadanego przygotowania pedagogicznego odpowiednio w okresie: od 1 stycznia do 30 kwietnia 2022 r., od 1 maja do 31 sierpnia 2022 r. oraz od 1 września do 31 grudnia 2022 r. W wyniku wspomnianych regulacji w 2022 r. od 1 maja pensje nauczycieli wzrosły o 4,4%, a od 1 IX nastąpił wzrost wynagrodzeń o 20% dla nauczycieli rozpoczynających pracę.

W 2022 r. w kwestiach wynagrodzeń dokonały się istotne zmiany. Wspomniane powyżej rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 13 maja 2022 r. w tabeli określającej wysokość minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli wprowadziło pewne uproszczenie, rozgraniczając wyłącznie dwa poziomy wykształcenia nauczyciela, od którego - oprócz stopnia awansu zawodowego - uzależniona jest stawka wynagrodzenia zasadniczego: 1) tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym oraz 2) tytuł zawodowy magistra bez przygotowania pedagogicznego, tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) z przygotowaniem pedagogicznym, tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) bez przygotowania pedagogicznego, dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego lub nauczycielskiego kolegium języków obcych, pozostałe wykształcenie. Ponadto zmiany w pragmatyce zawodu nauczyciela wprowadzone w Karcie Nauczyciela z dniem 1 września 2022 r. zlikwidowały stopnie awansu nauczyciela stażysty i kontraktowego wprowadzając nowy stopień awansu – nauczyciela początkującego.

Stosownie do ustawy budżetowej na 2022 r. wysokość kwoty bazowej nie zmieniła się w stosunku do obowiązującej w 2021 r. i wynosiła 3 537,80 zł Kwoty średniego wynagrodzenia nauczycieli w 2022 r. określone przez MEiN w poszczególnych grupach awansu zawodowego i w odpowiednich okresach kształtowały się następująco:

	Nauczyciel początkujący	Nauczyciel stażysta	Nauczyciel kontraktowy	Nauczyciel mianowany	Nauczyciel dyplomowany
Średnie wynagrodzenie za okres od 1 I do 30 IV 2022 r.	-	3 537,80 zł	3 926,96 zł	4 094,43 zł	6 509,55 zł
Średnie wynagrodzenie za okres od 1 V do 31 VIII 2022 r.	-	3 693,46 zł	4 099,74 zł	5 318,58 zł	6 795,97 zł
Średnie wynagrodzenie za okres od 1 IX do 31 XII 2022 r.	4 432,15 zł	-	-	5 318,58 zł	6 795,97 zł

Wydział Edukacji, Zdrowia i Polityki Społecznej w trakcie trwania 2022 r. dwukrotnie przeprowadził analizę wydatków na wynagrodzenia dla nauczycieli: wykonanie za okres od 1 stycznia do 31 sierpnia 2022 r. oraz wykonanie za 2022 r. Z otrzymanych informacji wynika, że nauczyciele w szkołach i placówkach prowadzonych przez Powiat Jaworski we wszystkich grupach awansu zawodowego osiągnęli stawki obowiązkowego średniego wynagrodzenia za rok 2022. Jednak zróżnicowanie wysokości wynagrodzeń pedagogów uzależnione jest od specyfiki szkoły czy placówki oświatowej.

Wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli szkół i placówek oświatowych Powiatu Jaworskiego w 2022 r. według grup awansu zawodowego ilustruje poniższe zestawienie:

	Nauczyciel początkujący	Nauczyciel stażysta	Nauczyciel kontraktowy	Nauczyciel mianowany	Nauczyciel dyplomowany
Średnie wynagrodzenie za okres od 1 I do 30 IV 2022 r.	-	5 120,13 zł (więcej od średniej o 1 582,33 zł)	4 569,17 zł (więcej od średniej o 642,21 zł)	6 621,73 zł (więcej od średniej o 2 527,30 zł)	8 143,02 zł (więcej od średniej o 1 633,47 zł)
Średnie wynagrodzenie za okres od 1 V do 31 VIII 2022 r.	-	4 581,51 zł (więcej od średniej o 888,05 zł)	3 842,07 zł (mniej od średniej o 257,67 zł)	5 870,02 zł (więcej od średniej o 551,44 zł)	7 358,14 zł (więcej od średniej o 562,17 zł)
Średnie wynagrodzenie za okres od 1 IX do 31 XII 2022 r.	4 724,28zł (więcej od średniej o 292,13 zł)	-	-	6 113,11 zł (więcej od średniej o 794,53 zł)	7 228,20 zł (więcej od średniej o 432,23 zł)

W roku 2022 r. Powiat Jaworski wydał ogółem kwotę 13 242 478,80 zł na wynagrodzenia dla nauczycieli (więcej w stosunku do 2021 r. o 1 026 488,10 zł), w tym 1 653 830,53 zł to „nadwyżka” w stosunku do średnich wynagrodzeń we wszystkich grupach awansu zawodowego nauczycieli. W poszczególnych grupach awansu zawodowego „nadwyżka” wynosiła odpowiednio:

- ✓ nauczyciele początkujący – 117 280,39 zł,
- ✓ nauczyciele mianowani – 446 698,76 zł,
- ✓ nauczyciele dyplomowani – 1 089 851,38 zł.

W latach 2009 – 2012 oraz 2019 - 2021 nauczyciele w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Powiat Jaworski osiągnęli wymagane kwoty średniego wynagrodzenia i nie zachodziła konieczność wypłacania dodatku uzupełniającego, jednak za lata 2013 – 2018 taki dodatek był wypłacany.

Zgodnie z art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela wynagrodzenie nauczyciela składa się z:

- ✓ wynagrodzenia zasadniczego,
- ✓ dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego oraz za warunki pracy,
- ✓ wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw,
- ✓ nagród i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy, z wyłączeniem świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych (art. 53),

- ✓ świadczenia wynikające ze stosunku pracy: odprawy emerytalne, nagrody jubileuszowe, dodatkowe wynagrodzenie roczne tzw. „trzynastka”, wynagrodzenie za pracę w nocy, nagrody ze specjalnego funduszu nagród.

Stosownie do art. 30a ust. 1, 4 - 5 Karty Nauczyciela sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli za 2022 r. zostało przyjęte na posiedzeniu Zarządu Powiatu Jaworskiego w dniu 16 stycznia 2023 r., natomiast w dniu 20 stycznia 2023 r. wysłane do Regionalnej Izby Obrachunkowej, Rady Powiatu w Jaworze, a także do dyrektorów szkół, placówek oświatowych prowadzonych przez Powiat Jaworski oraz nauczycielskich związków zawodowych.

Realizacja projektów edukacyjnych, profilaktycznych i sportowych

Szkoły i placówki Powiatu Jaworskiego aktywnie uczestniczą w pozyskiwaniu środków finansowych z różnorodnych źródeł. Jednocześnie realizują interesujące programy i przedsięwzięcia rozszerzające ofertę zajęć edukacyjnych. W roku szkolnym 2021/2022 realizowane były następujące projekty:

Rok	Nazwa zadania	Kwota	Środki	Przeznaczenie
2020-2022	„Nowe oblicze szkolnictwa zawodowego w Powiecie Jaworskim III”	1 846 994,40 zł	RPO WD na lata 2014 – 2020 Poddziałanie 10.4.1	Projekt zakłada sześć zadań: - organizację praktycznych form nauczania, staży, praktyk zawodowych płatnych dla uczniów Technikum, Branżowej Szkoły I stopnia w wysokości 2070 zł miesięcznie; - zdobywanie przez uczniów dodatkowych uprawnień zwiększających ich szanse na rynku pracy; zaplanowano 4 rodzaje kursów: kierowca wózka jezdniowego z napędem silnikowym z uprawnieniami na bezpieczną wymianę butli gazowej oraz spawanie blach rur spoinami pachwinowymi metodą MAG, kurs baristy, kurs barmana; - doradztwo edukacyjno – zawodowe; - wyposażenie szkół prowadzących kształcenie zawodowe w nowe technologie i materiały – zaplanowano wyposażenie w sprzęt komputerowy 2 pracowni kształcenia zawodowego oraz 2 pracowni w pomoce dydaktyczne”; - kształtowanie kompetencji kluczowych i uniwersalnych; - przygotowanie uczniów do egzaminów zawodowych.

2020-2022	ERASMUS + - program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu.	149 112,00 EUR	149 112,00 EURO	Organizowanie czterotygodniowych praktyk zawodowych w Hiszpanii dla uczniów Technikum i Branżowej Szkoły I Stopnia.
2021-2024	„Nowe oblicze szkolnictwa zawodowego w Powiecie Jaworskim IV”	1 775 114,40 zł	RPO WD na lata 2014 – 2020 Poddziałanie 10.4.1	Projekt zakłada cztery zadania: - organizację praktycznych form nauczania, staży, praktyk zawodowych płatnych dla uczniów Technikum, Branżowej Szkoły I stopnia w wysokości 2070 zł miesięcznie; - zdobywanie przez uczniów dodatkowych uprawnień zwiększających ich szanse na rynku pracy; zaplanowano 4 rodzaje kursów: kierowca wózka jezdniowego z napędem silnikowym z uprawnieniami na bezpieczną wymianę butli gazowej oraz spawanie blach rur spoinami pachwinowymi metodą MAG, kurs baristy, kurs barmana; - doradztwo edukacyjno – zawodowe; - wyposażenie szkół prowadzących kształcenie zawodowe w nowe technologie i materiały – zaplanowano wyposażenie w sprzęt komputerowy 2 pracowni kształcenia zawodowego oraz 2 pracowni w pomoce dydaktyczne
2021/2022	„Laboratoria przyszłości”	60 000,00 zł	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Celem programu jest wsparcie szkół podst. w budowaniu wśród uczniów kompetencji przyszłości z kierunków: nauka, technologia, inżynieria, sztuka oraz matematyka. W ramach programu zakupiono pomoce dydaktyczne dla SOSW.
2022	„Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” na lata 2021 – 2025	12 000, 00 zł	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Realizacja Programu zakłada zakup książek do biblioteki I Liceum Ogólnokształcącego w Jaworze.

2022	„Poznaj Polskę”	6 184,00 zł	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Realizacja programu zakłada udział uczniów w wycieczkach krajowych. Uczniowie SOSW byli na dwóch jednodniowych wycieczkach we Wrocławiu oraz w Wałbrzychu.
2022/ 2023	Organizacja i realizacja Projektu innowacyjno – wdrożeniowego w zakresie oceny funkcjonalnej we współpracy z Uniwersytetem Śląskim	224 674,65 zł	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Realizacja „Projektu innowacyjno-wdrożeniowego w zakresie oceny funkcjonalnej” zakłada badania i opracowanie modelowych rozwiązań na rzecz świadczonego lokalnie międzysektorowego wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin na podstawie metodyki oceny funkcjonalnej z wykorzystaniem Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania Niepełnosprawności i Zdrowia – ICF
2022	Program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”	99 000,00 zł	Program rządowy	Realizacja programu rządowego zakłada prowadzenie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka. W 2022 r. w SOSW zrealizowano 603,5 godz. zajęć specjalistycznych z 32 dziećmi przy zaangażowaniu 16 nauczycieli specjalistów.

Sukcesy i osiągnięcia uczniów w olimpiadach, konkursach i zawodach sportowych

Wszechstronny rozwój osobowości ucznia jest celem określonym w każdej podstawie programowej niezależnie od etapu edukacyjnego. Współczesna szkoła powinna nie tylko realizować treści przewidziane w podstawie programowej, ale także kształtować wiedzę i umiejętności wykraczające poza nią. Ponadto powinna rozwijać takie cechy charakteru jak: patriotyzm, aktywność, kreatywność i otwartość. Doskonałą formą realizacji tego celu są zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne, która można traktować jako „przedłużenie” procesu dydaktyczno - wychowawczego. Organizowane w szkole obowiązkowe zajęcia edukacyjne, a także zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne, mają na celu ujawnianie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów, kształtowanie umiejętności interpersonalnych oraz propagowanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu. Uczniowie mają okazję zaprezentować swoje umiejętności w czasie imprez i uroczystości szkolnych, imprez środowiskowych, a przede wszystkim podczas olimpiad i konkursów przedmiotowych, turniejów zawodniczych i zawodów sportowych.

W roku szkolnym 2021/2022, mimo trwającej pandemii koronawirusa, uczniowie szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Powiat Jaworski aktywnie uczestniczyli w różnego rodzaju

olimpiadach, konkursach przedmiotowych i zawodach. W ten sposób pod opieką nauczycieli rozwijali swoje zainteresowania, predyspozycje czy nawet talenty. Na wyróżnienie należą następujące osiągnięcia:

Ważniejsze osiągnięcia uczniów i ich opiekunów przedstawia tabela			
Nazwa szkoły	Nazwa konkursu, olimpiady	Zasięg, organizator	Osiągnięcia
I Liceum Ogólnokształcące w Jaworze	Ogólnopolski Konkurs Chemiczny ALCHEMIK	Ogólnopolski/Stowarzyszenie Upowszechniania Wiedzy i Kultury Regionalnej „Pokolenie”	Wyróżnienie Wyróżnienie
	51 Olimpiada Biologiczna	Ogólnopolski /MEN	Finalista etapu wojewódzkiego
	XXXVII Olimpiada Wiedzy Ekologicznej	Ogólnopolski /MEN	Finalista etapu wojewódzkiego Finalista etapu wojewódzkiego
	Konkurs Matematyczny: KOMA	Ogólnopolski: Uniwersytet Wrocławski	Finaliści
	Międzynarodowy Konkurs „Kangur Matematyczny” 2022	Towarzystwo Upowszechniania Wiedzy i Nauk Matematycznych Kangourou Sans Frontières	Wyróżnienie
	VI Memoriał Urszuli Marciniak	konkurs otwarty Fundacja Matematyków Wrocławskich	Finaliści
	Konkurs Wiedzy o Krajach Anglojęzycznych	szkolny	I, II, III miejsce
	Konkurs Najlepszy w Przedmiocie Język Angielski	szkolny	I, II, III miejsce
	45. Olimpiada Języka Niemieckiego	Ogólnopolski	Finalista etapu okręgowego
	XV Ogólnopolska olimpiada przedmiotowa: „Losy żołnierza i dzieje oręża polskiego w latach 1530-1683	Ogólnopolski /MEN Uniwersytet Kard. Stefana Wyszyńskiego i Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku	Finalista zawodów ogólnopolskich Zawody finałowe odbędą się w dniach 16-19 czerwca br.
Konkurs Bohaterowie II RP na Dolnym Śląsku	Wojewoda Dolnośląski	Wyróżnienie	

IDO European Championships Mistrzostwa Europy	Europa, International Dance Organization	4 miejsce
IDO European Championships Mistrzostwa Europy	Europa, International Dance Organization	9 miejsce
IDO European Championships Mistrzostwa Europa	Europa, International Dance Organization	14 miejsce
Krajowe Mistrzostwa IDO	Polska, International Dance Organization	1 miejsce
Krajowe Mistrzostwa IDO	Polska, International Dance Organization	2 miejsce
Krajowe Mistrzostwa IDO	Polska, International Dance Organization	3 miejsce
Olimpiada Literatury i Języka Polskiego	Ogólnopolski	Etap wojewódzki, etap pisemny i udział w etapie ustnym
XVII Dolnośląski Konkurs "O Laur Złotego Pióra"	Wojewódzki	Wyróżnienie na etapie wojewódzkim
XXIII Konkurs Literacki im. Tadeusza Firleja o "Złote Pióro"	Polska Zachodnia	Wyróżnienie
Ogólnopolski Konkurs Recytatorski	Wojewódzki	Uczestnik etapu wojewódzkiego wyróżnienie, monodram Legnica, wyróżnienie, recytacja
Ogólnopolski Konkurs Recytatorski	Powiatowy	I miejsce, monodram I miejsce, recytacja
Jaworskie Dyktando	Ogólnopolski	II miejsce, kat. dorośli
Jaworskie Dyktando	Ogólnopolski	I miejsce, kat. dzieci
Ogólnopolski Konkurs Polonistyczny "Fraszka"	Ogólnopolski	wyróżnienie
XXXII Olimpiada Teologii Katolickiej pod hasłem „Oblicza Miłosierdzia w	Etap diecezjalny – Organizator: Diecezja Płocka	Finalistka – 13 miejsce

	nauczaniu i praktyce Kościoła”		
	XXVI Ogólnopolski Konkurs Wiedzy Biblijnej	Etap diecezjalny – Organizator: Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana”	Finaliści
Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze	Znam swój region – województwo dolnośląskie	Powiatowy PTTK Jawor	Drużynowo I i II miejsce
	V Powiatowa gra czytelnicza	Powiatowy PORE, Biblioteka Pedagogiczna	I m. drużynowo II m. drużynowo
	Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”	powiatowy	III miejsce
	„Zintegrowane umiejętności praktyczne” w kategorii ekonomicznej. Turniej o Puchar Witelona	Wojewódzki Wydział Nauk Technicznych i Ekonomicznych Collegium Witelona – Uczelnia Państwowa w Legnicy.	II drużynowo
	IX edycja konkursu Klasa w Obiektywie	www.portaldlamaturzysty.pl Międzynarodowa Wyższa Szkoła Logistyki i Transportu we Wrocławiu	I miejsce
	Licealiada Młodzieży Strefy Legnickiej w tenisie stołowym	Strefa legnicka	III drużynowo
	Turniej siatkówki plażowej.	Strefa legnicka	I drużynowo
	Mistrzostwa strefowe w badmintonie chłopców Lubin	Strefa legnicka	II drużynowo
Zespół Szkół i Placówek w Bolkowie	Eko Gwiazda Olimpiada Wiedzy	Mercedes Powiat jaworski	Wyróżnienie
	Konkurs wiedzy o AIDS	PSSE w Jaworze ZSiP w Bolkowie Etap szkolny	I miejsce- klasa II TŻ II miejsce - klasa II TŻ III Miejsce - I TŻ
	Szkolny Konkurs Matematyczny	ZSiP w Bolkowie Etap szkolny	Uczniowie klasy III G
	Tydzień Kultury	ZSiP w Bolkowie Etap szkolny	Uczniowie klasy II TG/TEO

	Dlaczego warto uczyć się języków obcych?	ZSiP w Bolkowie Etap szkolny	I miejsce N.K. II miejsce M. C.
	Konkurs wiedzy pożarniczej	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Jaworze Etap powiatowy	I miejsce
	Szkolny Turniej Trójek Siatkarskich	ZSiP w Bolkowie Etap szkolny	I miejsce: II TH II miejsce: III TEO III miejsce: III TEO
	Szkolny Turniej Tenisa Stołowego chłopców o Mistrzostwo Szkoły	ZSiP w Bolkowie Etap szkolny	I miejsce - III TŻ II miejsce - IV TEO III miejsce - III TŻ
	Szkolna Liga Piłki Nożnej „Ekstraklasa Szkolna	ZSiP w Bolkowie Etap szkolny	I miejsce - III TEO II miejsce - II TEO III miejsce - I TŻ IV miejsce - III TEO V miejsce - II TEO VI miejsce - TH/TŻ
	Szkolny Dzień Sportu „Mocna 10”	ZSiP w Bolkowie Etap szkolny	Wyniki w zadaniach sprawnościowych dziewcząt: I miejsce – O.K. III TH II miejsce – K.J. III TH III miejsce – J.D. II TH Wyniki w zadaniach sprawnościowych chłopców: I miejsce – J.J. II TH II miejsce ex aequo – D.S. III TEO i A.G. II TG III miejsce – P. S. TŻ
Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Jaworze	Konkurs czytelniczy „Mój ulubiony bohater literacki”.	szkolny, SOSW	I, II, III miejsce
	Konkurs plastyczny „Jesienny liść”.	szkolny, Internat SOSW	I miejsce
	Turniej na pożegnanie jesieni	szkolny, Internat SOSW	I miejsce
	Turniej tenisa stołowego	szkolny, Internat SOSW	I miejsce
	„Najładniejszy stroik bożonarodzeniowy”	szkolny, Internat SOSW	I miejsce
	„Zeszyt na medal”	szkoła	
	„Kulinarne potyczki”.	szkoła branżowa	I, II, III miejsce

	Konkurs matematyczno- przyrodniczy	szkoła	I, II miejsce
--	---------------------------------------	--------	---------------

Informacja o wynikach egzaminów maturalnych oraz egzaminów zawodowych

Wyniki egzaminów zewnętrznych (maturalnych i zawodowych) uwzględniają:

- ✓ ocenę zewnętrzną określonych wymaganiami egzaminacyjnymi osiągnięć uczniów,
- ✓ ocenę sumującą pewien etap kształcenia,
- ✓ informację o określonych wymaganiami egzaminacyjnymi efektów nauczania – uczenia się uczniów.

Ocena zewnętrzna w postaci egzaminu zewnętrznego jest jednym ze wskaźników efektywności nauczania, celem i środkiem w pracy nauczyciela i szkoły. Informuje o wybranych, określonych standardami wymagań egzaminacyjnych osiągnięciach uczniów – efektach procesu nauczania – uczenia się. Tak rozumiany wynik egzaminu zewnętrznego powinien pełnić ważne funkcje w pracy szkoły:

- ✓ informacyjną – informuje o określonych standardami wymagań egzaminacyjnych osiągnięciach uczniów i szkoły,
- ✓ diagnostyczną – jest jednym ze wskaźników efektywności kształcenia, mówi o tym, jak jest, jakie są osiągnięcia uczniów i efekty procesu nauczania,
- ✓ prognostyczną – dostarcza wiedzy umożliwiającej prognozowanie i planowanie osiągnięć uczniów i szkoły; funkcja ta powinna odegrać szczególną rolę w planowaniu procesu kształcenia w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych,
- ✓ wartościującą – może stanowić podstawę do wydawania opinii i ocen o osiągnięciach uczniów, pracy nauczycieli, procesie kształcenia, szkole,
- ✓ motywującą – może być czynnikiem wyzwalającym większe zaangażowanie w pracę,
- ✓ korekcyjną – analiza wyników egzaminu oraz wysnute z nich wnioski powinny być podstawą modyfikowania, wprowadzania korekt i zmian w procesie kształcenia.

Wyniki egzaminów maturalnych

Egzamin maturalny przeprowadzany jest z przedmiotów obowiązkowych i dodatkowych oraz składa się z części ustnej i pisemnej. Egzamin z części pisemnej z przedmiotów obowiązkowych przeprowadzany jest na poziomie podstawowym i obejmuje wymagania określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla zakresu podstawowego. Dla egzaminu maturalnego w części ustnej z przedmiotów obowiązkowych nie określa się poziomu egzaminu. Natomiast egzamin maturalny w części pisemnej z przedmiotów dodatkowych (z wyjątkiem języka obcego nowożytnego) – jest przeprowadzany na poziomie rozszerzonym. Dla egzaminu maturalnego w części ustnej przedmiotu dodatkowego nie określa się poziomu.

Abiturient szkoły ponadgimnazjalnej zdaje obowiązkowo:

- ✓ w części ustnej – egzamin, dla którego nie określa się poziomu, z przedmiotów: język polski i język obcy nowożytny,
- ✓ w części pisemnej – egzamin na poziomie podstawowym – z języka polskiego, języka obcego nowożytnego i matematyki,

- ✓ w części pisemnej – jeden z przedmiotów dodatkowych na poziomie rozszerzonym.

Wszystkie przedmioty zdawane pisemnie są obowiązkowe na poziomie podstawowym. Ponadto abiturient może zdawać maksymalnie pięć dodatkowych przedmiotów. Przedmioty dodatkowe zalicza się na określoną liczbę punktów, nie jest wymagane kryterium 30% punktów. Absolwent, który z wszystkich przedmiotów obowiązkowych uzyska co najmniej 30% punktów, otrzyma świadectwo dojrzałości. Wyniki z egzaminów dodatkowych nie mają wpływu na uzyskanie świadectwa.

Wszyscy absolwenci, którzy ukończyli szkołę w 2022 r., obowiązkowo przystępowali do egzaminu maturalnego w części pisemnej z: języka polskiego, matematyki oraz wybranego języka obcego nowożytnego. Zgodnie z § 11kzc ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-192 w 2021 r. nie był przeprowadzany egzamin maturalny z przedmiotów obowiązkowych w części ustnej oraz przedmiotów dodatkowych w części ustnej.

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych nie mieli również obowiązku przystąpienia do egzaminu maturalnego z wybranego przedmiotu na poziomie rozszerzonym, a w przypadku języków obcych nowożytnych – na poziomie rozszerzonym albo dwujęzycznym. Do egzaminu maturalnego w terminie głównym 2022 r. przystąpili również absolwenci wszystkich typów szkół z lat ubiegłych, którzy dotychczas nie uzyskali świadectwa dojrzałości, oraz tacy, którzy uzyskali świadectwo dojrzałości we wcześniejszych latach, a w 2022 r. przystąpili ponownie do egzaminu maturalnego w celu podwyższenia wyniku egzaminacyjnego albo uzyskania wyniku z nowego przedmiotu.

Egzaminy odbywały w reżimie sanitarnym, zgodnie z wytycznymi sanitarnymi przygotowanymi wspólnie przez Centralną Komisję Egzaminacyjną i Ministerstwo Edukacji i Nauki, a zatwierdzone przez Główny Inspektorat Sanitarny.

Zdawalność egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2021/2022			
Typ szkoły	Liczba zdających	Liczba wydanych świadectw	Zdawalność w %
Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze			
Technikum Mechaniczne	8	5	62,50
Technikum Ekonomiczne	23	16	69,56
Technikum Logistyczne	27	19	70,37
Technikum Informatyczne	18	17	94,44
I Liceum Ogólnokształcące Jaworze			

Liceum Ogólnokształcące	54	49	90,74
Zespół Szkół i Placówek w Bolkowie			
Technikum Hotelarskie i Architektury Krajobrazu	6	5	83,33
Technikum Żywnienia i Usług Gastronomicznych	8	1	12,50
Technikum Urządzeń i Systemów Energii Odnawialnej	6	3	50,00
Zdawalność egzaminu maturalnego w poszczególnych typach szkół w powiecie jaworskim w roku szkolnym 2021/2022			
Typ szkoły	Liczba zdających	Liczba wydanych świadectw	Zdawalność w %
Liceum Ogólnokształcące	54	49	90,74
Technikum	96	66	68,75
Razem	150	115	76,66

Corocznie wysokie wyniki na egzaminie dojrzałości osiągają abiturienti Liceum Ogólnokształcącego – 90,74% (8,8% więcej niż w roku ubiegłym). Ogółem w kraju zdawalność egzaminu maturalnego wyniosła 85%, w technikum na poziomie 78,3%, natomiast w liceum na poziomie 89,3%.

W Powiatowym Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze abiturienti odnotowali następujące wyniki na egzaminie maturalnym:

- ✓ 69,6% - wynik zdawalności absolwentów Technikum Ekonomicznego (wynik lepszy w stosunku od ubiegłego roku szkolnego o 4,9%),
- ✓ 94,4% - zdawalność w Technikum Informatycznym (wynik lepszy w stosunku od ubiegłego roku szkolnego o 11,07%),
- ✓ 70,3% - zdawalność egzaminu dojrzałości przez absolwentów Technikum Logistycznym (wynik lepszy w stosunku do ubiegłego roku szkolnego o 0,74%),
- ✓ 62,5% - zdawalność w Technikum Mechanicznym (lepiej niż w poprzednim roku o 5,36%),

W Zespole Szkół i Placówek w Bolkowie egzamin dojrzałości zdawali abiturienti z poniższymi rezultatami:

- ✓ 83,33% - Technikum Hotelarskim i Architektury Krajobrazu - wynik lepszy o 25,86% niż w roku ubiegłym.
- ✓ 12,5% - Technikum Żywnienia i Usług Gastronomicznych - wynik gorszy o 37,5% niż w roku ubiegłym,
- ✓ 50% - Technikum Urządzeń i Systemów Energii Odnawialnej - wynik gorszy o 8,33% niż w roku ubiegłym.

Ogólnie w stosunku do ubiegłego roku nastąpił wzrost zdawalności w Technikum egzaminu maturalnego. Średnia zdawalność w Technikum wyniosła 68,75% (w ubiegłym roku 65,97%).

Wyniki egzaminów zawodowych

Egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe, zwany egzaminem zawodowym, jest formą oceny poziomu opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu danego zawodu określonych w standardach wymagań. Egzamin zawodowy składa się z dwóch etapów:

- ✓ pisemnego (obejmującego dwie części),
- ✓ praktycznego.

Przystępujący do egzaminu zawodowego zdaje ten egzamin, jeżeli uzyskał:

- ✓ z etapu pisemnego z części pierwszej co najmniej 50% punktów oraz z części drugiej co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania,
- ✓ z etapu praktycznego – co najmniej 75% punktów.

W roku szkolnym 2021/2022 w Powiecie Jaworskim egzamin zawodowy na tytuł technika zdawano w jedenastu zawodach. Do egzaminu zawodowego przystąpiło 168 uczniów, z czego 123 otrzymało tytuł potwierdzający kwalifikacje zawodowe – 73,21% (zdawalność na wyższym poziomie w stosunku do roku poprzedniego o 6,79%). Natomiast o tytuł robotnika wykwalifikowanego ubiegało się 62 absolwentów branżowej szkoły I stopnia w pięciu zawodach, z czego 40 osób, czyli 64,52% zdobyło świadectwo potwierdzające kwalifikacje zawodowe (o 4,89 % lepiej niż w roku szkolnym 2019/2020).

Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe według typu szkół w roku szkolnym 2021/2022		
Wyszczególnienie	Egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe uczniów	
	przystąpiło	zdało
Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze		
technikum	74	55
branżowa szkoła I-go stopnia	62	40
razem	136	95
Zespół Szkół i Placówek w Bolkowie		
technikum	32	28

Zdawalność egzaminów potwierdzające kwalifikacje zawodowe według szkół i zawodów w roku szkolnym 2021/2022			
Zawód	Liczba zdających	Liczba wydanych dyplomów	Zdawalność w %
Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze			
Technik mechanik	8	4	50
Technik informatyk	14	6	46
Technik ekonomista	24	19	79
Technik logistyk	28	26	92
Kucharz	3	1	33
Mechatronik	21	10	47
Sprzedawca	12	10	83
Mechanik pojazdów samochodowych	11	7	63
Operator obrabiarek skrawających	15	12	80
Razem	136	95	69,85
Zespół Szkół i Placówek w Bolkowie			
Technik żywienia i usług gastronomicznych	18	14	78
Technik hotelarstwa	-	-	-
Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	14	14	100
Razem	32	28	87,50
Ogółem	168	123	73,21

Należy podkreślić, że w porównaniu do poprzedniego roku szkolnego średnia zdawalność egzaminów zawodowych w Powiecie Jaworskim, która wynosi 73,21%, zwiększyła się o 6,79%, przy czym w PCKZiU zwiększyła się o 6,46%, natomiast w ZSiP o 8,93%. W wielu zawodach, zarówno technicznych jak i robotniczych, osiągnięcia w zakresie kwalifikacji zawodowych są porównywalne do wskaźników średniej zdawalności w województwie dolnośląskim.

Przeprowadzone remonty, naprawy oraz konserwacje od 1.09.2021 r. do dnia 31.08.2022 r.

Dyrektorzy szkół i placówek oświatowych w miarę posiadanych środków finansowych przeprowadzili w pierwszym półroczu 2022 r. albo zaplanowali na drugą połowę roku konieczne remonty i prace renowacyjne.

Lp.	Zakres prac remontowych i modernizacyjnych	Wartość (zł)
Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze		
1.	Remont korytarza na I piętrze ul. Wrocławska 30a	48 952,57
2.	Wymiana lamp na korytarzu - I piętro ul. Wrocławska 30a (materiały, prace we własnym zakresie)	8 072,93
3.	Naprawa sieci kanalizacyjnej przy ul. Wrocławskiej 30a	29 204,81
4.	Remont schodów wejściowych - ul. Wrocławska 30a	2100,00
I Liceum Ogólnokształcące w Jaworze		
1.	Wykonanie dokumentacji projektowo – budowlanej windy zewnętrznej	40 000,00
Zespół Szkół i Placówek w Bolkowie		
1.	Remont piwnicy i szatni (uzupełnienie tynków, kafelek, malowanie, wymiana oświetlenia, zakup nowych wieszaków), prace wykonane przez konserwatora, zakup materiałów ze środków zgromadzonych na rachunku dochodów własnych jednostki	2 320,00
2.	Naprawa zdewastowanych trybun (nowe odeskowanie, śruby, farba), prace wykonane przez konserwatora, zakup materiałów ze środków zgromadzonych na rachunku dochodów własnych jednostki	1 200,00
3.	Budynek internatu: Stołówka szkolna - remont okienek do wydawania posiłków oraz wydawania i przyjmowania naczyń, wykonanie otworów z płyt granitowych wraz z drewnianymi roletami	1 275,50
Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Jaworze		
1.	Konserwacja dźwigu, naprawa samochodu oraz naprawa instalacji gazowej	3 478,70
Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji w Jaworze		
1.	Wymiana kotła gazowego	72 570,00

Finansowanie szkół i placówek oświatowych

Podstawowym dochodem określającym wysokość środków finansowych otrzymywanych na prowadzenie szkół i placówek oświatowych jest subwencja oświatowa, która przekazywana jest jednostce samorządu terytorialnego na realizację określonych zadań, do których należą m.in.:

- ✓ finansowanie wydatków bieżących szkół i placówek (w tym wynagrodzenia pracowników wraz z pochodnymi),

- ✓ dotowanie szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne,
- ✓ finansowanie zadań z zakresu kształcenia i doskonalenia nauczycieli, z uwzględnieniem doradztwa metodycznego,
- ✓ finansowanie wydatków związanych z indywidualnym nauczaniem,
- ✓ dofinansowania wydatków związanych z wypłacaniem odpraw nauczycielom oraz udzielaniem nauczycielom urlopów dla poratowania zdrowia,
- ✓ finansowanie dodatków i premii dla opiekunów praktyk zawodowych,
- ✓ finansowanie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci,
- ✓ finansowanie odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli będących emerytami i rencistami,
- ✓ finansowanie wynagrodzeń nauczycieli biorących udział w przeprowadzaniu części ustnej egzaminu maturalnego.

W roku 2021 subwencja oświatowa ogólna dla Powiatu Jaworskiego wyniosła 16 894 220 zł, natomiast na 2022 r. wynosi 18 099 588 zł Budżet PCKZiU, ILO, ZSiP oraz PORE został wykonany prawie w 100%, natomiast budżet SOSW – w 94,14%. Poniższa tabela przedstawia plan oraz wykonanie wydatków w 2021 r. oraz plan budżetu na 2022 r. z wykonaniem do 31 sierpnia 2022 r.

Lp.	Szkoła	2021 r.			Plan na 2022 r. (zł)	Wykonanie na dzień 31.08.2022 r.
		Plan wydatków (zł)	Wykonanie (zł)	% Wykonania		
1.	PCKZiU w Jaworze	6 884 954,00	6 884 943,84	99,99	6 901 084,75	4 993 167,24
2.	I LO w Jaworze	3 678 021,04	3 642 934,20	99,05	3 451 507,30	2 939 683,23
3.	Zespół Szkół i Placówek w Bolkowie	2 669 308,59	2 664 645,53	99,83	2 132 124,27	1 637 311,67
4.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Jaworze	6 609 958,30	6 222 881,63	94,14	6 366 181,54	4 566 054,36
5.	PORE w Jaworze	1 183 409,00	1 183 409,00	100	1 372 126,00	899 123,21

Promocja i ochrona zdrowia

Stan organizacji i infrastruktury opieki zdrowotnej na terenie powiatu

W powiecie jaworskim w roku 2022 r. w ramach świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych można było uzyskać pomoc w następujących podmiotach medycznych:

1. Jednostki samorządowe:

- ✓ Przychodnia Rejonowa w Jaworze,
- ✓ Centrum Medyczne w Bolkowie,
- ✓ Ośrodek Zdrowia w Wądrożu Wielkim,
- ✓ Gminny Ośrodek Zdrowia w Piotrowicach,
- ✓ Gminny Ośrodek Zdrowia w Mściwojowie,
- ✓ Gminny Zespół Zakładów Opieki Podstawowej w Paszowicach.

2. Inne jednostki (NZOZ, praktyki lekarskie):

- ✓ Jaworskie Centrum Medyczne,
- ✓ Centrum Diagnostyczno – Terapeutyczne Medicus,
- ✓ NZOZ Kormed sp. z o.o.,
- ✓ Poradnia Specjalistyczna „SALUS” Przemysław Maruszczak,
- ✓ ISPL Mirosława Cieślak,
- ✓ ISPL Małgorzata Kijewska – Hołub,
- ✓ ISPL Barbara Malinowska,
- ✓ Centrum Fizjoterapii Arkada,
- ✓ NZOZ Opti – Med.,
- ✓ ISPL Joanna Kabelis – Szostakowska.
- ✓ NZOZ ARM – MED.

Jedynym podmiotem w powiecie świadczącym usługi w zakresie leczenia szpitalnego jest Jaworskie Centrum Medyczne.

Działalność ratownictwa medycznego

Teren powiatu jaworskiego w zakresie ratownictwa medycznego zabezpiecza Pogotowie Ratunkowe w Legnicy i jest obsługiwany przez zespół „S”, składający się z lekarza, pielęgniarki lub ratownika medycznego oraz kierowcy–ratownika medycznego, zespół „P”, stacjonujący w Jaworze przy ul. Kościuszki 9, składający się z pielęgniarki lub ratownika medycznego, kierowcy–ratownika medycznego oraz zespół P” (całodobowo), stacjonujący w Bolkowie.

Mając na uwadze bezpieczeństwo mieszkańców Zarząd Powiatu Jaworskiego przekazał Zespołowi Ratownictwa Medycznego w Jaworze ssak elektryczny o wartości 4 781,16 zł.

Apteki na terenie powiatu jaworskiego

W roku 2022 na terenie powiatu funkcjonowało 14 aptek, w tym 11 w Jaworze, 3 – w Bolkowie. Apteki pełniły „nocne dyżury” zgodnie z harmonogramem ustalonym uchwałą nr XLIV/222/21 Rady Powiatu w Jaworze z dnia 25 listopada 2021 r. z późniejszymi zmianami.

Rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie powiatu jaworskiego						
Lp.	Nazwa	Adres	Telefon	Godziny otwarcia		
				Dni powszednie	Soboty	Niedziele i święta
1.	“Szpitalna”	ul. Szpitalna 3b, 59 - 400 Jawor	767 134 740	8.00 – 20.00	9.00 – 14.00	nieczynne
2.	“Pod Złotym Wężem”	ul. Piastowska 16, 59 – 400 Jawor	76 870 22 32	8.00 – 20.00	9.00 – 16.00	nieczynne
3.	“APTEKA MONIUSZKI 10”	ul. Moniuszki 10, 59 – 400 Jawor	76 870 48 33	8.00 – 19.00	8.00 – 15.00	nieczynne
4.	“POD MIŁORZĘBEM”	ul. Dmowskiego 9, 59 – 400 Jawor	76 871 13 18	8.00 – 20.00	8.00 – 18.00	9.00-18.00
5.	“GRUNWALDZKA”	ul. Grunwaldzka 9, 59 – 400 Jawor	76 871 00 19	8.00 – 20.00	9.00 – 17.00	nieczynne
6.	“Pod Arkadami”	Rynek 9, 59 – 400 Jawor	76 870 28 92	8.00 – 19.00	8.00 – 14.00	nieczynne
7.	“GALEN”	ul. Korfantego 6, 59 – 400 Jawor	76 870 33 68	8.00- 19.00	8.00 – 15.00	nieczynne
8.	“VADEMECUM”	ul. Szpitalna 7e, 59 – 400 Jawor	76 870 06 23	8.00 – 19.00	8.00 – 16.00	nieczynne
9.	“Dbam o Zdrowie”	ul. Piłsudskiego 10, 59 – 400 Jawor	736 698 089	8.00 – 18.00	nieczynne	nieczynne
10.	„Apteka Witosa”	ul. W. Witosa 20, 59 – 400 Jawor	76 713 47 92	8.00 – 20.00	8.00 – 18.00	nieczynne
11.	„ExpressPharmXX”	ul. J. Słowackiego 1 59 – 400 Jawor	732 800 304	8.00 - 20.00	8.00 - 20.00	10.00- 17.00 (tylko w niedziele handlowe)
12.	“ARNIKA”	ul. Piastowska 5, 59 – 420 Bolków	75 741 32 51	8.00 – 21.00	8.00 – 13.00, 18.00 – 20.00	18.00- 20.00
13.	“APTEKA ZAMKOWA”	ul. Rycerska 19, 59 – 420 Bolków	75 741 49 83	8.00 – 18.00	9.00 – 14.00	nieczynne
14.	„Apteka Zamkowa”	ul. Sienkiewicza 5-5a 59-420 Bolków	518-107- 482	8.00-18.00	9.00-14.00	nieczynne

Realizacja zadań w ramach Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 - 2025

Narodowy Program Zdrowia 2021 - 2025 to działania w obszarze zdrowia publicznego realizowane w oparciu o ustawę z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2015 r. poz. 1916) mające na celu: wydłużenie życia Polaków, poprawę jakości ich życia związanej ze zdrowiem oraz ograniczanie społecznych nierówności w zdrowiu. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 (Dz.U. z 2021 r. poz. 642) cele operacyjne Programu obejmują:

- ✓ Poprawę sposobu żywienia, stanu odżywienia oraz aktywności fizycznej społeczeństwa,
- ✓ Profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi ryzykownymi zachowaniami,
- ✓ Profilaktykę problemów zdrowia psychicznego i poprawę dobrostanu psychicznego społeczeństwa,
- ✓ Ograniczenie ryzyka zdrowotnego wynikającego z zagrożeń fizycznych, chemicznych i biologicznych w środowisku zewnętrznym, miejscu pracy, zamieszkania, rekreacji oraz nauki,
- ✓ Promocję zdrowego i aktywnego starzenia się,
- ✓ Poprawę zdrowia prokreacyjnego.

W ramach każdego celu operacyjnego zostały wykazane zadania służące realizacji danego celu.

W ramach celu operacyjnego:

- ✓ Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

Realizatorem zadania było Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Osobom Uzależnionym i Współuzależnionym oraz Ofiarom Przemocy „AZYL” w Jaworze. W okresie od 1.08.2022 r. do 28.10.2022 r. Stowarzyszenie prowadziło punkt konsultacyjny. Powiat Jaworski przeznaczył na ten cel 5 000 zł

- ✓ Profilaktyka problemów zdrowia psychicznego i poprawę dobrostanu psychicznego społeczeństwa.

Realizatorem zadania było Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Autyzmem, Zespołem Aspergera i Mutyzmem Selektywnym. W okresie od 1.08.2022 r. do 28.10.2022 r. organizowane były zajęcia o charakterze opiekuńczo – wychowawczym, terapeutyczne, rehabilitacyjne oraz socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży. Powiat Jaworski dofinansował zadanie dotacją w wysokości 5 000 zł

- ✓ Poprawa sposobu żywienia, stanu odżywienia oraz aktywności fizycznej społeczeństwa

Realizatorem zadania było Jaworskie Stowarzyszenie Seniorów „Złota Jesień”, które zorganizowało warsztaty zdrowego żywienia w okresie od 1.06.2022 r. do 30.06.2022 r. Powiat Jaworski przeznaczył na ten cel 3 000 zł.

W okresie 1.07.2022 r. do 31.08.2022 r. realizatorem zadania było Centrum Rekreacyjno-Rehabilitacyjne Ogniska TKKF „PIAST”, które prowadziło działania dotyczące poprawy infrastruktury

dla aktywności fizycznej. Powiat Jaworski udzielił na ten cel dotacji w wysokości 4 000 zł.

Polityka społeczna oraz wspieranie osób niepełnosprawnych

Zadania obejmujące system opieki społecznej realizowane są na podstawie następujących dokumentów za pośrednictwem wskazanych poniżej jednostek organizacyjnych:

- ✓ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2021.2268).
- ✓ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Jaworskiego na lata 2021-2025 (Uchwała Rady Powiatu w Jaworze Nr XXXII/162/20 z dnia 30 grudnia 2020 r.).
- ✓ Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Jaworskim na lata 2021-2023 (Uchwała Rady Powiatu w Jaworze nr XXXII/164/20 z dnia 30.12.2020 r.).
- ✓ Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020-2025 (Uchwała Rady Powiatu w Jaworze Nr XVII/101/20 z dnia 27 lutego 2020 r.).
- ✓ Powiatowy Program działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021-2025 (Uchwała Rady Powiatu w Jaworze Nr XXXII/163/20 z dnia 30 grudnia 2020 r.).
- ✓ Powiatowy Program zapobiegania przestępczości oraz poprawy porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na lata 2021-2025.

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W JAWORZE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze jest jednostką organizacyjną Powiatu Jaworskiego, wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej. Centrum sprawuje nadzór merytoryczny nad jednostkami pieczy zastępczej, tj. placówkami opiekuńczo-wychowawczymi oraz jednostkami pomocy społecznej, w skład których wchodzi Dom Pomocy Społecznej w Jaworze oraz Ośrodek Wsparcia „Pod Zielonym Dębem” w Jaworze. Ponadto PCPR sprawuje kontrolę nad funkcjonowaniem Warsztatów Terapii Zajęciowej w Jaworze. PCPR w Jaworze działa w oparciu o statut nadany przez Radę Powiatu Jaworskiego oraz Regulamin organizacyjny uchwalony przez Zarząd Powiatu. Realizuje zadania powiatu z zakresu pomocy społecznej, pieczy zastępczej, rehabilitacji osób niepełnosprawnych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wspierania rodziny wynikające z następujących aktów prawnych:

- ✓ ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ✓ ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ✓ ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ✓ ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ✓ ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach

oraz innych ustaw.

Podstawowym celem działalności PCPR w Jaworze jest udzielanie pomocy i wsparcia o zasięgu ponadgminnym dzieciom, rodzinom, osobom starszym, chorym, z niepełnosprawnościami, a także zabezpieczenie dzieci w pieczy zastępczej w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców. Do zadań Centrum należy również prowadzenie specjalistycznego

poradnictwa, przyznawanie świadczeń pieniężnych dla rodzin zastępczych, na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym pieczę zastępczą, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze. Centrum oferuje pomoc przy integracji ze środowiskiem osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia, usamodzielniającym się wychowankom pieczy zastępczej i innych instytucji: MOW, MOS, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze czy zakłady poprawcze, uchodźcom, osobom chorym, niepełnosprawnym nie tylko poprzez pomoc finansową, ale także działalność informacyjną, mającą na celu przybliżenie istniejących praw i uprawnień posiadanych przez takie osoby. W roku 2022 w związku z wybuchem wojny w Ukrainie wśród zadań realizowanych przez PCPR w Jaworze pojawiły się również te, które były bezpośrednio związane z udzielaniem pomocy obywatelom Ukrainy, szukającym schronienia na terytorium Powiatu Jaworskiego.

W roku 2022 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze pozyskało środki zewnętrzne w wysokości:

- ✓ 10 800,00 zł - Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- ✓ 131 956,67 zł - Projekt finansowany ze środków PFRON „Door-to-Door”,
- ✓ 6 172,20 zł - Środki z Funduszu Pomocy na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy w zakresie pieczy zastępczej (*obsługa, wyposażenie: zakup komputera i oprzyrządowania*),
- ✓ 75 426,88 - Środki z Funduszu Pomocy na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy w zakresie pieczy zastępczej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (*zakwaterowanie, wyżywienie, środki czystości i higieny osobistej, transport do miejsc zakwaterowania*).

Wsparcie rodziny i systemu pieczy zastępczej

Pieczą zastępczą w Powiecie Jaworskim jest sprawowana w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Formy rodzinne to rodziny zastępcze - spokrewnione, niezawodowe, zawodowe. Pieczę instytucjonalną to: Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Jaworowy Start” w Jaworze i Dom Dziecka w Bołkowie. Te placówki prowadzone są przez powiat w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze. Na terenie powiatu roku 2022 funkcjonowała także placówka prowadzona na zlecenie powiatu przez Stowarzyszenie „Centrum Wsparcia” w Jaworze. Jest to Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego w Jaworze.

Celem pieczy zastępczej jest zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych, przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych, zgodnie z zasadami etyki, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami. Realizacja zadań z zakresu pieczy zastępczej powinna być ukierunkowana przede wszystkim na powrót dziecka do rodziny biologicznej. Gdy jest to niemożliwe, powinno się podejmować działania w celu znalezienia dla dziecka rodziny adopcyjnej, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka – opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym, najlepiej o charakterze rodzinnym.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej powinno nastąpić po wyczerpaniu wszystkich form pomocy rodzicom dziecka, chyba, że dobro dziecka wymaga zapewnienia mu niezwłocznie pieczy zastępczej. Dziecko umieszcza się w pieczy zastępczej do czasu zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót

do rodziny albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej. Jeżeli nie jest to możliwe, dziecko pozostaje w pieczy do uzyskania pełnoletności. Objęcie dziecka jedną z form pieczy zastępczej następuje na okres nie dłuższy niż do osiągnięcia pełnoletności. Osoba, która ją osiągnęła w okresie pieczy zastępczej, może przebywać w dotychczasowej rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka albo placówce opiekuńczo-wychowawczej za zgodą, odpowiednio, rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka albo dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia, pod warunkiem kontynuowania nauki.

Kierunki rozwoju systemu pieczy zastępczej określone zostały w Powiatowym Programie rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023. Za jego realizację odpowiada jako Organizator rodzinnej pieczy zastępczej, PCPR w Jaworze.

Rodzinna piecza zastępcza.

W Powiecie Jaworskim rodzinna piecza zastępcza sprawowana jest w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych. W 2022 r. na terenie Powiatu Jaworskiego funkcjonowały 104 rodziny zastępcze, w których przebywało 155 dzieci oraz osób pełnoletnich, które pozostały w rodzinach na podstawie art. 37 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym:

- ✓ rodziny spokrewnione - 75 (102 dzieci),
- ✓ rodziny niezawodowe - 26 (31 dzieci),
- ✓ zawodowe - 3 (22 dzieci).

Rodziny zastępcze mogą korzystać z różnych form pomocy oferowanych przez PCPR w Jaworze. W momencie otrzymania postanowienia sądowego dot. powstania rodziny zastępczej PCPR w Jaworze informuje rodzinę o rodzajach wsparcia. Rodziny otrzymują pomoc pozafinansową oraz pieniężną – na utrzymanie dzieci w rodzinie zastępczej.

Pomoc pozafinansowa obejmuje:

- ✓ poradnictwo specjalistyczne – prawne, psychologiczne oraz pedagogiczne,
- ✓ grupa wsparcia dla rodzin zastępczych,
- ✓ zespół ds. oceny sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej,
- ✓ szkolenia,
- ✓ opieka koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Pomoc finansowa

Rodzynom zastępczym przysługują świadczenia pieniężne, które, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dzielą się na dwie grupy:

- ✓ obligatoryjne,
- ✓ fakultatywne.

Świadczenia obowiązkowe przysługują rodzinie na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka od maja 2022 r. w kwocie nie niższej niż:

- ✓ 785 zł miesięcznie - w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej,
- ✓ 1189 zł miesięcznie - w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Dodatkowo rodzinie zastępczej przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 239 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz na dziecko umieszczone na podstawie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich. W/w świadczenia i dodatki przysługują również po osiągnięciu przez dziecko pełnoletności, jeżeli nadal przebywa w tej rodzinie zastępczej.

Świadczenia fakultatywne (nieobowiązkowe) mogą zostać wypłacone rodzinom zastępczym po ocenie ich potrzeb oraz możliwości finansowych powiatu. Należą do nich:

- ✓ dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w wieku od 6 do 18 roku życia - raz w roku,
- ✓ świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka - jednorazowo,
- ✓ sfinansowanie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki - jednorazowo lub okresowo,
- ✓ środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego,
- ✓ środki finansowe na remont.

W 2022 r. rodzinom zastępczym przyznano następujące rodzaje świadczeń pieniężnych:

- ✓ świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej, w tym dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka niepełnosprawnego, w kwocie: 1 403 651,15 zł,
- ✓ świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka: 1 200,00 zł,
- ✓ dofinansowanie do wypoczynku: 700,00 zł,

Wszystkie rodziny zastępcze otrzymały należne świadczenia w terminie. Środki finansowe zaplanowane w budżecie na ten cel w pełni wystarczyły na prawidłowe zrealizowanie powyższego zadania.

Wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych

Zawodowym rodzinom zastępczym funkcjonującym na terenie Powiatu Jaworskiego w okresie od maja do grudnia 2022 r. przysługiwało wynagrodzenie nie niższe niż kwota najniższego wynagrodzenia zgodnie z Uchwałą nr XXXVIII/197/21 Rady Powiatu w Jaworze z dnia 27.05.2021 r. w sprawie podniesienia minimalnej wysokości wynagrodzenia dla rodziny zastępczej zawodowej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka. W przypadku gdy w rodzinie zastępczej zawodowej lub

rodzinie zastępczej niezawodowej przebywa więcej niż 3 dzieci, na wniosek rodziny zastępczej, zatrudnia się osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej w 2022 r. wyniosło 131 165,74 zł, natomiast koszt zatrudnienia osoby do pomocy rodzinie zawodowej wyniósł 56 576,61 zł.

Dodatkowe działania

PCPR w Jaworze na bieżąco prowadziło działania zmierzające do pozyskania rodzin zastępczych. W tym celu w 2022 r. została przeprowadzona kampania na rzecz rodzinnej pieczy zastępczej (rozklejanie plakatów na terenie powiatu, rozdawanie ulotek informacyjnych, kierowanie odpowiednich pism wraz z ogłoszeniami do ośrodków pomocy społecznej, sądu, PUP, urzędów miast i gmin oraz parafii na terenie powiatu, ogłoszenia w lokalnych mediach, na stronach internetowych i portalach społecznościowych, audycje w Radiu Legnica, reportaże w Telewizji Wrocław). W ramach działań pracownicy Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej przeprowadzili akcję „Zostań Świętym Mikołajem - podaruj dzieciom dom”. Na terenie Jawora i Bolkowa pracownicy rozdawali ulotki i w bezpośrednich rozmowach opowiadali mieszkańcom powiatu o aspektach rodzicielstwa zastępczego. W dniu 27.05.2022 r. na dziedzińcu Zamku w Bolkowie został zorganizowany Dzień Rodzicielstwa Zastępczego dla rodzin zastępczych z terenu Powiatu Jaworskiego. Podczas spotkania podziękowano rodzinom zastępczym za sprawowanie opieki nad dziećmi. Podczas uroczystości dzieci z pieczy zastępczej miały możliwość udziału w różnych konkursach i zabawach prowadzonych przez animatorów. Każde dziecko otrzymało upominek. Niestety prowadzone działania nie przyniosły pożądanych efektów. Kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe i niezawodowe jest wciąż za mało. Jeśli powstają nowe rodziny, to najczęściej opiekunami zastępczymi zostają osoby spokrewnione z dzieckiem – dziadkowie, rodzeństwo dziecka lub rodziców. Przyjmują one pod opiekę konkretne dziecko i nie wyrażają zgody na przyjęcie do rodziny dzieci obcych.

Instytucjonalna piecza zastępcza

Na terenie Powiatu Jaworskiego instytucjonalna piecza zastępcza prowadzona jest w formie socjalizacyjnej i rodzinnej. W 2022 r. funkcjonowały trzy placówki opiekuńczo-wychowawcze, w tym dwie placówki prowadzone są przez Powiat Jaworski (w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze) i jedna prowadzona na zlecenie Powiatu Jaworskiego:

- ✓ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Jaworowy Start” w Jaworze. Jest to Placówka typu socjalizacyjnego przeznaczona dla 14 wychowanków,
- ✓ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze Dom Dziecka im. dr. H. Jordana w Bolkowie, ul. Mickiewicza 2. Jest to Placówka typu socjalizacyjnego, przeznaczona dla 14 wychowanków,
- ✓ Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu rodzinnego w Jaworze, jest przeznaczona dla 8 wychowanków, która jest prowadzona przez Stowarzyszenie CENTRUM WSPARCIA w Jaworze. Umowa na prowadzenie tej Placówki została zawarta pomiędzy Powiatem Jaworskim a Stowarzyszeniem na okres jednego roku. Jednakże w dniu 20.12.2022 r. ponownie została zawarta kolejna umowa na okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.

W celu zapewnienia opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze wydaje skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych na terenie Powiatu Jaworskiego. Do placówek kierowane są dzieci z Powiatu Jaworskiego jak i z innych powiatów, jednakże sytuacje, w których kierowane są

dzieci z innych powiatów, są sporadyczne, gdyż w pierwszej kolejności zabezpieczamy potrzeby naszego powiatu i rzadko zdarzają się sytuacje, że są wolne miejsca w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu. W 2022 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze na podstawie postanowień sądowych wydało 32 skierowania. Wszystkie dotyczyły dzieci z Powiatu Jaworskiego. Na dzień 31 grudnia 2022 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Powiatu Jaworskiego przebywało łącznie 45 dzieci, w tym 2 dzieci z Powiatu Żywieckiego.

Finansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej

Pokrywanie wydatków na utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej należy do zadań własnych powiatu. W przypadku dzieci pochodzących z terenu własnego powiatu, środki na ten cel są zagwarantowane w budżecie jednostki. Jeżeli nie można umieścić dziecka w pieczy na terenie własnego powiatu, wówczas umieszcza się dziecko w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów. W takiej sytuacji powiat, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej na podstawie zawieranych porozumień.

Koszty ponoszone w zakresie pieczy instytucjonalnej ustalane są na podstawie kwoty średnich miesięcznych wydatków, przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej w poprzednim roku. Są one ogłaszane w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca następnego roku. Ogłoszenie, o którym mowa wyżej, stanowi podstawę do ustalenia opłaty za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej na podstawie porozumień zawartych pomiędzy powiatami oraz stanowi podstawę do obciążania kosztami gminę, z której pochodzi dziecko.

Wysokość średniego miesięcznego wydatku w 2022 r.:

✓ Placówka „Jaworowy Start” w Jaworze	5 578,02 zł,	
✓ Dom Dziecka w Bolkowie	6 468,87 zł,	
✓ Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego w Jaworze		3 671,10 zł

Porozumienia między powiatami

W 2022 r. zaistniała konieczność umieszczenia dzieci w pieczy instytucjonalnej poza Powiatem Jaworskim i zawarcia porozumień w sprawie przyjęcia dzieci do placówki opiekuńczo-wychowawczej oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na ich opiekę i wychowanie. Porozumienia dotyczyły czworga dzieci. Troje dzieci zostało umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Jeleniej Górze, jedno w placówce w Wałbrzychu. W Placówce „Jaworowy Start” w Jaworze przebywa dwoje wychowanków pochodzących z Powiatu Żywieckiego. Na podstawie zawartego porozumienia powiat Jaworski otrzymuje zwrot wydatków związanych z utrzymaniem dzieci.

Jeżeli chodzi o rodziny zastępcze, to porozumienia dotyczą zarówno zwrotu wydatków na utrzymanie dzieci pochodzących z innych powiatów i umieszczonych na terenie Powiatu Jaworskiego, jak i na utrzymanie dzieci z naszego powiatu umieszczonych na terenie innych. Ogółem zrealizowano porozumienia zawarte z następującymi powiatami:

- ✓ porozumienia dot. ponoszenia kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych, pochodzących z terenu Powiatu Jaworskiego – 18 porozumień: z Powiatem Legnickim,

- Polkowickim, Średzkim, Wrocławskim, Bielskim, Bolesławieckim, Świdnickim, Krotoszyńskim, Złotoryjskim, Kamiennogórskim, Śremskim oraz z Miastem Legnica,
- ✓ porozumienia dot. zwrotu kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych, pochodzących z terenu innych powiatów – 15 porozumień: z Powiatem Świdnickim, Kędzierzyńsko-Kozielskim, Milickim, Żywieckim, Wrocławskim, Kamiennogórskim, Legnickim, Lubińskim, Rudą Śląską, Złotoryjskim, Wałbrzyskim, Średzkim, Nyskim oraz z Miastem Legnica.

Dochody powiatu z tytułu zwrotu wydatków na utrzymanie dzieci:

- ✓ rodzinna piecza zastępcza 160 852,07 zł
- ✓ instytucjonalna piecza zastępcza 134 177,68 zł

Wydatki powiatu z tytułu zwrotu wydatków na utrzymanie dzieci:

- ✓ rodzinna piecza zastępcza 285 156,41 zł
- ✓ instytucjonalna piecza zastępcza 252 493,18 zł

Udział gmin w finansowaniu pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej bądź placówce, gmina, właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka. W pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy wysokość ponoszonych wydatków wynosi 10% kwoty wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka odpowiednio w rodzinie lub placówce, w drugim roku - 30%, a w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej - 50%.

Wysokość udziału gmin w finansowaniu pobytu dzieci w pieczy zastępczej w 2022 r.:

- ✓ rodzinna piecza zastępcza 422 457,81 zł,
- ✓ instytucjonalna piecza zastępcza 805 527,76 zł,

Na utrzymanie każdego dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, w wieku od 0 do ukończenia do 18 r.ż., przysługuje dodatek wychowawczy w kwocie 500 zł (tzw. 500+). Kwota świadczeń wypłaconych w 2022 r. wynosi 246 694,54 zł. Od 1 czerwca 2022 r. dodatek wychowawczy dla rodzin zastępczych wypłacany jest przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, a obowiązek złożenia wniosku o przyznanie tego świadczenia spoczywa na rodzinach zastępczych. Opiekunowie zastępczy otrzymują w tym zakresie wsparcie ze strony pracowników Centrum. W przypadku wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych wnioski o świadczenie 500+ składa do ZUS dyrektor PCPR w Jaworze. Świadczenie przekazywane jest na wyodrębnione konto bankowe. Dla każdego dziecka prowadzona jest odrębna ewidencja wydatkowania świadczeń. Świadczenie 500+ przeznaczane jest na wypoczynek wakacyjny, wycieczki, opłacanie zajęć pozalekcyjnych oraz w uzasadnionych przypadkach, na pokrycie kosztów prywatnego leczenia, np. u ortodonta, onkologa czy psychiatry dziecięcego.

Świadczenie Dobry Start (300+)

Świadczenie „Dobry Start” to 300 zł jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. Przysługuje w związku z rozpoczęciem roku szkolnego do ukończenia:

- ✓ przez dziecko lub osobę uczącą się 20 r.ż.,
- ✓ przez dziecko lub osobę uczącą się 24 r.ż. - w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności.

Świadczenie to przysługuje także wszystkim podopiecznym pieczy zastępczej, spełniającym w/w warunki.

W przypadku wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych wnioski o przyznanie świadczenia do ZUS składa dyrektor PCPR w Jaworze. Otrzymane środki przeznaczone na zakup podręczników i innych pomocy szkolnych.

Usamodzielnienie wychowanków pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 140 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej procesem usamodzielnienia obejmuje się osobę, która osiągnęła pełnoletność w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej, zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie oraz integrację ze środowiskiem. Proces usamodzielnienia może być rozpoczęty z chwilą ukończenia przez wychowanka 18 lat lub po ukończeniu przez niego nauki, wychowanek pozostaje w tym czasie w placówce. Wychowanek ma możliwość wyboru.

Osoba usamodzielniana może skorzystać z następujących form pomocy:

- ✓ na usamodzielnienie,
- ✓ na kontynuowanie nauki,
- ✓ na zagospodarowanie,
- ✓ w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym,
- ✓ w uzyskaniu zatrudnienia.

Pomoc w procesie usamodzielnienia otrzymują także wychowankowie opuszczający domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, młodzieżowe ośrodki wychowawcze dla usamodzielnianych wychowanków – zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Wychowankowie opuszczający tego typu placówki mogą korzystać z takich form pomocy jak podopieczni pieczy zastępczej.

W 2022 roku 10 usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych lub innego typu placówek, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, otrzymało świadczenia pieniężne na łączną kwotę 57 166,38 zł.

W omawianym okresie łącznie wychowankowie otrzymali:

- ✓ 87 świadczeń pieniężnych na kontynuowanie nauki 50 541,38 zł
- ✓ 2 świadczenia na usamodzielnienie 4 930,00 zł
- ✓ 1 świadczenie na zagospodarowanie 1 695,00 zł

W 2022 roku 22 usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych otrzymało świadczenia pieniężne na łączną kwotę 157 246,52 zł. W omawianym okresie łącznie wychowankowie otrzymali:

- ✓ 216 świadczeń pieniężnych na kontynuowanie nauki – 123 363,52 zł;
- ✓ 6 świadczeń na usamodzielnienie – 30 406,00 zł;
- ✓ 2 świadczenia na zagospodarowanie – 3 477,00 zł.

Każdy z usamodzielnianych wychowanków może także korzystać z pomocy prawnej i psychologicznej oraz pracownika socjalnego.

Rok 2022 był kolejnym, w którym realizowano pilotażowy program „Aktywny samorząd”. Głównym celem, który przyświeca realizacji Programu „Aktywny Samorząd”, jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy społecznej w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. W 2022 r. złożono 21 wniosków o dofinansowanie w ramach Programu, które zostały pozytywnie rozpatrzone. Wnioski dotyczyły pomocy:

- ✓ w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (2),
- ✓ w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (7),
- ✓ w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (1),
- ✓ w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (2),
- ✓ w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym (9).

Plan na 2022 r. obejmował 177 493,52 zł, a wykonanie wyniosło 166 365,59 zł (93,73%).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze w 2022 r. kontynuowało projekt pn.: „Usługi indywidualnego transportu na rzecz osób z niepełnosprawnościami na terenie Powiatu Jaworskiego”. Na realizację projektu Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznał środki w wysokości 443 591,40 zł, w tym z Funduszy Europejskich w kwocie 373 858,83 zł. Głównym celem projektu jest ułatwienie integracji społeczno-zawodowej osobom z potrzebami wsparcia w zakresie mobilności poprzez zapewnienie usług indywidualnego transportu door-to-door, niwelowanie barier związanych z mobilnością, zwiększenie szans w edukacji, korzystania z infrastruktury społecznej i zwiększenia aktywności zawodowej oraz ograniczenie wykluczenia społecznego. Usługa skierowana jest do mieszkańców wszystkich gmin Powiatu mających ukończone 18 lat, z trudnościami w samodzielnym poruszaniu się ze względu na ograniczoną sprawność m.in. poruszających się na wózku, o kulach, przy użyciu balkonika, niewidzących, słabowidzących, posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, ale także bez orzeczonej niepełnosprawności z problemami w przemieszczaniu się. Pierwszeństwo z korzystania z usługi mają osoby poruszające się na wózku inwalidzkim. Projekt realizowano do 28 lutego 2023 r., po tym czasie zgodnie z deklaracją we wniosku grantowym usługa transportowa door-to-door realizowana będzie również w okresie trwałości projektu, tj. przez okres 15 miesięcy od dnia zakończenia projektu, czyli do dnia 31.05.2024 r. Usługa świadczona będzie na takich samych zasadach jak w okresie realizacji projektu i nadal będzie nieodpłatna.

Środki na realizację, w tym zatrudnienie, zapewnił Powiat Jaworski. Z otrzymanych środków zakupiony został samochód osobowy typu bus, dostosowany do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym także osób poruszających się przy pomocy wózka inwalidzkiego. W skład wyposażenia samochodu wchodzi schodołaz oraz wózek inwalidzki.

Świadczenie usługi umożliwia osobom na:

- ✓ osobiste załatwianie spraw urzędowych,
- ✓ udział w spotkaniach organizowanych przez władze lokalne i organizacje społeczne w szczególności w obchodach świąt państwowych i uroczystości związanych z ważnymi dla danej społeczności lokalnej wydarzeniami,
- ✓ odwiedziny u osób bliskich przebywających w placówkach medycznych lub opiekuńczych,
- ✓ dostęp do kultury poprzez korzystanie z ofert instytucji kultury, spotkania integracyjne,
- ✓ dostęp do usług zdrowotnych, w tym rehabilitacyjnych poprzez transport w celu odbycia niedostępnych w miejscu zamieszkania lub w formie wizyt domowych konsultacji z lekarzami specjalistami oraz korzystanie ze świadczeń rehabilitacyjnych w placówkach medycznych,
- ✓ utrzymanie zatrudnienia, pomoc w wyborze lub zmianie zawodu, wyposażenie w kompetencje, kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądanych na rynku pracy,
- ✓ wzrost poziomu wykształcenia, dostosowanie wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy poprzez np. dowóz do szkoły czy szkolenie.

Usługa świadczona jest od 1.05.2021 roku. Na podstawie zebranych informacji wynika, iż świadczenie usługi spotkało się z bardzo dużym zainteresowaniem. Korzystnie wpłynęła na sytuację osób z ograniczoną mobilnością i zwiększyła ich udział w życiu społecznym i zawodowym. W 2022 roku z usługi indywidualnego transportu door-to-door skorzystało 106 osób, z czego 54 osoby skorzystały po raz pierwszy. W 2022 r. zrealizowano 289 wyjazdów.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze prowadzi bezpłatną Wypożyczalnię Sprzętu Rehabilitacyjnego i Przedmiotów Ortopedycznych. Oferta Wypożyczalni jest skierowana głównie do osób, których nie stać na zakup drogiego sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego. Z Wypożyczalni można korzystać pod warunkiem okazania zaświadczenia lekarskiego wskazującego na konieczność korzystania z określonego typu sprzętu. Celem działalności Wypożyczalni jest ograniczanie skutków niepełnosprawności, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i procesom marginalizacji osób niepełnosprawnych poprzez umożliwienie im szybkiego powrotu do aktywności fizycznej, społecznej i zawodowej oraz korzystanie z różnorodnych form rehabilitacji i terapii. W 2022 r. z Wypożyczalni skorzystało - 15 osób.

W 2022 r. w budynkach przeprowadzone zostały następujące prace:

- ✓ Jawor, ul. Szpitalna 12 – remont dachu w budynku magazynowym, remont instalacji oświetlenia ewakuacyjnego,
- ✓ Jawor, ul. Piastowska 12 a – remont czterech pokoi wychowanków, malowanie korytarzy oraz klatki schodowej, remont instalacji oświetlenia ewakuacyjnego oraz oświetlenia w kuchni, wymiana zasobnika ciepłej wody,
- ✓ Jawor, ul. Starojaworska 7 – remont oświetlenia ewakuacyjnego, wykonanie przeciwpożarowego wyłącznika prądu, wykonanie dokumentacji technicznej i kosztorysowej do przetargu na wyłonienie wykonawcy robót budowlanych w ramach realizacji zamówienia publicznego pn. Adaptacja pomieszczeń budynku przy ul. Starojaworskiej 7 w Jaworze na siedzibę PCPR.

Na bieżąco prowadzono drobne prace remontowe, które wykonywali pracownicy zatrudnieni w poszczególnych Działach PCPR. Należy tu wymienić wszelkiego rodzaju naprawy wyposażenia, malowanie pomieszczeń, wymianę armatury łazienkowej i sanitarnej, itp. We wszystkich obiektach

sukcesywnie wymieniane było wyposażenie, zużyte meble, sprzęt komputerowy, sprzęt agd i rtv. Ponadto wykonane zostały przeglądy stanu technicznego nieruchomości oraz prace konserwatorskie wynikające z przepisów prawa.

W strukturze organizacyjnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze działa Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej (POIK), w ramach którego prowadzone jest mieszkanie chronione dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej z siedzibą w Paszowicach. Z mieszkania chronionego korzystają pełnoletni wychowankowie opuszczający placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze znajdujący się w trudnej sytuacji życiowej, jaką jest brak własnego mieszkania. W 2022 r. z tego typu wsparcia skorzystało troje wychowanków – dwoje z rodzinnej pieczy zastępczej oraz jedna usamodzielniana wychowanka z placówki opiekuńczo-wychowawczej.

W ramach Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej realizowany jest Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020-2025. Program stanowi fundament systemu pomocy i profilaktyki w obszarze przeciwdziałania i ograniczania zjawiska przemocy w rodzinie w Powiecie Jaworskim. W POIK udzielano pomocy w formie doradczej, informacyjnej, prawnej oraz psychologicznej. Każda z form pomocy służyła osobom, które wykazywały potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych oraz miała umożliwić lepsze funkcjonowanie we własnym środowisku i społeczności. Problemy zgłaszane przez te osoby w szczególności dotyczyły kwestii przemocy w rodzinie, uzależnień, opieki nad dzieckiem oraz trudnej sytuacji materialnej.

Mieszkańcy Powiatu Jaworskiego mogli skorzystać z bezpłatnych porad prawnych świadczonych przez pracownika PCPR w Jaworze w siedzibie Centrum w następujących dniach i godzinach:

Poniedziałki: w godz. 8.00 – 12.00 oraz piątki w godz. 14.00 – 18.00.

Udzielone porady dotyczyły takich spraw, jak ustalenie ojcostwa, realizacja obowiązku alimentacyjnego, rozwiązanie małżeństwa i podziału majątku, uregulowanie kontaktów z dzieckiem, rozstrzygnięcia na temat sposobu wykonywania władzy rodzicielskiej, przeprowadzenie spraw spadkowych po zmarłym członku rodziny, zabezpieczenie interesów członka rodziny niezdolnego do samodzielnego prowadzenia swoich spraw, sprawy mieszkaniowe. Ponadto z poradnictwa prawnego korzystają osoby mające problemy z obroną swoich praw w sprawach pracowniczych lub w postępowaniach administracyjnych. Dostęp do bezpłatnych porad prawnych pozwala mieszkańcom powiatu skuteczniej bronić własnych praw oraz zapobiegać negatywnym skutkom braku wiedzy na temat obowiązujących przepisów z powodu braku środków na opłacenie usług prawnych. W ramach poradnictwa prawnego udzielano 60 porad telefonicznych oraz 25 porad w siedzibie PCPR.

Wsparcia emocjonalnego osobom znajdującym się w kryzysie udziela zatrudniony w Centrum psycholog. Bezpłatne konsultacje psychologiczne udzielane były w każdy piątek w godz. 15.00 - 18.00. W związku z sytuacją epidemiczną na początku roku poradnictwo świadczone było przede wszystkim telefonicznie, ale w sytuacjach bardzo trudnych odbywały się one w siedzibie Centrum lub w domu osoby wymagającej wsparcia – oczywiście przy zachowaniu zabezpieczeń związanych z COVID-19. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. łącznie udzielono 61 konsultacji psychologicznych.

Pomoc dla uchodźców

W 2022 r., w związku z wybuchem wojny na Ukrainie, PCPR w Jaworze udzielało pomocy uchodźcom z terenów objętych działaniami wojennymi. W tym celu zostało zawarte porozumienie z Zespołem Szkół i Placówek im. W. Witosa w Bolkowie w sprawie udostępnienia części pomieszczeń Schroniska

Szkolnego oraz zapewnienia ciepłych posiłków w organizowanym przez PCPR w Jaworze miejscu zakwaterowania dla rodzin z dziećmi. Uchodźcy zostali zakwaterowani na drugim piętrze budynku, w którym funkcjonuje będąca w strukturach PCPR w Jaworze placówka opiekuńczo-wychowawcza. Pod uwagę wzięto dogodną dla matek lokalizację miejsca zakwaterowania blisko centrum miasta Bolków, szkół i przedszkoli. Pracownicy PCPR w Jaworze byli odpowiedzialni za prowadzenie ewidencji mieszkańców oraz raportowania zmian w stanie osobowym Wojewodzie Dolnośląskiemu, za zaopatrzenie przebywających pod ich opieką obywateli Ukrainy w żywność, środki czystości, ubrania i obuwie, a także udzielanie pomocy w sprawach urzędowych oraz pomocy medycznej. Stosowanie do indywidualnych potrzeb prowadzono pracę socjalną oraz udzielano im porad prawnych i psychologicznych. Rodzinom i osobom, które podjęły decyzję o powrocie do ich kraju udzielano pomocy w zorganizowaniu wyjazdu poprzez pomoc w zakupie biletów oraz transporcie do miejsca wyjazdu. We wskazanym powyżej okresie udzielono schronienia 28 obywatelom Ukrainy, w tym 15 kobietom i 14 dzieciom. Miejsce zakwaterowania przestało funkcjonować w dniu 18 lipca 2022 r., gdy ostatnia z ukraińskich rodzin opuściła je w związku z podjęciem decyzji o powrocie do Ukrainy.

Pomoc ofiarom handlu ludźmi

W dniu 28 października 2022 r. kontakt z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze, nawiązali pracownicy Fundacji La Strada, prowadzącej na zlecenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Krajowe Centrum Interwencyjno-Konsultacyjne dla Polskich i Cudzoziemskich Ofiar Handlu Ludźmi (KCIK). Kontakt dotyczył sytuacji kryzysowej dotyczącej dwóch obywateli Kolumbii (kobieta i mężczyzna) przebywających w Jaworze, którzy zgłosili się o pomoc do KCIK, który następnie zwrócił się o pomoc do PCPR w Jaworze. Przedstawiona przez KCIK sytuacja spełnia przesłanki do zakwalifikowania jej do zadania Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i w jego ramach zakupiono i przekazano żywność dla obywateli Kolumbii, których dotyczyło zdarzenie. Fundacja La Strada zwróciła koszt zakupu artykułów spożywczych.

Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze jest w Powiecie Jaworskim jedyną jednostką świadczącą specjalistyczną pomoc dla osób, które stosują przemoc wobec swoich bliskich. Jedną z form udzielania pomocy i wsparcia jest realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie od 2009 roku prowadzi oddziaływania korekcyjno-edukacyjne. Realizacja programu ma za zadanie spowodowanie zmiany zachowania agresywnego oraz postaw społecznie nieakceptowanych, które przyjmują osoby stosujące przemoc wobec bliskich. Podczas spotkań uczestnicy zdobywają wiedzę na temat zjawiska przemocy w rodzinie, poznają zasady budowania prawidłowych relacji między partnerami, rodzicami a dziećmi, uczą się, w jaki sposób można rozwiązywać konflikty w rodzinie bez stosowania przemocy. Jednakże podstawowym priorytetem w prowadzeniu Programu jest ochrona ofiar przemocy. Program realizowany był w okresie od maja do października 2022 r.

Środki na ten cel otrzymane z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w roku 2022 to kwota 10 800 zł. Do programu osoby kierowane były przez kuratorów sądowych oraz zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Programem objęto 13 osób, z czego spośród łącznej liczby 13 osób przystępujących do programu, 6 osób ukończyło program. Zajęcia ze sprawcami przemocy w rodzinie prowadzone były w formie indywidualnej oraz grupowej przez

doświadczonego terapeuty, które miały na celu rozpoczęcie zmian postaw i zachowań przemocowych, aby zapewnić ochronę i bezpieczeństwo osób krzywdzonych.

Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ)

W Powiecie Jaworskim działają Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ). Jest to wyodrębniona organizacyjnie i finansowo placówka, stwarzająca osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy, możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywrócenia umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. WTZ w Jaworze prowadzi Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Koło Naj w Jaworze. W 2022 r. WTZ otrzymało dofinansowanie ze środków PFRON w wysokości 1 165 320,00 zł oraz z budżetu Powiatu Jaworskiego w wysokości 129 480,00 zł. W 2022 r. w zajęciach WTZ udział wzięło 45 osób niepełnosprawnych. Liczba uczestników Warsztatu: 45 osób, w tym: 29 kobiet i 16 mężczyzn. Liczba uczestników w przedziale wiekowym: od 21 do 29- 12; od 30 do 39 - 20; od 40 do 49 - 13.

Podopieczni Warsztatów Terapii Zajęciowej w Jaworze uczestniczą w różnego rodzaju szkoleniach i projektach, a także odbywają praktyki zawodowe. W 2022 r. podopieczni WTZ (30 osób) wzięli udział i nadal uczestniczą w projekcie „Akcja - aktywna integracja”. Celem głównym projektu jest dokonanie postępu w procesie aktywizacji społecznej. Projekt jest współfinansowany przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy we Wrocławiu ze środków UE. Kolejnym projektem, w którym biorą udział uczestnicy WTZ (12 osób), jest „Terapeutyczne obiadowanie”. Celem projektu jest rozpowszechnienie nowego modelu skalowanej innowacji społecznej „Obiady Terapeutyczne”, którego istotą jest przygotowywanie, a następnie dostarczanie przez osoby z niepełnosprawnościami, uczestniczące w terapii zajęciowej, bezpłatnych dwudaniowych obiadów osobom starszym powyżej 60 roku życia, wymagającym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Projekt realizuje Caritas Archidiecezji Przemyskiej w partnerstwie z Podkarpacką Akademią Przedsiębiorczości Katarzyna Podraza dofinansowany z funduszy europejskich. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Jaworze poprzez realizację powyższych celów stopniowo przygotowuje osoby niepełnosprawne do wykonywania ogólnych czynności wynikających z codziennego życia. Dzięki kształtowaniu sprawności fizycznej i psychospołecznej, rozwijaniu samokontroli, odpowiedzialności i umiejętności działania w grupie uczy się te osoby samodzielnego pokonywania trudności życiowych, nawiązywania kontaktów społecznych i przysposobienia do podjęcia pracy.

Terapia zajęciowa w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej odbywa się w grupach 5-osobowych w pracowniach terapeutycznych:

- ✓ artystycznej,
- ✓ ogrodniczej,
- ✓ gospodarstwa domowego,
- ✓ technicznej,
- ✓ projekcyjno-stolarskiej,
- ✓ informatyczno – technicznej,
- ✓ umiejętności społecznych,
- ✓ przygotowania zawodowego,
- ✓ dziewiarsko-stolarskiej.

Każdy z uczestników realizuje indywidualny program rehabilitacji, który jest tworzony i weryfikowany na podstawie zgromadzonych dokumentów, wywiadu środowiskowego, obserwacji, działań i zachowań w Warsztacie. Program jest realizowany w pracowni wiodącej i innych pracowniach według indywidualnych potrzeb. Ponadto prowadzone jest także wsparcie psychologiczne i terapia psychologiczno-socjologiczna. Dużą wagę przywiązuje się do umiejętności zdrowego i aktywnego wypoczynku. W Warsztacie przewidziane jest także prowadzenie zajęć poza godzinami pracy i siedzibą Warsztatu. Realizowane w WTZ indywidualne programy rehabilitacji są autorskimi programami tej placówki. Zostały one podzielone na działy: zaradność osobista, samodzielność społeczna - wypełnianie ról społecznych, rehabilitacja społeczna i zawodowa, rehabilitacja funkcjonalna, formy pracy, metody pracy, wskazania do zajęć dodatkowych, formy współpracy z rodzicami lub opiekunami (lub alternatywne).

Rodzaj prowadzonych zajęć obowiązkowych:

a. ogólne usprawnianie, formy zajęć:

- ✓ terapia grupowa, indywidualna i zbiorowa,
- ✓ arteterapia,
- ✓ muzykoterapia, choreoterapia i teatroterapia,
- ✓ filmoterapia,
- ✓ poezjoterapia,
- ✓ ludoterapia,
- ✓ ergoterapia,
- ✓ esteterapia,
- ✓ biblioterapia,
- ✓ psychoterapia i wsparcie psychologiczne,
- ✓ socjoterapia,
- ✓ aromatoterapia,
- ✓ logopedia,
- ✓ terapia przez kontakt z przyrodą, sylwo- i talasoterapia,
- ✓ przygotowanie do pracy,
- ✓ zajęcia rekreacyjne,
- ✓ konkursy.

b. rozwijanie umiejętności życia codziennego, formy zajęć:

- ✓ trening w zakresie czynności życia codziennego,
- ✓ ćwiczenia w zakresie samoobsługi i higieny osobistej,
- ✓ trening w zakresie wyglądu zewnętrznego,
- ✓ zajęcia z gospodarstwa domowego: higieniczne i estetyczne przyrządzanie posiłków, prace porządkowe w domu, obsługa urządzeń technicznych i audio- wizualnych,
- ✓ rozwój umiejętności ogrodniczych,
- ✓ trening ekonomiczny,
- ✓ umiejętność odpowiedniego zachowania się, zasady savoir-vivre.

c. przygotowanie do życia w środowisku społecznym, formy zajęć:

- ✓ trening umiejętności interpersonalnych,
- ✓ trening wiedzy o sobie samym,
- ✓ trening rozwiązywania problemów w trudnych sytuacjach międzyludzkich,
- ✓ ćwiczenia umiejętności komunikacyjnych,

- ✓ ćwiczenia aktywności w sytuacjach społecznych,
- ✓ ćwiczenia z orientacji przestrzennej,
- ✓ ćwiczenia w pełnieniu roli uczestnika WTZ, domownika.

d. rozwijanie psychofizycznych sprawności niezbędnych w pracy, formy zajęć:

- ✓ trening umiejętności pracy w zespole i współ-odpowiedzialności za wykonywane zadanie,
- ✓ rozwijanie motywacji i tempa pracy,
- ✓ podnoszenie sprawności ruchowej i manualnej,
- ✓ ćwiczenia koncentracji i pamięci,
- ✓ ćwiczenia wytrwałości i odpowiedzialności, doprowadzania powierzonego zadania do końca,
- ✓ ćwiczenia w zakresie dokładności pracy oraz przestrzegania dyscypliny pracy,
- ✓ ćwiczenia w zakresie samodzielnego planowania, kontrolowania i wykonywania zadania.

e. rozwijanie umiejętności zawodowych, formy zajęć:

- ✓ zajęcia z rękodzieła artystycznego,
- ✓ zajęcia plastyczne,
- ✓ zajęcia gastronomiczne i kuchenne,
- ✓ zajęcia ogrodnicze,
- ✓ zajęcia ceramiczne,
- ✓ zajęcia przy komputerze,
- ✓ zajęcia techniczne,
- ✓ zajęcia przysposabiające do życia,
- ✓ warsztaty zawodowe.

f. rozwijanie innych umiejętności przy zastosowaniu różnych technik terapii, formy zajęć:

- ✓ ćwiczenia umiejętności posługiwania się głosem,
- ✓ ćwiczenia rozwijania wrażliwości słuchowej,
- ✓ ćwiczenia rozwijania wrażliwości dotykowej,
- ✓ ćwiczenia percepcji wzrokowej,
- ✓ ćwiczenia kompleksowego odbierania wrażeń zmysłowych,
- ✓ ćwiczenia mowy i dykcji,
- ✓ ćwiczenia wyobraźni,
- ✓ ćwiczenia orientacji kierunkowej i przestrzennej,
- ✓ ćwiczenia umiejętności poznawania, nazywania i odzwierciedlania uczuć.

Trening umiejętności zachowań społecznych:

- ✓ trening podstawowych umiejętności komunikacji społecznej,
- ✓ trening w zakresie wyglądu zewnętrznego i higieny osobistej,
- ✓ trening w zakresie umiejętności kulinarnych i zdrowego żywienia,
- ✓ trening zachowań rynkowych i ekonomicznych,
- ✓ trening rozwiązywania problemów w trudnych sytuacjach międzyludzkich.

Trening ekonomiczny i instrumenty motywacyjne.

W WTZ uczestnicy odbywają trening ekonomiczny w formie bezgotówkowej i gotówkowej. Uczestnicy otrzymują w ramach treningu ekonomicznego środki finansowe wypłacane zgodnie z obowiązującym w placówce *Regulaminem Organizacyjnym*. Wysokość tych środków nie przekracza 20% najniższego

wynagrodzenia pracowników określonego na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. Nr 63, poz.587). Dla każdego uczestnika prowadzona jest indywidualna ewidencja rozliczeń finansowych w treningu ekonomicznym. Podstawą rozliczania wydatkowanych środków jest faktura lub paragon lub notatka służbowa. Rozliczenie następuje na podstawie druku wypełnionego przez terapeutę z załączeniem paragonu, faktury, notatki służbowej.

Współpraca z rodzinami lub opiekunami uczestników

Formy kontaktów i współpraca z rodzinami uczestników:

- ✓ indywidualne rozmowy (w czasie pandemii ograniczone),
- ✓ rozmowy telefoniczne i korespondencja,
- ✓ wizyty w domu rodzinnym uczestników (w czasie pandemii ograniczone),
- ✓ pomoc w rozwiązywaniu codziennych problemów życiowych.

Współpraca ze środowiskiem lokalnym

Warsztat Terapii Zajęciowej w Jaworze współpracuje z następującymi podmiotami:

- ✓ organizacjami pozarządowymi działającymi w imieniu i na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej,
- ✓ instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych,
- ✓ publiczną administracją samorządową i państwową,
- ✓ pracodawcami,
- ✓ sponsorami,
- ✓ innymi Warsztatami Terapii Zajęciowej,
- ✓ mass-mediami - promocja działań Warsztatu w dziedzinie likwidacji barier psychologicznych i społecznych w stosunku do osób niepełnosprawnych.

Ośrodek Wsparcia „Pod Zielonym Dębem” w Jaworze

Ośrodek Wsparcia „Pod Zielonym Dębem” w Jaworze jest placówką dziennego pobytu przeznaczoną dla 35 osób z terenu Powiatu Jaworskiego, które nie wymagają leczenia szpitalnego, lecz wsparcia i terapii w zakresie rehabilitacji społecznej. Ośrodek Wsparcia jest placówką typu A i B przeznaczoną dla osób przewlekle psychicznie chorych. Działalność Ośrodka Wsparcia w 2022 r. finansowana jest w całości z dotacji Wojewody Dolnośląskiego. Środki przyznane z budżetu Wojewody – 912 767,00 zł. Wykonanie wydatków za okres I-XII 2022 r. – 906 765,89 zł. Środki te przeznaczono przede wszystkim na wynagrodzenia kadry Ośrodka, realizację planu pracy Ośrodka, zadań w ramach poszczególnych treningów i działań terapeutycznych, opłaty związane z funkcjonowaniem jednostki.

Uczestnicy:

- a) liczba statutowa 35 osób,
- b) liczba uczestników wg stanu na dzień 31 grudnia roku sprawozdawczego – ogółem 34 osoby, w podziale na kategorie uczestników:
  - I. typ A (osoby z zaburzeniami psychicznymi) – 24 osoby,
  - II. typ B (osoby z niepełnosprawnością intelektualną) – 10 osób, w tym: na osoby ze spektrum autyzmu 0 osób i ze sprzężoną niepełnosprawnością 3 osoby. (zgodnie z wytycznymi MRPiPS)

Roczna liczba osób objętych wsparciem: 35 osób. Zmiana liczby uczestników w ciągu roku

sprawozdawczego oraz przyczyny tych zmian: przybyło: 5 osób natomiast 1 osoba ubyła z powodu uchylecia decyzji kierującej, w związku z długotrwałą nieobecnością uczestnika.

Struktura wiekowa uczestników - przekrój wiekowy:

- ✓ 18-20 lat – 0;
- ✓ 21-30 lat – 3;
- ✓ 31-40 lat – 9;
- ✓ 41-50 lat – 11;
- ✓ 51-60 lat – 7;
- ✓ 61-70 lat – 4.

Rodzaj niepełnosprawności uczestników:

- ✓ lekki stopień niepełnosprawności - 2
- ✓ umiarkowany stopień niepełnosprawności - 15
- ✓ znaczny stopień niepełnosprawności – 17

Usługi świadczone przez Ośrodek

Działania wspierająco-aktywizujące realizowane w 2022 r. obejmowały m.in.:

- ✓ **trening funkcjonowania w życiu codziennym (trening umiejętności i zaradności życiowej):** działania w zakresie tego treningu dotyczyły rozwijania i podtrzymywania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia uczestników placówki. W ramach treningu uczestnicy uczyli się dbania o wygląd zewnętrzny, utrzymywania higieny osobistej, wyrabiania nawyku szanowania cudzej własności, zaradności życiowej i funkcjonowania w życiu codziennym. Uczyli się celowości działania, podejmowania odpowiedzialności za swoje działania, wzmacnia poczucia sprawstwa i bezpieczeństwa.

Zajęcia z zakresu treningu umiejętności życiowych miały na celu również poznanie wartości pieniądza, nauki planowania i robienia zakupów, rozpoznawania przydatności artykułów do użytku i orientacji w cenach oraz naukę przygotowania prostych posiłków w ramach treningu kulinarnego, a także naukę obsługi sprzętów AGD, tj. pralka, żelazko w celu kształtowania i podtrzymywania umiejętności praktycznych;

- ✓ **trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów:** trening ten dotyczył nabywania i doskonalenia umiejętności nawiązywania kontaktów, podtrzymywania rozmowy, aktywnego słuchania oraz asertywności. Uczestnicy uczyli się odpowiedzialności, współpracy, zasad partnerstwa. Podopieczni poprzez zajęcia terapeutyczne kształtowali umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych oraz rozwiązywania problemów dnia codziennego oraz nabywali umiejętności nawiązywania i podtrzymywania pozytywnych relacji z najbliższym środowiskiem rodzinnym, sąsiedzkim oraz lokalnym. Motywowali się wzajemnie do funkcjonowania w oparciu o własne możliwości;
- ✓ **trening umiejętności spędzania czasu wolnego:** trening ten dotyczył między innymi udziałów placówki w konkursach, festynach, imprezach oświatowo-kulturalnych, wycieczkach, piknikach, spacerach. Udział w warsztatach terapeutycznych, imprezach wewnętrznych itp. oraz poznawanie nowych form spędzania czasu wolnego poprzez aktywność ruchową i umysłową.

Ponadto uczestnicy rozwijali swoje zainteresowania poprzez lekturę, książki, prasę, a także zdobywali nowe wiadomości i umiejętności w zakresie rozwoju intelektualnego, gier stolikowych i zabawy oraz rekreacji czynnej (tj. zajęcia sportowe, zabawy na świeżym powietrzu, spacer, wycieczki, pikniki itp.);

- ✓ **poradnictwo psychologiczne:** celem terapii psychologicznej prowadzonej w placówce było m.in.: poprawa stanu psychicznego uczestników, rozwój ich osobowości, minimalizowanie deficytów poznawczych, zmniejszenie natężenia objawów chorobowych oraz polepszenie radzenia sobie z nimi, a także zapobieganie nawrotom choroby psychicznej, pomoc w ostrej fazie choroby, niwelowanie poczucia osamotnienia, opuszczenia oraz odizolowania, zapewnianie poczucia bezpieczeństwa, akceptacji, zrozumienia i życzliwości, wspieranie w trudnych i kryzysowych sytuacjach, wyzwalanie procesów twórczego działania, wykształcenie motywacji wewnętrznej u uczestnika;
- ✓ **pracę socjalną, współpracę i integrację:** działania w zakresie pracy socjalnej skierowane były do uczestników mających problemy w codziennym życiu oraz wymagających wsparcia z zakresu pomocy społecznej. W szczególności podejmowano działania w zakresie załatwiania spraw urzędowych, współpracy z rodzinami i innymi instytucjami pomocowymi. Współpraca z uczestnikami oraz ich rodzinami pozwalała na świadome uczestnictwo w procesie leczenia i powrotu do społeczeństwa na zasadach akceptacji i zrozumienia;
- ✓ **profilaktykę zdrowotną:** działania w zakresie profilaktyki zdrowotnej miały na celu propagowanie zdrowego stylu życia oraz kształtowanie nawyków dbania o zdrowie fizyczne i psychiczne jak również brania odpowiedzialności za własny proces leczenia psychiatrycznego. Regularne wizyty w PZP, współpraca z lekarzem, systematyczny trening farmakologiczny oraz psycho-edukacyjny pozwoliły na realizację zakładanych rezultatów pracy z uczestnikami;
- ✓ **terapię zajęciową, w tym:** terapię ruchem, arteterapię, krawiectwo, zajęcia techniczne, zajęcia komputerowe, stolarskie, konserwatorskie, zajęcia krawieckie, tkackie oraz dziewiarskie, rękodzieło, zajęcia przyrodnicze, zajęcia ruchowe, taneczne, zajęcia relaksacyjne, rewalidacyjno-poznawcze, biblioterapia oraz elementy ergoterapii. Ten obszar działań terapeutycznych miał na celu rozwijanie zainteresowań, zamiłowań i samorealizację wśród uczestników oraz rozwój fizyczny, psychiczny i społeczny. Uczestnicy podczas zajęć poznawali różne techniki pracy z zakresu terapii zajęciowej, wzbogacali wiedzę i umiejętności z zakresu plastyki, malarstwa, techniki i szycia. Stosowane przez terapeutów zajęciowych bogate, często proste techniki i narzędzia kształtowały u uczestników wrażliwość oraz samodzielność jak również rozwój wyobraźni i pomysłowość w wykonywaniu prac. Biblioterapia oraz relaksacja: te formy terapii realizowane poprzez bajkoterapię, czytanie książek, gazet, rozwiązywanie krzyżówek, prowadzenie kroniki ośrodkowej oraz seanse filmowe jak również uczestnictwo w ćwiczeniach z wykorzystaniem technik i tekstów relaksacyjnych oraz muzyki uczyły uczestników eliminowania zachowań agresywnych, negatywnych emocji, napięć oraz stresu, podwyższania poziomu umysłowego ,wiedzy i zainteresowań oraz kształtowania światopoglądu;
- ✓ **aktywizację zawodową:** zajęcia teoretyczno-informacyjne polegają na uświadomieniu praw i możliwości podjęcia zatrudnienia. Prowadzone są rozmowy indywidualne i grupowe dotyczące przygotowania warsztatu w celu poszukiwania pracy czy aktywizacji lokalnej;
- ✓ **współpracę z instytucjami i organizacjami:** działania te miały na celu integrację ze środowiskiem lokalnym oraz instytucjami. Udział w spotkaniach okolicznościowych, imprezach wzmacniały pozycję osób chorych w społeczeństwie. Współpraca z rodzinami

i opiekunami uczestników pozwalała na stały przepływ komunikacji oraz nawiązanie wspólnych relacji;

- ✓ **pomoc w załatwianiu spraw urzędowych:** działania mające na celu omawianie podstawowych praw obywatela w urzędzie oraz nabywania umiejętności właściwego pisania podań oraz wypełniania wniosków, a także poprawnego rozumienia pism urzędowych. Omawiane są również podstawowe zasady komunikacji w relacji petent a urzędnik;
- ✓ **zapewnienie ciepłego posiłku** uczestnikom placówki w trakcie pobytu w Ośrodku.

W Ośrodku Wsparcia znajdują się pomieszczenia do terapii:

- ✓ pracownia techniczno- komputerowa,
- ✓ pracownia rękodzieła, rzemiosła okolicznościowego i artystycznego pełniąca również funkcje pracowni do zajęć grupowych,
- ✓ pracownia rzemiosła artystycznego,
- ✓ pracownia rewalidacyjno – rehabilitacyjna,
- ✓ pracownia kulinarna,
- ✓ pracownia krawiecka,
- ✓ pokój wyciszenia oraz gabinet psychologiczno- terapeutyczny,
- ✓ pomieszczenie planowane do Sali Doświadczania Świata.

Wszystkie pomieszczenia do zajęć terapeutycznych są wyposażone w meble oraz odpowiedni sprzęt potrzebny do pracy terapeutycznej oraz prowadzonych treningów z uczestnikami Ośrodka.

W Ośrodku Wsparcia w Jaworze codziennie odbywają się zajęcia w poszczególnych pracowniach tematycznych zgodnie z opracowanym tygodniowo harmonogramem pracy. Średnia liczba osób w miesiącu biorących udział w zajęcia – 22,24 %. Niestety taki niski wskaźnik udziału uczestników w zajęciach był spowodowany częstymi pobytami w szpitalach uczestników, w tym na oddziałach psychiatrycznych oraz brak dowozu do placówki spowodowany częstymi awariami samochodu służbowego. Ośrodek stale zapewniał uczestnikom jak i ich bliskim wsparcie terapeutyczne, psychologiczne oraz socjalne, w formie telefonicznej.

Wszystkie działania placówki w ramach działań wspierająco-aktywizujących skierowane były w celu podtrzymywania i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w szczególności w sprawach związanych ze współżyciem społecznym, dbałością o zdrowie, gospodarowaniem pieniędzmi oraz spędzaniem czasu wolnego i edukacją. Bardzo istotne w pracy z uczestnikami i ich rodzinami było prowadzenie zajęć dotyczących bezpieczeństwa i dbania o stan zdrowia. Podejmowano wiele działań profilaktycznych oraz rozmów dotyczących bezpieczeństwa. Wszystkie działania terapeutyczne skierowane były na kształtowanie świadomego i aktywnego uczestnictwa we własnym leczeniu oraz w powrocie do środowiska.

Ustalone indywidualne plany wspierająco-aktywizujące dla uczestników oraz plany pracy pozwoliły na efektywne wsparcie uczestników w codziennym funkcjonowaniu oraz spędzaniu czasu wolnego. Zajęcia prowadzone w placówce miały formę zajęć indywidualnych oraz grupowych dostosowanych do potrzeb, warunków i możliwości każdego z uczestników. Praca zespołowa oraz systemowa pozwoliła na osiągnięcie założonych celów terapeutycznych w okresie sprawozdawczym.

Współpraca Ośrodka z innymi podmiotami

Pracownicy Ośrodka Wsparcia „Pod Zielonym Dębem” w Jaworze w celu zapewnienia integracji społecznej uczestników podejmowali współpracę z różnymi podmiotami:

- ✓ ośrodkami pomocy społecznej,
- ✓ PCPR w Jaworze,
- ✓ kuratorami społecznymi i zawodowymi,
- ✓ rodzinami, opiekunami,
- ✓ Poradniami Zdrowia Psychicznego, szpitalem psychiatrycznym i innymi zakładami opieki zdrowotnej,
- ✓ WTZ w Jaworze,
- ✓ DPS w Jaworze,
- ✓ Senior Wigor w Jaworze,
- ✓ Kościołem Katolickim,
- ✓ organizacjami pozarządowymi,
- ✓ ośrodkami kultury.

W 2022 r. korzystając z możliwości jakie daje Ustawa „Za życiem” Ośrodek złożył wniosek o zwiększenie dotacji dla trzech osób, u których występuje niepełnosprawność sprzężona. Działania terapeutyczne zostały wzbogacone o dodatkowe treningi w zakresie sensoplastyki i ruchu. Rozszerzono działalność pracowni relaksacyjnej celem prowadzenia zajęć wyciszających. Prowadzona relaksacja oraz aromaterapia pozytywnie wpływają na uczestników.

W pracowni rewalidacyjno- rehabilitacyjnej były prowadzone różnorodne zajęcia stymulujące szczególnie osoby z niepełnosprawnością intelektualną (w tym z niepełnosprawnością sprzężoną). Dzięki specjalnie dobranym technikom pobudzone są wszystkie zmysły, równowaga oraz czucie głębokie, tak ważne u osób u których występują różnego rodzaju niepełnosprawności oraz niepełnosprawność intelektualna. Ponadto w pracy terapeutycznej wykorzystywana jest muzyka, która wpływa na wrażliwość, wyciszenie i rozładowanie napięć. W 2022 r. były realizowane zadania dotyczące zwiększenia świadomości aktywności fizycznej i promowania zdrowego trybu życia. Wprowadzono codzienną gimnastykę oraz raz w tygodniu zajęcia zorganizowane z zakresu aktywności fizycznej. Organizowane były spacerzy oraz wyjścia nad wodę. Kształtowanie wśród uczestników świadomości dbania o swoją kondycję fizyczną jest istotne w ich procesie terapeutycznym. Ruch i aktywność fizyczna ma nie tylko wpływ na kondycję fizyczną oraz przede wszystkim na kondycję psychiczną naszych uczestników.

Funkcjonowanie Ośrodka

Praca z uczestnikami przebiegała w oparciu o roczny plan pracy zatwierdzony przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu oraz Zarząd Powiatu w Jaworze. Założenia rocznego planu realizowane były zgodnie z indywidualnymi planami postępowania wspierająco-aktywizującego opracowywanych dla wszystkich uczestników. Realizacja zaplanowanych na 2022 r. celów oraz zadań, przebiegała zgodnie z założonym planem. Podejmowane działania terapeutyczne pozwoliły uczestnikom pozyskać nowe oraz utrwalić nabyte wcześniej umiejętności, które przyczyniły się do poprawy jakości i zaradności funkcjonowania w życiu codziennym. Poprzez udział w oferowanych przez Ośrodek zajęciach, a także zaangażowanie kadry zawodowej w poprawę sytuacji osobistej uczestników, która i tak była trudna,

a przez pandemię znacznie pogorszona, podopieczni czuli się potrzebni, docenieni i przede wszystkim akceptowani. W Ośrodku działa samorząd uczestników, który pełni funkcję wspierającą Kierownika placówki. Samorząd wysuwa swoje wnioski, oceny oraz działania, które pozwalają Kierownikowi Ośrodka na realizowanie wysokiego poziomu usług świadczonych przez jednostkę.

Uczestnicy mają wpływ na podejmowane działania i inicjatywy realizowane w placówce. Działanie samorządu pełni funkcję również rehabilitacji społecznej uczestników. Poprzez ich udział w samorządzie uczą się oni współpracy oraz świadomego samostanowienia.

W okresie sprawozdawczym nie występowały problemy w funkcjonowaniu pod względem zadań statutowych. Przekazanie przez Wojewodę dodatkowych środków finansowych spowodowały, że placówka miała w roku sprawozdawczym płynność finansową. W 2022 r. został przeprowadzony bardzo ważny remont, który podniósł standard oferowanych usług - utworzenie sali doświadczenia świata oraz remont korytarz oraz malowanie pomieszczeń terapeutycznych. Dzięki tej Sali w 2023 r. praca terapeutyczna z osobami z niepełnosprawnością intelektualną, czy z niepełnosprawnościami sprzężonymi będzie wzbogacona o nowe techniki i działania. Zastosowanie terapii wielozmysłowej pozwoli na efektywną pracę z emocjami, świadomością ciała. Poprzez zastosowanie wielu bodźców osoba będąca uczestnikiem terapii między innymi zwiększa swoje poczucie wartości, zaufania, buduje przestrzeń oraz powoduje eksploatację uczuć u osób wycofanych, lękliwych. Sala ta stwarza strefę relaksu, wyciszenia oraz odprężania tak ważnego w pracy z osobami z niepełnosprawnościami jak i z zaburzeniami psychicznymi.

Dom Pomocy Społecznej w Jaworze

(Dom Pomocy Społecznej w Jaworze wraz z Domami w Bolkowie i Mierczycach)

Funkcjonowanie domów pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r., poz. 2268 z późn. zm.).

Dom Pomocy Społecznej w Jaworze dysponuje trzema placówkami: w Jaworze, Bolkowie i Mierczycach. Jest przeznaczony dla przewlekle somatycznie chorych kobiet i mężczyzn. Sprawuje opiekę nad 165 mieszkańcami. Jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej, w którym prawo do umieszczenia przysługuje osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności. Mieszkańcy przyjmowani są na podstawie decyzji kierującej oraz decyzji o odpłatności, którą wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej. Decyzję o umieszczeniu w Domu Pomocy Społecznej w Jaworze wydaje, z upoważnienia Starosty Jaworskiego, dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze. Dom zapewnia całodobową opiekę oraz świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb mieszkańców. Umożliwia i organizuje pomoc w korzystaniu z należnych świadczeń zdrowotnych oraz finansuje mieszkańcom leki ryczałtowe i częściową odpłatność do wysokości limitu ceny leku i pampersów. Koszty leków ponad limit oraz pełnopłatnych ponosi mieszkańiec. Dom funkcjonuje w oparciu o indywidualne plany wsparcia opracowane dla każdego mieszkańca, możliwie z jego udziałem. Koordynacją działań wynikających z tych planów zajmują się pracownicy pierwszego kontaktu wybrani przez mieszkańca, o ile ten wybór jest możliwy ze względu na stan zdrowia mieszkańca. Pracownicy pierwszego kontaktu mają pod swoją opieką od 1 do 4 mieszkańców. Prowadzą oni dokumentację z tego zakresu, ustalają cele i ich realizację, współpracują z personelem specjalistycznym. Wszystkie usługi świadczone są przy pomocy wykwalifikowanego

personelu w skład, którego wchodzi między innymi: pielęgniarki, opiekunowie, pracownicy socjalni, instruktorzy k-o, technicy rehabilitacji, terapeuci zajęciowi. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w DPS w Jaworze w 2022 r. wynosił 4 383,66 zł

Szkolenia pracowników

W ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych personelu w placówkach prowadzone są szkolenia wewnętrzne raz w miesiącu oraz szkolenia zewnętrzne. Personel specjalistyczny doskonali umiejętności zawodowe, zaznajamia się z nowoczesnymi metodami i technikami pracy również przez prenumeratę pism specjalistycznych. Każdy nowo przyjęty pracownik zostaje dodatkowo przeszkolony w zakresie BHP, p. poż oraz podstawowych zasad funkcjonowania Domu.

Świadczenia zdrowotne w DPS w Jaworze

Usługi medyczne lekarskie i pielęgniarskie realizowane są na zasadach ogólnych wynikających z zasad powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego. Mieszkańcy DPS w Jaworze pozostają pod opieką 3 praktyk lekarzy rodzinnych z terenu Jawora, Bolkowa i Wądroża Wielkiego, ponadto część mieszkańców pozostawała pod opieką lekarzy specjalistów.

Całodobowa troska i dbałość personelu ukierunkowana jest na bieżącą obserwację i ocenę stanu zdrowia podopiecznych. Usługi opiekuńcze i pielęgnacyjne nad mieszkańcami sprawują pielęgniarki, opiekunki i fizjoterapeuci, wykonując mieszkańcom zlecone przez lekarzy zabiegi, tj. wykonywanie pomiarów i badań diagnostycznych, udzielanie pomocy w nagłych wypadkach i zachorowaniach, podawanie leków różnymi drogami, wykonywanie wstrzyknięć, zakraplanie kropli do oczu i uszu, opatrunki, zmianę cewników oraz stomii, zaopatrywanie w leki, środki ortopedyczne i pomocnicze, rejestracja i koordynacja wyjazdów do lekarzy specjalistów. Stałą bezpośrednią opiekę medyczną zapewniają pielęgniarki dyplomowane zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy przez DPS w Jaworze i w Mierzycach. U większości mieszkańców DPS w Jaworze wraz z placówkami Bolków i Mierzycze wykonano badania diagnostyczne w ramach programu „Profilaktyka 40 PLUS”. Konsultacje specjalistyczne odbywają się zgodnie z potrzebami mieszkańców i na zlecenie lekarza rodzinnego, mieszkańcy dowożeni są samochodem do poradni specjalistycznych.

Mieszkańcy w Bolkowie ocenieni według skali BARTHEL do 40 pkt są objęci opieką długoterminową domową. Świadczenia zdrowotne pielęgniarskie w opiece długoterminowej wykonywanej w warunkach domowych udziela NZOZ Stacja Pielęgniarstwa Rodzinnego Ojca Pio ze Świdnicy. W DPS w Jaworze placówka w Bolkowie w roku 2022 opieką długoterminową objęto 17 mieszkańców. Świadczenia te były realizowane przez 2 pielęgniarki opieki długoterminowej w zakresie i czasie wynikającym z obowiązujących ich przepisów.

Terapia zajęciowa i kulturalno-oświatowa

W ramach usług wspomagających mieszkańcom DPS w Jaworze wraz z placówkami Bolków i Mierzycze umożliwia się:

- ✓ udział w terapii zajęciowej,
- ✓ udział w imprezach okolicznościowych w DPS i imprezach lokalnych,
- ✓ utrzymanie i podnoszenie sprawności fizycznej i psychicznej poprzez udział w imprezach turystyczno – sportowych,
- ✓ zaspokojenie potrzeb religijnych i kulturalnych.

Terapia zajęciowa proponuje do wyboru uczestnictwo w:

- ✓ terapii ruchem – ćwiczenia usprawniające, gry i zabawy ruchowe, spacer, wyjścia w plener,
- ✓ biblioterapii,
- ✓ muzykoterapii,
- ✓ ergoterapii i arteterapii,
- ✓ zajęciach kulinarnych,
- ✓ terapii rozrywką – zabawy taneczne, imprezy okolicznościowe, pikniki.

Każdy Dom posiada kącik czytelniczy, w którym znajdują się książki oraz prenumerowana prasa codzienna „Gazeta wrocławska”.

Świadczone usługi terapeutyczne objęci są wszyscy mieszkańcy DPS. Formy, metody i rodzaje aktywności dostosowane są indywidualnie dla każdego mieszkańca. Szczególne znaczenie dla podtrzymania więzi międzypokoleniowej i integracji ze środowiskiem mają spotkania z wychowankami przedszkoli, uczniami szkół podstawowych i licealnych.

Praca socjalna

Pracownik socjalny swoimi działaniami wspiera i pomaga mieszkańcom DPS we wszystkich czynnościach, sprawach dotyczących ich życia codziennego, począwszy od momentu przybycia do DPS.

Praca socjalna na rzecz mieszkańców obejmowała w szczególności:

- ✓ przeprowadzenie rozpoznania sytuacji bytowej kandydata do DPS,
- ✓ pomoc mieszkańcom w rozwiązywaniu ich problemów z zaległościami finansowymi wobec urzędów i instytucji,
- ✓ wszczynanie i prowadzenie spraw w przedmiocie ubezwłasnowolnienia mieszkańców,
- ✓ windykacja należności z tytułu opłat za pobyt w DPS,
- ✓ prowadzenie i rozliczanie depozytu mieszkańców DPS,
- ✓ pomoc mieszkańcom w adaptacji w nowym środowisku,
- ✓ zameldowanie mieszkańców na pobyt stały lub na pobyt czasowy.
- ✓ sporządzanie wniosków na podstawie, których wydawane są dowody osobiste,
- ✓ przygotowanie dokumentacji do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności oraz do Orzecznictwa ZUS celem ustalenia stopnia niepełnosprawności,
- ✓ przeprowadzanie u mieszkańców wywiadów środowiskowych związane z ustaleniem odpłatności oraz ze zmianą dochodu własnego mieszkańca, zmianą odpłatności za pobyt w DPS lub aktualizacją do OPS dotyczącą osób otrzymujących zasiłki stałe,
- ✓ składanie wniosków do PFRON w celu uzyskania dofinansowania na refundację sprzętu wspomagającego,
- ✓ zapewnienie odzieży, obuwia oraz artykułów higieny osobistej uwzględniające bieżące potrzeby mieszkańców,
- ✓ współpracę z kuratorami sądowymi,
- ✓ pochówki samotnych mieszkańców,
- ✓ utrzymywanie kontaktu z rodzinami oraz organizowanie wyjazdów mieszkańców na urlopy i święta do domów rodzinnych.

Zespół terapeutyczno-opiekuńczy

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej w sprawie domów pomocy społecznej dom funkcjonuje w oparciu o indywidualne plany wspierania, za realizację, których odpowiada pracownik pierwszego kontaktu. W Domu wspieraniem i aktywizacją mieszkańców zajmują się trzy zespoły terapeutyczno – opiekuńcze, na czele których stoi koordynator. Każdy mieszkaniec ma swojego pracownika pierwszego kontaktu, który reprezentuje interesy mieszkańca. Wszyscy mieszkańcy mają opracowany indywidualny plan wspierania i aktywizacji. Pracownik pierwszego kontaktu dąży do bliższego poznania mieszkańca poprzez zaplanowanie i zorganizowanie opieki nad nim i prowadzenie planu indywidualnego wspierania, który ma na celu:

- ✓ indywidualne spojrzenie na każdego mieszkańca Domu
- ✓ wspólne, jednakowe oddziaływanie całego personelu na mieszkańca
- ✓ skuteczniejsze opiekowanie się mieszkańcem

Plany te na bieżąco są uzupełniane, a pojawiające się problemy i różnorodne kwestie omawiane są podczas comiesięcznych spotkań zespołu terapeutyczno – opiekuńczego, który bezpośrednio zajmuje się wspieraniem mieszkańców. W roku 2022 odbyło się 36 spotkań zespołów terapeutyczno – opiekuńczych (Jawor – 15, Bolków – 9, Mierczyce – 12). Podczas spotkań zespołów omawiana była praca z mieszkańcem wg indywidualnych planów opieki oraz sprawy bieżące mieszkańców. Wspólnie rozwiązywano problemy i sprawy trudne, łagodzący konflikty.

DPS w Jaworze realizując swoje zadania w stosunku do mieszkańców zapewnia im przede wszystkim poczucie bezpieczeństwa, podopieczni mają świadomość, że w sytuacjach pogorszenia stanu zdrowia nie będą przenoszeni do innych placówek.

Rehabilitacja

Zajęcia rehabilitacyjne prowadzone są przez fizjoterapeutę w formie czynnej i biernej, zabiegi przeciwoleżynowe oraz nacieranie maściami. Zabiegi i ćwiczenia wykonywane były na zlecenia lekarskie. Z zabiegów rehabilitacyjnych korzystali mieszkańcy z następującymi schorzeniami:

- ✓ stan po udarze niedokrwiennym mózgu z porażeniem połowicznym,
- ✓ zwyrodnienie stawów,
- ✓ stan po zawale i wylewie,
- ✓ stan po amputacji kończyn dolnych,
- ✓ stwardnienie rozsiane,
- ✓ Parkinson,
- ✓ po złamaniach, spastyka kończyn,
- ✓ astma, niewydolność krążenia,
- ✓ nietrzymanie moczu,

Mieszkańcy w małych grupach lub indywidualnie uczestniczyli w ćwiczeniach w celu utrzymania sprawności fizycznej oraz odpowiedniej sprawności ruchowej, a także poprawy samopoczucia. U osób leżących rehabilitacja odbywała się w ich pokoju - przy łóżku. Wykonywane były lekkie ćwiczenia usprawniające, gimnastyka bierna oraz gimnastyka oddechowa. Stosowana była pionizacja oraz spacer przy użyciu chodzika. Stosowano także masaże i nacierania maściami przeciwbólowymi.

Wsparcie psychologiczne

Psycholog wspomaga nowych mieszkańców w procesie adaptacyjnym oraz udziela wsparcia w rozwiązywaniu problemów indywidualnych i grupowych. Interwencje dostosowane są do możliwości mieszkańców i stanowią przede wszystkim rozmowy wspierające, wyjaśniające i pogadanki. Prewencja psychologiczna ma na celu obniżenie prawdopodobieństwa wystąpienia zaburzeń w funkcjonowaniu somatycznym, psychicznym i społecznym. Cel ten osiąga się poprzez przeciwdziałanie czynnikom ryzyka. Ponadto podejmowane są interwencje psychologiczne, które odnoszą się głównie do:

- ✓ rozpoznawania indywidualnych potrzeb mieszkańców oraz ich możliwości
- ✓ stałego wsparcia wszystkich mieszkańców według potrzeb zgłaszanych przez nich osobiście, wskazań pielęgniarek i opiekunów
- ✓ całorocznej pracy indywidualnie z osobami w obniżonym nastroju, lękowych, pobudzonych, których reakcje afektywne są niestabilne, słabo kontrolowane, mających problemy z adaptacją
- ✓ omówienia problemów osobistych i rodzinnych
- ✓ pracy nad obniżeniem i niwelowaniem zachowań agresywnych
- ✓ łagodzenia lęków
- ✓ mobilizowania do podjęcia aktywności poprzez udział w zajęciach proponowanych przez DPS
- ✓ rozwijanie bądź podtrzymywanie zainteresowań
- ✓ wzmacniania poczucia własnej wartości
- ✓ ćwiczenia zachowań asertywnych
- ✓ mobilizowania do wsparcia, pomocy osobom słabszym
- ✓ treningu umiejętności społecznych
- ✓ rozwijania umiejętności komunikowania się
- ✓ stymulowania umiejętności radzenia sobie w nowych sytuacjach

Inwestycje realizowane w DPS - poprawa stanu technicznego i wyposażenia w roku 2022

W roku 2022 przeprowadzono w Domach bieżące remonty, naprawy w tym głównie naprawy związane z dźwigami osobowymi i przemysłowymi (windy) oraz ich stała konserwacja, a także z naprawami sprzętu kuchennego oraz samochodów. Dodatkowo wykonano następujące prace:

- ✓ remont pomieszczenia łazienki oraz pomieszczenia gospodarczego przy łaźni oraz wymiana pionów kanalizacyjnych i wodnych na czterech kondygnacjach w Domu w Jaworze na kwotę 92 250,00 zł,
- ✓ remont dachu w budynku administracyjnym w Bolkowie na kwotę 16 637,79 zł

W 2022 r. poniesiono wydatki na zadania inwestycyjne w łącznej kwocie 78 105,00 zł, w tym:

- ✓ dostawa nowej pralnicowirówki przemysłowej na potrzeby Domu w Mierczycach w kwocie 36 777 zł,
- ✓ dostawa dwóch suszarek bębnowych przemysłowych do Domu w Jaworze i Bolkowie w kwocie 41 328 zł

Ponadto w roku 2022 jednostka zrealizowała wydatki w ramach dotacji na zadania bieżące. Na podst. Umowy nr 3.DPS.B.2022 z dnia 6.09.2022 na dofinansowanie bieżących potrzeb DPS w kwocie 118 327,00 zł, poniesiono wydatki na zakup energii, żywności, oleju opałowego, chemii, pościeli oraz zakup kuchni gazowych (2 szt.), patelni elektrycznych i miksera. Otrzymano środki z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 w kwocie 151 164,00 zł, które wydatkowano na zakup środków ochrony osobistej, lamp bakteriobójczych, oczyszczacza powietrza, mat dezynfekujących, łóżek rehabilitacyjnych, proszku Eltra, pościeli oraz na wypłatę dodatków do wynagrodzeń.

Informacja o wykorzystaniu środków PFRON w roku 2022

Zarząd Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dokonał w 2022 r. podziału środków przewidzianych w planie finansowym PFRON z przeznaczeniem na zadania na rzecz osób niepełnosprawnych należące do kompetencji samorządów powiatowych. Środki, przypadające według algorytmu w 2022 r. na realizację zadań, określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2021 r., poz. 100), dla Powiatu Jaworskiego wyniosły **2 054 020 zł**. Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej realizowane były przez Wydział Edukacji, Zdrowia i Polityki Społecznej oraz Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze, natomiast zadania z zakresu rehabilitacji społecznej - przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze. Na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej przeznaczono 1 255 320 zł, w tym:

- ✓ 80 000 zł – utworzenie stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych,
- ✓ 1 165 320 zł – dofinansowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- ✓ 10 000 zł - finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych.

Kwota w całości nie została wykorzystana przez PUP w Jaworze. Środki nie zostały pobrane z PFRON. Wykorzystano 1 245 320,00 zł.

Na zadania realizowane przez PCPR w Jaworze z zakresu rehabilitacji społecznej przyznano 798 700 zł, w tym: 180 000,00 zł stanowiło dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych.

Wyplacono 116 dofinansowań na kwotę 177 801,00 zł, w tym:

- ✓ 64 dofinansowań dla dorosłych – 108 175,00 zł,
- ✓ 12 dofinansowań dla dzieci i młodzieży – 21 624,00 zł,
- ✓ 25 dofinansowań dla opiekunów dorosłych – 29 985,00 zł,
- ✓ 12 dofinansowań dla opiekunów dzieci i młodzieży – 14 420,00 zł,
- ✓ 3 dofinansowania dla dorosłych z zakładu pracy chronionej – 3 597 zł,

207 700,00 zł stanowiło dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i barier technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.

Wyplacono łącznie 44 dofinansowania na kwotę 207 446,05 zł, w tym:

- ✓ 9 dofinansowań na bariery w komunikowaniu się – 16 938,05 zł,
- ✓ 25 dofinansowań na bariery techniczne – 114 508 zł,
- ✓ 10 dofinansowań na bariery architektoniczne – 76 000 zł,

Kwotę 411 000 zł stanowiło dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów. Wyplacono 489 dofinansowań na kwotę 409 986,42 zł, w tym:

- ✓ 6 dofinansowań zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny – 30 520,60 zł,
- ✓ 483 dofinansowania do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – 379 465,82 zł

Przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy

Powiatowy Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2021 – 2025 stanowi kontynuację Powiatowego Programu Przeciwdziałania Bezrobociu i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy, który Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze realizował do 2020 roku. Celem Programu jest dążenie do zwiększenia poziomu aktywności i mobilności zawodowej ludności zamieszkałej na terenie powiatu jaworskiego, w szczególności osób bezrobotnych zagrożonych marginalizacją społeczną, poprzez promocję zatrudnienia i dostosowywanie do potrzeb lokalnego rynku pracy struktury i narzędzi wykorzystywanych do realizacji Programu.

W realizacji celu głównego programu niezbędnym jest realizacja celów mieszczących się w poszczególnych obszarach wsparcia na lata 2021-2025 wyznaczonych w ramach Programu, tj.:

1. Obszar I Współpraca z pracodawcami i partnerami rynku pracy,
2. Obszar II Rozwój lokalnej przedsiębiorczości,
3. Obszar III Wspieranie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy,
4. Obszar IV Pobudzanie mobilności zawodowej na lokalnym i regionalnym rynku pracy,
5. Obszar V Niwelowanie braków kadrowych pracodawców na lokalnym rynku pracy.

Adresatami programu a tym samym usług i instrumentów rynku pracy są osoby bezrobotne i poszukujące pracy zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy, pracodawcy i przedsiębiorcy oraz pracownicy objęci wsparciem w ramach środków KFS. Realizacja zadań określonych w Programie z zakresu aktywizacji zawodowej spoczywa na Powiatowym Urzędzie Pracy.

Wszystkie działania realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w roku 2022 miały na celu dążenie do ograniczenia poziomu bezrobocia na obszarze Powiatu Jaworskiego oraz stworzenie podstaw do efektywnej polityki społeczno – gospodarczej, a także dążenie do zwiększenia poziomu aktywności i mobilności zawodowej ludności zamieszkałej na terenie powiatu jaworskiego, w szczególności osób bezrobotnych zagrożonych marginalizacją społeczną, poprzez dążenie do poprawy jakości kapitału ludzkiego i podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób bezrobotnych, tworzenie warunków sprzyjających podnoszeniu zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych oraz rozwoju przedsiębiorczości i samozatrudnienia.

Zadania na rzecz promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze realizował przy udziale środków:

- ✓ Funduszu Pracy przyznanych wg. algorytmu – 3 339 247,01 zł
- ✓ funduszy pomocowych UE, w tym Europejskiego Funduszu Społecznego:
  - PO WER - 1 727 623,35 zł;
  - RPO – 2 083 782,31 zł.
- ✓ Krajowego Funduszu Szkoleniowego – 450 000,00 zł, w tym:
  - z limitu podstawowego – 300 000,00 zł;
  - z rezerwy – 150 000,00 zł.

Zadania na rzecz zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych – art. 15z4 – limit 500 000,00 zł.

Przy wydatkowaniu środków na programy rynku pracy Powiatowy Urząd Pracy kierował się obowiązkiem wynikającym z Ustawy o finansach publicznych, wydatkując je w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów zatrudnieniowych z danych nakładów.

W ciągu 2022 roku, poprzez działania Powiatowego Urzędu Pracy w Jaworze, wsparciem finansowym objęto 853 osoby bezrobotne, wykorzystując środki Europejskiego Funduszu Społecznego oraz środki Funduszu Pracy przyznane algorytmem. Wsparcie osób bezrobotnych w tym okresie realizowane było przy pomocy instrumentów i usług rynku pracy, takich jak: staże, prace interwencyjne, prace społecznie użyteczne, szkolenia, bony szkoleniowe, refundacje wyposażenia lub doposażenia miejsc pracy, dotacje na działalność gospodarczą, bony na zasiedlenie, zwrot kosztów przejazdu do pracy, zwrot kosztów opieki nad dzieckiem. Na aktywizację zawodową wydatkowano kwotę 5 340 449,71 zł.

Z kolei na kształcenie ustawiczne 167 osób w ramach środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego wydatkowano 444 284,20 zł.

Natomiast w ramach Tarczy Antykryzysowej tutaj Urząd nie mógł przyznać wsparcia z uwagi na brak wniosków uprawnionych mikroprzedsiębiorców lub małych przedsiębiorców określonych branż, dla których przewidziano pomoc finansową Państwa.

Liczba osób bezrobotnych w powiecie jaworskim na przestrzeni 2022 roku podobnie do 2021 roku, wykazywała tendencję spadkową. Tendencję tę odnotowano także w poszczególnych grupach osób bezrobotnych. Liczba osób bezrobotnych będących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy, pozostających bez pracy na koniec grudnia 2022 roku wynosiła 1605 osób, w tym 850 kobiet i była niższa o 30 osób w porównaniu do grudnia 2021 roku (1635 osób).

Największy przyrost osób bezrobotnych odnotowano we wrześniu (o 238 osób) oraz w grudniu (o 226 osób). Najmniejsza liczba osób bezrobotnych dokonała rejestracji w lutym (142 osoby) oraz w miesiącach wakacyjnych: czerwiec (173 osób), lipiec (169 osób) i sierpień (171 osób). Stopa rejestrowanego bezrobocia w końcu grudnia 2022 roku wynosiła w powiecie 10,6 % i była o 0,7 punktu procentowego wyższa niż w grudniu 2021 roku (9,9 %).

Komunikacja i drogownictwo

Podstawa prawna realizowanych zadań w zakresie komunikacji i drogownictwa to:

1. ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (tj. Dz. U. z 2022 poz. 2201);
2. ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1343 ze zm.);
3. ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 988 ze zm.),
4. roczny plan kontroli stacji pojazdów i ośrodków szkolenia kierowców;

5. roczny plan kontroli przedsiębiorców, którym wydano licencję, zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego rzeczy/osób, zaświadczenie na przewozy drogowe na potrzeby własne;
6. ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 645);
7. ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 622).

I. Transport drogowy

Do ważniejszych spraw prowadzonych i załatwionych w 2022 r. związanych z transportem drogowym należy zaliczyć:

1. wydanie 4 (2021 - 6) zezwoleń wraz na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego;
2. wydanie 4 (2021- 8) zaświadczeń wraz z wypisami na przewozy drogowe na potrzeby własne;
3. wydanie 2 (2021-0) licencji na wykonywanie transportu drogowego w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy;
4. wydanie 15 (2021-21) postanowień dla Marszałka Województwa Dolnośląskiego dotyczących zmian w rozkładach jazdy lub uzgadniających wydanie nowych zezwoleń na liniach komunikacyjnych przebiegających przez obszar wykraczający poza powiat jaworski.

II. Zarządzanie ruchem drogowym i funkcjonowanie układu komunikacyjnego

Do ważniejszych spraw związanych z zarządzaniem ruchem drogowym i funkcjonowaniem układu komunikacyjnego, w zakresie dróg, dla których Starosta Jaworski jest organem zarządzającym ruchem, należy zaliczyć:

1. przeprowadzenie kontroli prawidłowości zastosowania, wykonania i utrzymania znaków drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego umieszczonych na drogach gminnych i powiatowych (kontrole przeprowadzono na terenie każdej gminy 2x w ciągu roku -wiosną i jesienią);
2. zatwierdzenie 39 (27 – 2021 r.) projektów zmian stałej organizacji ruchu drogowego;
3. zatwierdzenie 103 (85 – 2021 r.) projektów tymczasowej organizacji ruchu drogowego;
4. załatwienie 65 (87 – 2021 r.) spraw związanych z działaniami w zakresie organizacji i bezpieczeństwa ruchu drogowego;
5. odbycie 8 posiedzeń Komisji ds. Bezpieczeństwa i Organizacji Ruchu Drogowego;
6. wykonanie wiosennych i jesiennych kontroli oznakowania pionowego i poziomego na drogach gminnych i powiatowych (łącznie 14 kontroli - 14 sporządzonych protokołów).

III. Stacje kontroli pojazdów

W ramach realizacji zadań związanych ze sprawowaniem nadzoru nad działalnością stacji kontroli pojazdów w roku sprawozdawczym przeprowadzono kontrolę we wszystkich stacjach kontroli pojazdów. Na obszarze powiatu na dzień 31.12.2022 r. działało 9 (2021 - 9) stacji kontroli pojazdów. Przedmiotem kontroli było sprawdzenie czy stacje te posiadają wymagane warunki lokalowe, wyposażenie kontrolno-pomiarowe, czy zatrudniają uprawnionych diagnostów a także prawidłowość przeprowadzanych badań technicznych pojazdów.

IV. Szkolenie kierowców

Na obszarze powiatu jaworskiego funkcjonowało w 2022 r. 8 (2021 - 9) ośrodków szkolenia kierowców. Na dzień 31 grudnia 2022 r. w prowadzonej przez starostę ewidencji znajdowało się 29 (2021 - 33) instruktorów nauki jazdy. W 2022 r. przeprowadzono kontrole w 8 (2021 - 9) ośrodkach szkolenia kierowców. W omawianym okresie w ośrodkach tych przeszkolono 518 (2021 - 546) kursantów.

V. Wykorzystanie dróg w sposób szczególny

Zawody sportowe, rajdy, wyścigi, przewóz osób kolejką turystyczną i inne imprezy, które powodują utrudnienia w ruchu lub wymagają korzystania z drogi w sposób szczególny, mogą się odbywać pod warunkiem zapewnienia bezpieczeństwa i porządku podczas trwania imprezy oraz uzyskania zezwolenia na jej przeprowadzenie.

W 2022 roku wydano 13 zezwoleń na wykorzystanie dróg w sposób szczególny. Były to m.in.: „Bike Maraton Złotoryja 2022”, impreza sportowa „Tramac Masters”, II Bieg Cysterski, Jaworska Pajda Chleba, uzgodnienie trasy XXX Pieszej Pielgrzymki Diecezji Legnickiej na Jasną Górę, uzgodnienie trasy Pieszej Pielgrzymki Diecezji Legnickiej z Legnicy do Krzeszowa, Festiwal Miodu w Bolkowie, wyścig kolarski „Górskie Mistrzostwa Polski Tandemów Służb Mundurowych oraz Amatorów w Kolarstwie Szosowym”, wyścig kolarski „X Czasówka Gorzanowicka – jazda indywidualna na czas” oraz impreza pn. „XXVII Półmaraton Jaworski o Puchar Burmistrza Jawora”.

VI. Publiczny transport zbiorowy

Na obszarze Powiatu Jaworskiego funkcjonuje 6 linii komunikacyjnych, na podstawie zezwoleń na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym wydanych przez tutejszy organ. Niezależnie od powyższego istnieją 4 linie (w 2021 r. - 3 linie), na które zostały wydane zaświadczenia na wykonywanie publicznego transportu zbiorowego, gdzie Powiat Jaworski jest organizatorem publicznego transportu zbiorowego. Ogólna sytuacja połączeń komunikacyjnych w Powiecie Jaworskim jest na dobrym poziomie. Publiczny transport zbiorowy to powszechnie dostępny regularny przewóz osób wykonywany w określonych odstępach czasu i po określonej linii.

Do ważniejszych zadań w zakresie publicznego transportu zbiorowego należy zaliczyć:

1. dokonanie wyboru i podpisanie umowy z operatorem na linii I, II, III i IV z „Przedsiębiorstwem Komunikacji Samochodowej TOUR” Sp. z o.o. z siedzibą w Jeleniej Górze na okres 01.01.2023 r. - 30.06.2023 r. oraz planowanie podpisania umowy z tym przewoźnikiem na 6 nowych liniach na okres 01.09.2023 r. – 31.08.2023 r.;
2. utworzenie i uruchomienie czterech linii komunikacyjnych funkcjonujących w okresie 01.01.2023 r. - 30.06.2023 r., tj.: Kaczorów – Lipa – Jawor, Budziszów Mały – Snowidza-Jawor, Mściwojów – Luboradz – Jawor oraz Wądroże Wielkie – Snowidza – Jawor;
3. planowanie uruchomienia 6 nowych linii od 01.09.2023 r.: linia nr 501 relacji Jawor – Postolice – Jawor, linia nr 502 relacji Jawor - Budziszów Mały – Jawor, linia nr 503 relacji Jawor - Bolków – Kaczorów, linia nr 504 relacji Jawor - Lipa – Kaczorów, linia nr 505 relacji Jawor - Piotrowice – Kondratów oraz linia nr 506 relacji Jawor - Męcinka – Stanisławów;
4. opracowanie i złożenie wniosku do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego o dopłatę w formie dofinansowania zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej;

5. podpisanie dwóch umów z Dolnośląskim Urzędem Wojewódzkim, w wyniku czego uzyskano dofinansowanie w wysokości 127 144,00 zł (na okres 01.01.2023 - 30.06.2023 r.) oraz dofinansowanie w wysokości 370 815,00 zł (na okres 01.09.2023 - 31.12.2023 r.);
6. złożenie wniosku do Urzędu Marszałkowskiego WD o dofinansowanie biletów ustawowo ulgowych;
7. przeprowadzenie kontroli przewoźnika na linii komunikacyjnej Kaczorów – Lipa – Jawor;
8. miesięczne rozliczanie wniosków o rekompensatę, wysyłanie wniosków i rozliczeń do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz prowadzenie rozliczeń z Urzędem Marszałkowskim WD za bilety ustawowo ulgowe.

VII. Realizacja zadań wynikających z art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym

Zadania te obejmują w szczególności: wyłonienie podmiotu odpowiedzialnego za usuwanie pojazdów z dróg na parking strzeżony, prowadzenie parkingu strzeżonego, występowanie do sądu z wnioskiem o przepadek na rzecz powiatu pojazdów nie odebranych z parkingu przez ich właścicieli, obciążanie ich właścicieli kosztami usuwania i przechowywania tych pojazdów oraz przeprowadzanie procedury zbywania pojazdów po oszacowaniu ich wartości przez biegłego rzeczoznawcę (utylicacja pojazdów nie posiadających wartości użytkowej lub publiczna licytacja pojazdów posiadających wartość użytkową).

W 2022 r. przyjęto na parking strzeżony prowadzony przez Referat Zarząd Dróg Powiatowych 70 pojazdów (2021 r. – 64) oraz wydano w ustawowym terminie 66 pojazdów (2021 - 56). Zutylicowano 17 pojazdów. W przypadku 19 pojazdów Sąd orzekł przepadek na rzecz Powiatu Jaworskiego (2021 - 19), a w pozostałych przypadkach wnioski są jeszcze w trakcie rozpoznawania przez sąd. Organ w 2022 roku wydał 26 (2021 – 65) decyzji dotyczących opłat za holowanie i przechowywanie pojazdów na parking strzeżonym (po przepadku na rzecz Powiatu).

VIII. Zarządzanie drogami publicznymi, utrzymanie i bieżące remonty dróg

Organem jednostki samorządu terytorialnego, do którego właściwości należą sprawy z zakresu planowania, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg, jest zarządcą drogi. Zarządcą dróg powiatowych jest zarząd powiatu. W imieniu Zarząd Powiatu Jaworskiego zadania w zakresie zarządzania drogami powiatowymi realizuje Starostwo Powiatowe- Referat Zarząd Dróg Powiatowych. Zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, do zarządcy drogi należy w szczególności:

1. opracowywanie projektów planów rozwoju sieci drogowej oraz bieżące informowanie o tych planach organów właściwych do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
2. opracowywanie projektów planów finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg oraz drogowych obiektów inżynierskich;
3. pełnienie funkcji inwestora;
4. utrzymanie części drogi, urządzeń drogi, budowli ziemnych, drogowych obiektów inżynierskich, znaków drogowych, sygnałów drogowych i urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego;
5. realizacja zadań w zakresie inżynierii ruchu;
6. koordynacja robót w pasie drogowym;

7. wydawanie zezwoleń na zajęcie pasa drogowego i zjazdu z dróg oraz pobieranie opłat i kar pieniężnych;
8. prowadzenie ewidencji dróg, obiektów mostowych, tuneli, przepustów oraz udostępnianie ich na żądanie uprawnionym organom;
  - a. sporządzanie informacji o drogach publicznych oraz przekazywanie ich Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad;
9. przeprowadzanie okresowych kontroli stanu dróg i drogowych obiektów inżynierskich, w tym weryfikacja cech i wskazanie usterek, które wymagają prac konserwacyjnych lub naprawczych, ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na stan bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym stan bezpieczeństwa szczególnie zagrożonych uczestników ruchu drogowego;
  - a. badanie wpływu robót drogowych na bezpieczeństwo ruchu drogowego;
10. wykonywanie robót interwencyjnych, robót utrzymaniowych i zabezpieczających;
11. przeciwdziałanie niszczeniu dróg przez ich użytkowników;
12. przeciwdziałanie niekorzystnym przeobrażeniom środowiska mogącym powstać lub powstającym w następstwie budowy lub utrzymania dróg;
13. wprowadzanie ograniczeń lub zamykanie dróg i drogowych obiektów inżynierskich dla ruchu oraz wyznaczanie objazdów drogami różnej kategorii, gdy występuje bezpośrednie zagrożenie bezpieczeństwa osób lub mienia;
14. dokonywanie okresowych pomiarów ruchu drogowego;
15. utrzymywanie zieleni przydrożnej, w tym sadzenie i usuwanie drzew oraz krzewów.

Informacja o drogach powiatowych

Obecnie sieć drogowa na terenie powiatu jaworskiego obejmuje 313,717 km dróg powiatowych (nawierzchnia twarda - 303,749 km, nawierzchnia gruntowa - 9,968 km), przy których znajduje się: 43,1 km chodników, 8,7 km ścieżek rowerowych i ciągów rowerowo-piesznych, 72 mosty o łącznej długości 611,0 mb., 356 szt. przepustów drogowych oraz 3 czynne przejazdy kolejowe. Stan niektórych przepustów i mostów, podobnie jak dróg, wymaga natychmiastowej interwencji. Pilnej przebudowy wymaga m.in. most pod drogą nr 2790D w m. Gądków, dla kolejnych 5 obiektów niezbędne jest wykonanie ekspertyz, które ocenią ich nośność i ewentualne zalecenia remontowe dla dalszej eksploatacji. Cyklicznie przeprowadzane były przeglądy dróg, a wszelkie uwagi wpisywane do prowadzonego dziennika objazdu dróg powiatowych. W ich wyniku stwierdzono, że za zasadne uznaje się przeprowadzenie remontów dróg:

1. dr. nr 2789D na odcinku Wierzchosławice – Pastewnik (zamknięty odc. drogi ze wzgl. na jej stan – 1,7 km);
2. dr. nr 2830D na odcinku Stare Rochowice – Płonina – 1,6 km;
3. dr. nr 2833D Wierzchosławice (osuwający się korpus drogowy przy świetlicy).

Wydawanie zezwoleń na zajęcie pasa drogowego i zjazdu z dróg oraz pobieranie opłat i kar pieniężnych

W 2022 roku wydano: 71 (114 - 2021 r.) decyzji na zajęcie pasa drogowego, 83 (65 – 2021 r.) decyzji na lokalizację urządzeń, 36 decyzji na lokalizację zjazdów (28 – 2021 r.), oraz 34 na montaż urządzeń obcych.

Bieżące utrzymanie dróg

W roku sprawozdawczym na utrzymanie dróg (bez nakładów osobowych) przeznaczono 1 651 930,71 zł.

Bieżące utrzymanie dróg polega na utrzymaniu prawidłowego funkcjonowania dróg oraz innych elementów infrastruktury pasa drogowego, w szczególności: letnim i zimowym utrzymanie dróg, chodników, obiektów mostowych, ścieżek rowerowych i parkingów.

Do ważniejszych zakresów robót można zaliczyć:

1. zimowe utrzymanie dróg, chodników, parkingów (zapobieganie i zwalczanie śliskości, odśnieżanie dróg i chodników, montaż siatek przeciwnieźnych itd.) - 313,7 km;
2. remonty cząstkowe nawierzchni bitumicznych dróg i chodników (masą na zimno) – 9832,4 m²;
3. uzupełnianie poboczy - 218,6 m²;
4. ścinka poboczy - 21 515,0 m²;
5. montaż barier energochłonnych - 49 mb;
6. wymiana i montaż znaków drogowych - 154 szt.;
7. montaż lusterek drogowych - 7 szt.;
8. renowacja rowów - 595,0 mb;
9. odnowa oznakowania poziomego - 6807,08 m².

Utrzymywanie zieleni przydrożnej, w tym sadzenie i usuwanie drzew oraz krzewów

W 2022 roku w tym zakresie wykonano między innymi:

1. wykoszono trawy na poboczach dróg z powierzchni 626 555 m² x 2 (dwukrotnie)= 1 253 110 m²;
2. wykoszono trawy ze skarp i przeciwskarp (jednorazowo) – 888 900 m²;
3. wycinka drzew - 58 szt.;
4. podkrzesywanie drzew - 365 szt.;
5. przycinanie żywopłotów - 6 480 mb;
6. wycinka ręczna krzaków - 9 930 m².

IX. Realizacja porozumienia w zakresie utrzymania dróg wojewódzkich

Zgodnie z Porozumieniem nr DSDiK/11/2020 z dnia 29.05.2020 r. zawartym pomiędzy Powiatem Jaworskim i Województwem Dolnośląskim, Referat Zarząd Dróg Powiatowych wykonywał w 2022 r. następujące zadania w zakresie utrzymania dróg wojewódzkich:

1. remont cząstkowy masą na zimno - 24,575 t,
2. remont cząstkowy remonterem - 7 604 m²,
3. odnowa oznakowania poziomego - 6 500 m²;
4. wykaszanie traw na poboczach i skarpach - 1 140 700 m²;
5. ścinka poboczy - 15 670 m²;
6. rębakowanie gałęzi - 774 mp.

Budżet, jakim dysponowano zgodnie z Porozumieniem, to 1 725 540,00 zł i zrealizowany został w całości.

X. Kierujący pojazdami

W 2022 r. Powiat realizował zadania o charakterze publicznym związane z bezpośrednią obsługą interesantów, nałożone ustawą z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym oraz określone w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, w następującym zakresie:

I Rejestracja Pojazdów		
Lp.	Nazwa zadania	Ilość spraw zrealizowanych od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r.
1.	Ilość wydanych decyzji o rejestracji pojazdu	5561 (2021 r.– 6504)
2.	Ilość wydanych decyzji o rejestracji czasowej pojazdu:	0 (2021 r. – 0)
2a	Na podstawie art. 74 ust. 2 pkt 1 (z urzędu)	4036 (2021 r. – 6569)
2b	Na podstawie art. 74 ust. 2 pkt. 2a (na wniosek właściciela)	54 (2021 r. – 14)
2c	Na podstawie art. 74 ust. 2 pkt. 2c (na wniosek właściciela)	184 (2021 r. – 117)
3.	Ilość wydanych decyzji o wyrejestrowaniu pojazdu	388 (2021 r. – 498)
4.	Ilość przyjętych zawiadomień o zbyciu pojazdu (zgłoszenie sprzedaży)	2935 (2021 r. – 3160)
5.	Liczba wysłanych zawiadomień o przerejestrowaniu pojazdu (żądanie potwierdzenia)	2538 (2021 r. – 2941)
6.	Liczba wygenerowanych potwierdzeń danych pojazdu i właścicieli dla innych starostw	2338 (2021 r. – 2679)
7.	Ilość wydanych DR (wszystkich)	6011 (2021 r. – 6911)
8.	Ilość wydanych KP dla pojazdu	1905 (2021 r. – 2573)
9.	Ilość pojazdów zarejestrowanych na nadany dzień – data końcowa (ogółem)	57561 (2021 r. - 55763)
10.	Ilość dokonanych zmian danych w DR dot. Pojazdu i/lub właściciela:	-
10a	Modyfikacja danych w DR-aktualizacja	36 (2021 r. – 16)
10b	Modyfikacja danych w DR-przez zmianę	2269 (2021 r. – 2674)
11.	Rejestracja warunkowa	1021 (2021 r. – 979)
II Kierowca		
1.	Ilość akt kierowcy (przekazane)	135 (2021 r. – 115)
2.	Ilość otrzymanych akt kierowcy (otrzymane z innych urzędów, odpowiedzi na żądanie danego urzędu)	99 (2021 r. – 66)
3.	Ilość przywróconych po cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami	66 (2021 r. – 67)

4.	Ilość wprowadzonych ważnych cofnięć uprawnień do kierowania pojazdami	117 (2021 r. – 124)
5.	Ilość wprowadzonych ważnych zakazów prowadzenia pojazdów	235 (2021 r. – 228)
6.	Ilość wprowadzonych ważnych zatrzymań PJ	55 (2021 r. – 93)
7.	Ilość wydanych MPJ (ogółem)	13 (2021 r. – 3)
8.	Ilość wydanych wyprodukowanych PJ (ogółem)	1261 (2021- 1189)
9.	Ilość wyprodukowanych PJ oczekujących na wydanie	21 (2021 r. – 11)
10.	Ilość wysłanych zapotrzebowani na akta kierowcy	100 (2021 r. – 67)
11.	Ilość zamówień na PJ złożonych w PWPW	1261 (2021 r. – 1230)
12.	Ilość zwróconych PJ po zatrzymaniu	74 (2021 r. – 91)
13.	Ilość wydanych skierowań na badania lekarskie	12
14.	Ilość wydanych zezwoleń na kierowanie poj. uprzywilejowanymi i poj. Przewożącymi wartości pieniężne	14
15.	Przedłużenie ważności zezwolenia na kierowanie poj. jak w pkt.14	15
16.	Liczba pozycji dotyczących podatku od środków transportowych	1390 (2021 r. – 1369)

Informacje dodatkowe: przychody uzyskane z tytułu opłat komunikacyjnych wyniosły w 2022 r. 1 063 474,84 zł (1 254 810,60 zł - 2021 r.).

Administracja architektoniczno – budowlana

Zadania z zakresu administracji architektoniczno-budowlanej realizowane są w oparciu o art. 4 ust. 1 pkt 11 ustawy o samorządzie powiatowym z dnia 5 czerwca 1998 r. oraz w oparciu o art. 80 ust. 1 pkt ustawy prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 r. Organem administracji architektoniczno-budowlanej pierwszej instancji jest starosta.

Wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach określonych ustawą Prawo budowlane

W przypadku niezgodności zamierzenia z przepisami przepisów prawa budowlanego, a w szczególności: zgodności zagospodarowania terenu z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz wymaganiami ochrony środowiska, organ wyraża sprzeciw przyjęcia zgłoszenia lub odmowę wydania pozwolenia na budowę / rozbiórkę / wykonanie robót budowlanych.

Zadania wynikające z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Zarząd Powiatu oraz Starosta wykonywają również zadania z godnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, polegające na uzgadnianiu bądź opiniowaniu wszelkich dokumentów planistycznych, takich jak: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, decyzje celu publicznego, decyzje o warunkach zabudowy, inwestycje realizowane na podstawie specustaw.

Realizacja innych zadań

Zgodnie z ustawą z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali, w trybie art. 2 ust. 3 wydawane były zaświadczenia o samodzielności lokali.

Udzielano również informacji w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Od stycznia 2013 r. poprzez portal internetowy prowadzony jest rejestr (RWD) z przekazem dla Wojewody Dolnośląskiego wydanych decyzji: wniosków oraz rejestr wydanych pozwoleń na budowę / rozbiórkę / wykonywanie robót budowlanych, od 2015 r. również zgłoszeń z projektem budowlanym (RWDZ).

Ogólnie w 2022 r. do administracji architektoniczno-budowlanej wpłynęło 1560 wniosków i pism, w tym załatwiono następującą liczbę wniosków w sprawie:

- ✓ pozwoleń na budowę - 307
- ✓ pozwolenia na rozbiórkę - 2
- ✓ zaopiniowania przez powiat dokumentów planistycznych -17
- ✓ zgłoszeń zamiaru budowy (w tym zgłoszenie z projektem budowlanym budowy budynków jednorodzinnych i „gazówki”), rozbiórki i zmiany sposobu użytkowania - 411
- ✓ wydania zaświadczenia o samodzielności lokali – 328

W 2022 r. nie wniesiono do Wojewody Dolnośląskiego żadnych odwołań od wydanych pozwoleń na budowę.

Geodezja, kartografia i kataster

W ramach realizacji zadań nałożonych ustawą z dnia 5.06.1998 r. o samorządzie powiatowym w 2022 r. w obszarze geodezji, kartografii i katastru zrealizowano następujące działania:

Lp.	Nazwa zadania	Ilość spraw zrealizowanych od 1.01.2022 r. do 31.12.2022 r.
1.	Obsługa zgłoszenia pracy geodezyjnej	1094
2.	Weryfikacja zbiorów danych lub innych materiałów stanowiących wyniki prac geodezyjnych i kartograficznych	1334
3.	Nadanie klauzuli dla dokumentów opracowywanych przez wykonawcę prac	137
4.	Ewidencjonowanie materiałów zasobu (wraz z metadanymi)	956
5.	Koordinowanie usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu	68
6.	Wydawanie wypisów/wypisów i wyrysów/wyrysów z operatu ewidencyjnego	2193
7.	Udostępnianie materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (poza zgłoszeniami prac)	1071
8.	Wydawanie decyzji w sprawie gleboznawczej klasyfikacji gruntów oraz odmowie aktualizacji informacji zawartych w EGiB	14
9.	Aktualizacja informacji zawartych w bazie danych ewidencji gruntów i budynków	4801
13.	Prowadzenie bazy danych ewidencji gruntów i budynków	Liczba działek ewidencyjnych na terenie powiatu: 44088
14.	Rozpatrywanie pozostałych spraw i wniosków w zakresie pzgik	1524
15.	Wydawanie zaświadczeń w trybie kpa	46
16.	Tworzenie Bazy Danych BDOT500 i GESUT	632 (dokumentacji geodezyjnych)

Internetowy portal obsługi klienta znajdujący się pod adresem <https://peug-jawor.geoportal2.pl/> pozwala w łatwy sposób pozyskać materiały zasobu geodezyjnego i kartograficznego; mapy, zbiory danych, wypisy, wyrisy, informacje o sieciach uzbrojenia terenu. Usługi umożliwiają złożenie wniosku, jego opłatę oraz odebranie danych w postaci elektronicznej bezpośrednio ze strony internetowej jak również w postaci papierowej poprzez wysyłkę na wskazany adres lub odbiór osobisty w urzędzie. Z portalu mogą korzystać wszyscy obywatele, dla których informacja z zasobu stanowi wsparcie chociażby w procesie kupna nieruchomości, ale również projektanci, urbaniści, architekci, komornicy sądowi, rzeczoznawcy czy wreszcie przedsiębiorcy i inwestorzy.

Portal ogranicza czas niezbędny do uzyskania informacji przez osoby fizyczne i prawne, co wpływa korzystnie na zwiększenie wydajności czy usprawnienie procesów podejmowania decyzji inwestycyjnych. Powstały system to oszczędność czasu, wygoda i mniej dokumentacji papierowej, jak również rzetelna i szybka informacja.

Aby w sposób czytelny przedstawić funkcjonalność portalu internetowego, który skupia e-usługi z zakresu geodezji trochę statystyki. Korzystając z geoportalu wykonawcy prac geodezyjnych złożyli 1426 zgłoszeń prac geodezyjnych, przesłano 1318 elektronicznych operatów geodezyjnych zawierających wyniki tych prac. Z modułu przeznaczanego dla komorników skorzystano 1290 razy. Poza tym w sposób elektroniczny, za pomocą geoportalu złożono 818 innych wniosków o udostępnienie danych.

Geoportal posiada również usługi wyświetlania (WMS) i pobierania (WFS) danych przestrzennych. Geoportal pozwala na korzystanie z tych usług zarówno w trybie publicznym jak i niepublicznym. Liczba pobranych obrazów w trybie niepublicznym (czyli rejestrowanym) przekroczyła w 2022 r. 1 mln (1 167 045 pobrań). W trybie publicznym liczba pobranych obrazów zbliżyła się do 960 tys. (959 910 pobrań). W sumie odnotowano liczbę 21 301 osób. Liczba osób obliczona została jako suma unikalnych wejść danej osoby w każdym miesiącu.

W ramach dotacji przekazanej z budżetu Wojewody Dolnośląskiego, na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w dziale 710 rozdział 71012, otrzymaliśmy 165 164 zł

Realizowane jest zadanie, w związku z pozytywnie rozpatrzonym wnioskiem Starosty Jaworskiego o przyznanie pomocy finansowej na operację typu „Scalanie gruntów” w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, w sprawie scalania wsi Niedaszów, Luboradz oraz Snowidza. W ramach dotacji przekazanej z budżetu Wojewody Dolnośląskiego w dziale 710 rozdział 01005 prace scaleniowe otrzymaliśmy 1 697 011 zł

Przychody uzyskane z tytułu udostępniania powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w 2022 r. wyniosły: 468 379 zł

Gospodarka nieruchomościami, gospodarka wodna, ochrona środowiska i przyrody, rolnictwo, leśnictwo i rybactwo śródlądowe

Gospodarowanie zasobem nieruchomości Skarbu Państwa

Ogólna wartość mienia samorządu powiatowego na dzień 31 grudnia 2022 roku w wartościach księgowych wynosi 68 145 264,20 zł. Wojewoda Dolnośląski w 2022 r. potwierdził decyzją nabycie z mocy prawa drogę powiatową nr 2806D, której wartość wyniosła 214 268,00 zł W roku 2022 nastąpiło nabycie nieruchomości zabudowanej w formie darowizny, której wartość wyniosła 958 600,00 zł. W roku 2022 nie było zbycia nieruchomości będącej własnością Powiatu Jaworskiego. Uzyskane dochody z gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa wyniosły ogółem: 1 713 263,78 zł. Od ww. dochodów Skarbu Państwa (25% i 5%) środków stanowi dochód Powiatu Jaworskiego, który wyniósł: 428 009,87 zł. Uzyskano dochody w wysokości: 113 253,79 zł do budżetu Powiatu z tytułu dzierżawy, najmu i trwałego zarządu nieruchomości stanowiących własność Powiatu Jaworskiego.

Zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami zwana dalej ugn, organem reprezentującym Skarb Państwa w sprawach gospodarowania nieruchomościami jest

Starosta, wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej. Do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa, którym gospodaruje Starosta, należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności Skarbu Państwa i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości, będące przedmiotem użytkowania wieczystego Skarbu Państwa (art. 21 ugn).

Zgodnie z art. 23 ugn Starosta gospodaruje nieruchomościami Skarbu Państwa między innymi w następujący sposób:

- ✓ prowadzi ewidencję nieruchomości zgodnie z katastrzem nieruchomości;
- ✓ zapewnia wycenę tych nieruchomości;
- ✓ zabezpiecza nieruchomości przed uszkodzeniem lub zniszczeniem;
- ✓ wykonuje czynności związane z naliczaniem należności za nieruchomości udostępniane z zasobu oraz prowadzi windykację tych należności;
- ✓ współpracuje z innymi organami, które na mocy odrębnych przepisów gospodarują nieruchomościami Skarbu Państwa, a także z właściwymi jednostkami samorządu terytorialnego;
- ✓ zbywa oraz nabywa, za zgodą wojewody, nieruchomości wchodzące w skład zasobu,
- ✓ wydzierżawia, wynajmuje, użycza oraz oddaje w użytkowanie nieruchomości wchodzące w skład zasobu, przy czym umowa zawierana na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub czas nieoznaczony wymaga zgody wojewody; zgoda wojewody jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony nie dłuższy niż 3 lata strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość;
- ✓ podejmuje czynności w postępowaniu sądowym, w szczególności, w sprawach dotyczących własności lub innych praw rzeczowych na nieruchomości, o zapłatę należności za korzystanie z nieruchomości, o roszczenia ze stosunku najmu, dzierżawy lub użyczenia, o stwierdzenie nabycia spadku, o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie;
- ✓ składa wnioski o założenie księgi wieczystej dla nieruchomości Skarbu Państwa oraz o wpis w księdze wieczystej.

Od wpływów osiągniętych ze sprzedaży, opłat z tytułu trwałego zarządu, użytkowania, czynszu dzierżawnego i najmu nieruchomości Skarbu Państwa, a także od wpływów osiągniętych z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste oraz od odsetek za nieterminowe wnoszenie tych należności, potrąca się 25% środków, które stanowią dochód powiatu, na obszarze którego położone są te nieruchomości (art. 23 ust. 3 ugn).

W ramach gospodarowania zasobem nieruchomości Skarbu Państwa wydano: 23 zaświadczenia na potrzeby sądów wieczysto-księgowych, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa i postępowań prowadzonych przez Wojewodę Dolnośląskiego, 38 zgód na zajęcie gruntów, 52 wypowiedzeń opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego gruntów, z zakresu oddawania nieruchomości w trwały zarząd wydano 2 decyzje administracyjne.

Na bieżąco podejmowano czynności, związane z regulowaniem stanu prawnego nieruchomości Skarbu Państwa oraz prowadzono sprawy z zakresu wywłaszczeń, ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości, odszkodowań z ww. tytułu, a także zezwolenie na czasowe zajęcie nieruchomości, które związane były z realizacją celów publicznych i przejmowanie nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa. W związku z powyższym, prowadzono 18 postępowań, z czego 15 postępowań zakończono wydając decyzje administracyjne: w tym 3 decyzje odmowne i 3 decyzje umorzenia postępowania.

Złożono do Wojewody Dolnośląskiego 2 wnioski o wyrażenie zgody na sprzedaż nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa, a w wyniku prowadzonych łącznie 9 postępowań uzyskano zgodę ww. organu i dokonano sprzedaży 3 nieruchomości na rzecz osób fizycznych oraz 1 darowizny na rzecz Powiatu Jaworskiego.

Prowadzenie spraw z zakresu ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych

W ramach ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych wyłączono z produkcji rolniczej grunty rolne klas II i III o pow. 5,16 ha, wydano: 75 decyzji. Na podstawie art. 53 ust. 4 pkt. 6 i ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w związku z art. 5 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, zaopiniowano 12 projektów decyzji o warunkach zabudowy.

Gospodarka wodna, ochrona środowiska i przyrody

Na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, w zakresie kontroli i nadzoru nad spółkami wodnymi prowadzono postępowania, które zakończono wydaniem 111 decyzji. Ze środków budżetu powiatu na zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej udzielono dofinansowania łącznie na kwotę 17 000 zł, w tym, na zadanie związane z zagrożeniem biologiczno-chemicznym tj.:

- ✓ dofinansowanie zakupu lekkiego samochodu ratowniczo - gaśniczego dla OSP Lipa - 7 000 zł,
- ✓ dofinansowanie do zakupu fabrycznie nowego lekkiego pojazdu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Mysłów- 7 000 zł
- ✓ dofinansowanie „gospodarki ściekowej i ochrony wód” – dla Polskiego Związku Wędkarskiego, Okręg Legnica, Koło PZW Jawor na dodatkowe kontrole wód przez Społeczną Straż Rybacką kół PZW na terenie powiatu jaworskiego – 3 000 zł (podstawa prawna: Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska).

Na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, w zakresie wprowadzenia gazów i pyłów do powietrza prowadzono 4 postępowania, które skończyły się wydaniem 4 decyzji.

Na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, Rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów, Rozporządzenia Ministra Klimatu z 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla magazynowania odpadów, Rozporządzenia Ministra Środowiska z 29 sierpnia 2019 r. w sprawie wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania lub składowania odpadów, w kwestii:

- ✓ wytwarzania odpadów - prowadzono 5 postępowań,
- ✓ zbierania odpadów - prowadzono 2 postępowania,
- ✓ przetwarzania odpadów - prowadzono 2 postępowania,

które zakończyły się wydaniem decyzji.

W prowadzonym rejestrze zgodnym z art. 152 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska dot. zgłoszeń instalacji, których użytkowanie nie wymaga pozwolenia, zarejestrowano 19 zmian i nowych tych zgłoszeń.

Leśnictwo, rybactwo śródlądowe, ochrona środowiska i przyrody, nadzór i kontrola nad pracami geologicznymi oraz łowiectwo

Na podstawie ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 r. w zakresie nadzoru nad lasami wydano 51 decyzje, wystawiono 33 świadectw legalności pozyskania drewna oraz wystawiono 439 zaświadczeń stwierdzających czy działki są objęte uproszczonym planem urządzenia lasu.

Na podstawie ustawy o lasach z dnia 8 czerwca 2001 r. o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia, ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej, sporządzano wnioski do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o przekazywanie środków finansowych na wypłaty ekwiwalentów należnych właścicielom gruntów rolnych za wyłączenie tych gruntów z upraw rolnych i prowadzenie upraw leśnych (odbywa się kwartalnie). Naliczanie ekwiwalentów indywidualnych za wyłączenia gruntów z upraw rolnych i prowadzenie upraw leśnych sporządzane jest raz w miesiącu,

Na podstawie ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym, prowadzona była współpraca ze Społeczną Strażą Rybacką: wydano 82 karty wędkarskie i zarejestrowano 3 jednostki pływające w systemie REJA 24.

Na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody Wydano 95 decyzji na usunięcie drzew i krzewów z terenów nieruchomości będących własnością gmin.

Na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, Rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu, w zakresie ochrony środowiska i przyrody prowadzony jest rejestr zwierząt egzotycznych. W ramach rejestrowania i prowadzenia rejestru zwierząt egzotycznych wydano 19 dokumentów rejestracyjnych i wyrejestrowano 15 zwierząt.

Na podstawie ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w zakresie geologii surowcowej, udzielono 16 informacji o występowaniu złóż kopalin, wydano 3 postanowienia dotyczących opinii dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin pod względem występowania terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych i terenów zagrożonych masami ziemi. Wydano 4 decyzje zatwierdzające dokumentacje hydrologiczną. W zakresie geologii inżynierskiej przyjęto 8 projektów robót geologicznych wykorzystania ciepła ziemi.

W kwestii łowiectwa naliczono czynsze dzierżawne dla 8 kół łowieckich (podstawa prawna: ustawa z dnia 13 października 1995 r. prawo łowieckie).

Inwestycje i pozyskiwanie funduszy zewnętrznych

Powiat Jaworski, poprzez Wydział Inwestycji i Funduszy Starostwa Powiatowego w Jaworze realizował w roku sprawozdawczym zadania w zakresie inwestycji i pozyskiwania środków finansowych na podstawie obowiązujących planów finansowych Powiatu Jaworskiego, tj. Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jaworskiego na lata 2022-2025 oraz budżetu Powiatu Jaworskiego na 2022 r.

Inwestycje

W 2022 roku Powiat Jaworski wykonał działania inwestycyjne w obszarze infrastruktury drogowej oraz usprawnień dla osób ze szczególnymi potrzebami.

W obszarze infrastruktury drogowej:

1. przebudowa 2 dróg powiatowych:
  - a. przebudowa drogi powiatowej nr 2796D Sady Dolne - Sady Górne - ETAP II;
  - b. przebudowa nawierzchni drogi powiatowej nr 2815D relacji Lipa – Jastrowiec - Pogwizdów – etap I; łącznie ok. 6,5 km

Łączna kwota tych inwestycji to 7 386 236,65 zł.

2. odbudowa muru oporowego wzdłuż drogi powiatowej nr 2826D w km 0+912 – 0+937 w m. Mysłów
3. rozbiórka istniejącego przepustu i budowa nowego obiektu w ciągu drogi powiatowej nr 2815D nad potokiem Rogozina w m. Lipa

Łączna kwota inwestycji (pkt. 1 i 2) to 8 363 255,65 zł.

W obszarze usprawnień dla osób ze szczególnymi potrzebami:

1. wykonanie robót remontowo - budowlanych na parterze w siedzibie Starostwa Powiatowego w Jaworze - dojście do windy osobowej.

Łączna kwota inwestycji to 54 120,00 zł.

Całkowita wartość zrealizowanych zadań wyniosła ponad 8,4 mln zł.

Pozyskiwanie środków zewnętrznych

W roku 2022 Powiat Jaworski (Wydział IF) przygotował i złożył 6 wniosków w celu pozyskania środków zewnętrznych na realizację zadań inwestycyjnych, z czego 6 z nich otrzymało wsparcie na realizację zaplanowanych zadań.

Całkowita wartość zadań, na które wnioskowano o dofinansowanie to 23 673 672,46 zł. Łączna kwota uzyskanego dofinansowania na ich realizację to 21 727 585,48 zł, co stanowi ok. 92 % wartości wniosków.

Wykaz opracowanych i złożonych wniosków o dofinansowanie:

1. „Remont dróg powiatowych nr 2610D i 2602D w miejscowościach Pomocne i Kondratów” – dofinansowanie;
2. „Modernizacja bazy sportowej przy I Liceum Ogólnokształcącym w Jaworze” – dofinansowanie;
3. „Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 2814D w miejscowości Paszowice” – dofinansowanie;
4. „Przebudowa drogi powiatowej nr 2805D relacji Niedaszów-Zimnik” – dofinansowanie;
5. „Adaptacja pomieszczeń budynku przy ul. Starojaworskiej 7 w Jaworze na siedzibę Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie” – dofinansowanie;
6. Cyfrowy Powiat – dofinansowanie.

Zamówienia publiczne

Biuro Zamówień Publicznych w Starostwie Powiatowym w 2022 r. w trybie podstawowym bez negocjacji, zgodnie z art. 275 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, zrealizowało wszystkie powierzone do realizacji zadania zawarte w poniższej tabeli.

Lp.	Numer i Nazwa postępowania	Wynik
1.	ZP.272.1.2022 Przebudowa drogi powiatowej nr 2188D w miejscowości Snowidza o długości około 1,5 km	Unieważniono postępowanie na podstawie art. 255 pkt 3 ustawy Pzp - oferta z najniższą ceną przewyższa kwotę, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia
2.	ZP.272.2.2022 Przebudowa muru oporowego wzdłuż drogi powiatowej nr 2826D w km 0+912+0+937 nad potokiem Mokrzyzna w m. Mysłów	Zawarto umowę z wykonawcą na kwotę: 411.011,07 zł brutto
3.	ZP.272.5.2022 Remont drogi, budowa kanalizacji i chodnika w ramach inwestycji pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 2796D Sady Dolne - Sady Górne w km 0+200 - 6+990, Etap I i II - ETAP II”	Zawarto umowę z wykonawcą na kwotę: 4.461.159,47 zł brutto
4.	ZP.272.6.2022 Wykonanie robót budowlanych w formule „zaprojektuj i wybuduj” dla zadania pn.: „Przebudowa drogi powiatowej nr 2177D w miejscowości Budziszów Mały o dł. 1,2 km”	Unieważniono postępowanie na podstawie art. 255 pkt 3 ustawy Pzp - oferta z najniższą ceną przewyższa kwotę, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia
5.	ZP.272.7.2022 Wykonanie robót budowlanych w formule „zaprojektuj i wybuduj” dla zadania pn.: „Przebudowa drogi powiatowej nr 2809D w miejscowości Słup o dł. 1,9 km”	Unieważniono postępowanie na podstawie art. 255 pkt 3 ustawy Pzp - oferta z najniższą ceną przewyższa kwotę, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia
6.	ZP.272.8.2022 Przebudowa drogi powiatowej nr 2188D w miejscowości Snowidza o długości około 1,5 km - etap I	Unieważniono postępowanie na podstawie art. 255 pkt 3 ustawy Pzp oferta z najniższą ceną przewyższa kwotę, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia
7.	ZP.272.9.2022 Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej nr 2815D relacji Lipa-Jastrowiec-Pogwizdów o dł. ok. 4,8 km	Unieważniono postępowanie na podstawie art. 255 pkt 3 ustawy Pzp oferta z najniższą ceną

		przewyższa kwotę, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia
8.	ZP.272.10.2022 Przebudowa drogi powiatowej nr 2188D w miejscowości Snowidza o długości około 1,5 km - etap I	Unieważniono postępowanie na podstawie art. 255 pkt 1 ustawy Pzp – brak ofert
9.	ZP.272.12.2022 Wykonanie robót budowlanych w formule „zaprojektuj i wybuduj” dla zadania pn.: „Przebudowa drogi powiatowej nr 2809D w miejscowości Słup o dł. 1,9 km”	Zawarto umowę z wykonawcą na kwotę: 5.214.246,76 zł brutto
10.	ZP.272.13.2022 Wykonanie robót budowlanych w formule „zaprojektuj i wybuduj” dla zadania pn.: „Przebudowa drogi powiatowej nr 2177D w miejscowości Budziszów Mały o dł. 1,2 km”	Zawarto umowę z wykonawcą na kwotę: 3.947.994,64 zł brutto
11.	ZP.272.14.2022 Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej nr 2815D relacji Lipa-Jastrowiec-Pogwizdów o dł. ok. 4,8 km - etap I	Zawarto umowę z wykonawcą na kwotę: 2.769.757,98 zł brutto
12.	ZP.272.15.2022 Przebudowa drogi powiatowej nr 2188D w miejscowości Snowidza o długości około 1,5 km - etap I	Unieważniono postępowanie na podstawie art. 255 pkt 3 ustawy Pzp - oferta z najniższą ceną przewyższa kwotę, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia
13.	ZP.272.17.2022 Świadczenie usługi Inwestora Zastępczego dla projektu pn. „Poprawa efektywności energetycznej budynków Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego oraz budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Jaworze”	Unieważniono postępowanie na podstawie art. 255 pkt 3 ustawy Pzp - oferta z najniższą ceną przewyższa kwotę, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia
14.	ZP.272.18.2022 Przebudowę drogi powiatowej nr 2188D w miejscowości Snowidza o długości około 1,5 km - etap I	Zawarto umowę z wykonawcą na kwotę: 4.407.314,20 zł brutto
15.	ZP.272.19.2022 Świadczenie usługi Inwestora Zastępczego dla projektu pn. „Poprawa efektywności energetycznej budynków Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego oraz budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Jaworze”	Zawarto umowę z wykonawcą na kwotę: 206.640,00 zł brutto

16.	ZP.272.20.2022 Budowa chodników przy drogach powiatowych nr 2184D w Mierczycach oraz 2177D w miejscowości Kępy	Unieważniono postępowanie na podstawie art. 255 pkt 3 – oferta z najniższą ceną przewyższa kwotę, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia
17.	ZP.272.24.2022 Przebudowa drogi powiatowej nr 2836D - ul. Piastowska o dł. ok. 600 m wraz z remontem chodnika i budową zatoki postojowej	Unieważniono postępowanie na podstawie art. 255 pkt 3 – oferta z najniższą ceną przewyższa kwotę, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia
18.	ZP.272.25.2022 „Budowa i przebudowa dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych wraz z zadrzewieniami przydrożnymi oraz likwidacja zbędnych dróg wraz z rekultywacją umożliwiającą uprawę mechaniczną gruntów” w związku z realizacją projektu „Scalenie gruntów wsi Niedaszów, gmina Mściwojów, powiat jaworski” w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 – z podziałem na zadania	Część 1 - Zawarto umowę z wykonawcą na kwotę: 2.493.210,00 zł brutto. Część 2, 3 i 4 - Unieważniono na podstawie art. 255 pkt 3 – oferta z najniższą ceną przewyższa kwotę, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia
19.	ZP.272.26.2022 Budowa chodników przy drogach powiatowych nr 2184D w Mierczycach oraz 2177D w miejscowości Kępy – z podziałem na 2 zadania	Unieważniono postępowanie na podstawie art. 255 pkt 3 – oferta z najniższą ceną przewyższa kwotę, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia
20.	ZP.272.28.2022 Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 2814D w miejscowości Paszowice	Unieważniono postępowanie na podstawie art. 255 pkt 3 – oferta z najniższą ceną przewyższa kwotę, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia
21.	ZP.272.29.2022 Wykonania prac projektowych oraz robót budowlanych dla projektu pn.: „Poprawa efektywności energetycznej budynków Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego oraz budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Jaworze	Unieważniono postępowanie na podstawie art. 255 pkt 1 – brak ofert
22.	ZP.272.31.2022 Wykonania prac projektowych oraz robót budowlanych dla projektu pn.: „Poprawa efektywności energetycznej budynków Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego oraz budynku	Zawarto 3 umowy z wykonawcą w dniu 12.01.2023 r. na łączną kwotę: 14.014.225,56 zł brutto.

	Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Jaworze (z podziałem na 3 części). Postępowanie wszczęto oraz dokonano wybory oferty w 2022 roku.	
23.	ZP.272.32.2022 Budowa chodników przy drogach powiatowych nr 2184D w Mierczycach oraz 2177D w miejscowości Kępy – z podziałem na 2 zadania	Zawarto umowy z wykonawcami: Część 1 Kępy na kwotę: 1.275.153,04 zł brutto. Część 2 Mierzyce na kwotę: 571.950,00 zł brutto
24.	ZP.272.33.2022 Przebudowa drogi powiatowej nr 2836D - ul. Piastowska o dł. ok. 600 m wraz z remontem chodnika i budową zatoki postojowej. (Postępowanie wszczęto w 2022 r., wybór oferty – 03.01.2023 r.)	Zawarto umowę w dniu 16.01.2023 r. z wykonawcą na kwotę: 3.300.910,94 zł brutto (zakres prac Powiatu)

Ponadto w ramach obowiązków:

- ✓ sporządzono i przekazano do Urzędu Zamówień Publicznych roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach w 2021 roku.
- ✓ sporządzono Plan zamówień publicznych na 2022 rok i opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych oraz na stronie internetowej Zamawiającego (BIP). Plan aktualizowano w ciągu roku 11 razy, aktualizacje publikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych oraz na stronie internetowej Zamawiającego (BIP).
- ✓ zarejestrowano i zaakceptowano łącznie 296 wniosków o wyrażenie zgody na dokonanie zamówienia publicznego o wartości mniejszej niż kwota 130.000 zł, pochodzących z różnych wydziałów tutejszego Starostwa Powiatowego.

Porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli

Zadania z tego obszaru zagadnień realizowano na podstawie założeń opracowanego i przyjętego przez Radę Powiatu Jaworskiego w 2021 roku Powiatowego Programu Zapobiegania Przemocności oraz Poprawy Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2021 – 2025. Szczegółowe sprawozdanie z realizacji w/w programu opracowano i przedłożono Radzie Powiatu Jaworskiego w lutym 2023 r.

Samorząd Powiatowy wspierał zadania realizowane przez powiatowe służby i inspekcje w postaci przekazanych środków finansowych oraz przez zakup sprzętu. Dofinansowano Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Jaworze kwotą 40 000 zł z przeznaczeniem na zakup lekkiego samochodu operacyjnego. W ramach programu „Sponsoring 2022” dofinansowano kwotą 25 000 zł zakup radiowozu dla Komendy Powiatowej Policji.

Zadania i programy prewencyjne realizowane przez służby, inspekcje i straże szczebla powiatowego w ramach założeń na rok 2022 wynikających z Programu Zapobiegania Przemocności oraz Poprawy Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2021 – 2025, przedstawiały się następująco:

1. Komenda Powiatowa Policji:

- ✓ Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i miejscu zamieszkania;
- ✓ Przestępstwa narkotykowe;

- ✓ Przemoc w rodzinie;
- ✓ Bezpieczeństwo w szkole, programy „Świadomy Junior”, „Narkotyki i dopalacze zabijają – szkoda Ciebie na takie patoklimaty”;
- ✓ Bezpieczeństwo osób starszych, program „Wzorowy Senior”;
- ✓ Bezpieczeństwo w ruchu drogowym;
- ✓ Ochrona dziedzictwa narodowego.

W każdym z wymienionych zadań odnotowano progres poprawy bezpieczeństwa. W stosunku do roku 2021 spadła liczba przestępstw, w szczególności przestępstw uciążliwych społecznie: kradzieży z włamaniem, kradzieży samochodów, bójek i pobić, rozbojów. Zmniejszyła się również liczba przestępstw narkotykowych.

Do osiągnięcia efektów w opisanym obszarze przyczyniła się m.in. zwiększona częstotliwość i aktywność służby patrolowej w rejonach szczególnie zagrożonych. Skierowanie do służby większej ilości policjantów było możliwe dzięki podpisaniu porozumienia ze Starostwem Powiatowym w Jaworze w zakresie finansowania służb ponadnormatywnych (300 h - pełnionych przez policjantów Referatu Ruchu Drogowego KPP w Jaworze).

Zgodnie z założeniami Programu, dzielnicowi prowadzili indywidualne poradnictwo podczas spotkań z mieszkańcami, propagowali aplikację mobilną „Moja Komenda” oraz wiedzę nt. właściwego zabezpieczenia mienia przed kradzieżą i podniesienia poziomu świadomości w tym zakresie oraz ograniczenie liczby zdarzeń uciążliwych społecznie, rozpowszechniając ulotki prewencyjne. W trakcie spotkań przybliżone zostały min. mechanizmy działania sprawców wyłudzających pieniądze metodami na tzw. „wnuczka” czy „policjanta”, a także zwrócono uwagę na poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym np. poprzez noszenie elementów odblaskowych.

W grudniu 2022 r. jaworscy policjanci zorganizowali debatę społeczną pn. „Bezpieczeństwo seniorów w życiu codziennym i w cyberprzestrzeni”, podczas której rozmawiano o podstawowych zasadach unikania wszelakich zagrożeń, w tym głównie w korzystaniu z internetu.

Kontynuowano przedsięwzięcia prewencyjne skierowane do dzieci i młodzieży, celując w zapobieganie przestępczości nieletnich, przede wszystkim związanej z uzależnieniami. Była to kampania o charakterze edukacyjno-profilaktycznym, mająca na celu zwiększenie świadomości młodych ludzi na temat zagrożeń związanych z zażywaniem narkotyków i tzw. dopalaczy. Funkcjonariusze KPP przeprowadzili w placówkach oświatowych kilka akcji ukierunkowanych na zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży, w tym „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczne Wakacje” czy „Bezpieczne Ferie”.

Ponadto w zakresie poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego w roku 2022 w ramach inwestycji prowadzonych przez Powiat Jaworski wykonano cztery zadania:

- ✓ odbudowę muru oporowego wzdłuż drogi powiatowej nr 2826D w miejscowości Mysłów,
- ✓ przebudowę drogi powiatowej nr 2796D Sady Dolne – Sady Górne,
- ✓ rozbiórkę starego i budowę nowego przepustu w ciągu drogi powiatowej nr 2815D nad potokiem Rogozina,
- ✓ przebudowę nawierzchni drogi powiatowej nr 2815 relacji Lipa-Jastrowiec-Pogwizdów.

W zakresie poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym w roku 2022 Referat -Zarząd Dróg Powiatowych wykonał następujące remonty, naprawy i zadania związane z utrzymaniem dróg:

- ✓ remonty cząstkowe 3832,4 m²;
- ✓ uzupełnienie poboczy 218,6 m²;
- ✓ ścinkę poboczy 1515 m²;
- ✓ wycinkę drzew 58 szt.;
- ✓ frezowanie pni 4 szt.;
- ✓ wycinkę krzaków 9930 m²;
- ✓ podkrzesanie drzew 365 szt.;
- ✓ udrożnienie rowów 695 mb;
- ✓ montaż barier mostowych 49 mb;
- ✓ remont muru oporowego 16,6 m²;
- ✓ wymianę i ustawienie znaków 154 szt.;
- ✓ wymianę i ustawienie lusterek 7 szt.;
- ✓ odnowienie oznakowania poziomego 46807,08 m²;
- ✓ wykaszanie mechaniczne poboczy 215 km (dwukrotne).

2. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej

- ✓ Działalność kontrolno-rozpoznawcza;
- ✓ Opiniowanie w zakresie bezpieczeństwa pożarowego;
- ✓ Odbiory obiektów;
- ✓ Działalność informacyjno-propagandowa;
- ✓ Szkolenie ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych;
- ✓ Inspekcje gotowości operacyjnej;
- ✓ Prewencja przeciwpożarowa;

Realizacja postawionych zadań przyniosła wymierne korzyści poprawy ochrony przeciwpożarowej i bezpieczeństwa mieszkańców powiatu. Przeprowadzono kontrole prewencyjne bezpieczeństwa pożarowego obiektów, a na właścicieli lub zarządców nakładano decyzje administracyjne. Prowadzono odbiory spełniania warunków ochrony przeciwpożarowej oddawanych do użytku obiektów. Występowano do organów nadzorujących oraz podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo pożarowe, w celu eliminacji zagrożeń związanych z niesprawnością urządzeń przeciwpożarowych, pożarami oraz niesprawnością urządzeń w związku z występowaniem tlenku węgla.

W ramach upowszechniania i propagowania zagadnień z zakresu ochrony przeciwpożarowej zorganizowano i przeprowadzono eliminacje powiatowe Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej pod hasłem „Młodzież Zapobiega Pożarom”. Prowadzono szkolenia dla członków OSP w tym; kurs podstawowy, kurs współpracy z Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym oraz szkolenie z zakresu bhp. Przeprowadzono również 3 edycje egzaminów recertyfikacji kwalifikowanej pierwszej pomocy.

W celu utrzymania gotowości operacyjnej w jednostkach OSP sprawdzano poziom przygotowania jednostek do prowadzenia działań ratowniczych. Wszystkie inspekcjonowane jednostki otrzymały wysokie noty poziomu gotowości.

Realizowano również zadania w celu wyposażenia jednostek ochrony przeciwpożarowej w sprzęt oraz w poprawę warunków lokalowych jednostek. Zakupiono nowe samochody ratowniczo-gaśnicze. Dla KP PSP zakupiono samochód ciężki gaśniczy oraz lekki samochód operacyjny. Znaczące nakłady na wyposażenie indywidualne strażaków poprawiły bezpieczeństwo i higienę prowadzenia działań

ratowniczych. W wielu jednostkach OSP, w ramach środków z dotacji KSRG, zakupiono sprzęt i wyremontowano strażnice.

3. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna

Pracownicy PSSE prowadzili szereg zadań związanych z bezpieczeństwem sanitarnym na terenie powiatu w tym z higieną: środowiska, pracy, procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji, bezpieczeństwa żywności oraz sanitarną w zakładach udzielania świadczeń zdrowotnych. Jednym z podstawowych zadań PSSE był nadzór nad przestrzeganiem ograniczeń związanych z epidemią COVID-19. Prowadzono ścisły nadzór sanitarny w wielu instytucjach, w szczególności w szkołach, zakładach pracy oraz zakładach udzielania świadczeń zdrowotnych.

4. Powiatowy Inspektorat Weterynarii

W związku z zagrożeniami chorobami zakaźnymi zwierząt, Powiatowy Inspektorat Weterynaryjny szczególnym nadzorem objął podmioty produkujące żywność, utrzymujące zwierzęta, kontrolowano również higienę pasz. Monitorowano zachorowalność zwierząt na choroby zakaźne, w tym na pomór klasyczny oraz afrykański pomór u świń i dzików, jak również ptactwa HPAI. Prowadzono kontrole w kierunku wielu innych chorób. Wyniki wszystkich badań były ujemne.

5. Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego

Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Jaworze w 2022 r., realizując swoje ustawowe zadania oraz obowiązki, podejmował szereg inicjatyw i działań w kierunku poprawy bezpieczeństwa obywateli. Prowadzono kontrole budów i obiektów budowlanych, będących w użytkowaniu. Działania inspekcyjno-kontrolne były podejmowane z urzędu, w ramach kontroli planowych, wystąpień innych organów państwowych oraz w wyniku skarg i wniosków klientów.

Podobnie jak w latach poprzednich, szczególną uwagę zwrócono na realizację przez właścicieli lub zarządców obowiązku zapewnienia, dwa razy w roku kalendarzowym, kontroli stanu technicznej sprawności obiektów budowlanych o podwyższonym ryzyku w zakresie bezpiecznego użytkowania tj. tzw. „obektów wielkopowierzchniowych”. Wszyscy właściciele/zarządcy wywiązali się z obowiązku zapewniając, w ustawowo określonych terminach tj. do dnia 31 maja i 30 listopada, kontrolę stanu technicznej sprawności obiektów budowlanych.

6. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska – Delegatura w Legnicy

W ramach działalności kontrolnej na terenie powiatu jaworskiego przeprowadzono ogółem cztery kontrole w podmiotach gospodarczych. Kontrole dotyczyły przestrzegania:

- ✓ gospodarki odpadami w wyniku oczyszczania ścieków komunalnych oraz warunków ilości i jakości wprowadzanych do wód lub ziemi,
- ✓ ochrony wód w związku z przechowywaniem lub stosowaniem nawozów naturalnych,
- ✓ przestrzegania przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu oraz środków wspomagających uprawę roślin,
- ✓ bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego,
- ✓ wypełniania wymogów wzajemnej zgodności (cross-compliance) przez gospodarstwa rolne,
- ✓ spełniania wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska w zakresie odpadów, oraz w zakresie realizacji obowiązków podmiotów gospodarujących odpadami.

Ochrona przeciwpowodziowa, przeciwpożarowa i zapobieganie innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska

Obowiązki z tego obszaru realizowano na podstawie ustawy o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2023 r. poz. 122). Do realizacji zadania zaktualizowano Plan zarządzania kryzysowego powiatu jaworskiego (2020), Plan operacyjny ochrony przed powodzią powiatu jaworskiego (2011) oraz Plan ochrony zabytków powiatu jaworskiego na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych (2007). Sporządzono sprawozdania z przygotowania ochrony ludności i Obrony Cywilnej z terenu powiatu. Prace realizowały:

1. Biuro ds. Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Jaworze;
2. komórki organizacyjne Starostwa Powiatowego w Jaworze;
3. jednostki organizacyjne Powiatu Jaworskiego;
4. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Jaworze;
5. Komenda Powiatowa Policji w Jaworze;
6. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaworze;
7. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego.

Jednym z głównych zadań realizowanych przez Biuro ds. Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w 2022 r. w związku z wojną na terytorium Ukrainy, było działania związane z przyjęciem ukraińskich uchodźców na teren powiatu jaworskiego. Na polecenie Starosty Jaworskiego podczas posiedzenia Powiatowego Zespołu Zarządzania kryzysowego, spośród obiektów zarządzanych przez jednostki organizacyjne Powiatu Jaworskiego, wyznaczono dwa ośrodki zakwaterowania uchodźców: Powiatowy Zespół Schronisk Młodzieżowych w Jaworze oraz obiekt w Bolkowie zarządzany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze.

Koordinowano również tworzenie ośrodków instytucjonalnych przeznaczonych na przyjęcie uchodźców w gminach powiatu jaworskiego. Składano Wojewodzie Dolnośląskiemu wnioski o przekazanie wyposażenia kwatermistrzowskiego.

W celu równomiernego rozlokowania przyjeżdżających grup osób w obiektach instytucjonalnych, wyznaczono koordynatora powiatowego oraz koordynatorów gminnych, którzy na bieżąco nadzorowali zadania transportu i zakwaterowania uchodźców. W sytuacjach nadzwyczajnych relokowano Ukraińców do innych ośrodków. Osoby przyjezdne informowano o możliwościach wyjazdu do innych krajów UE. Informowano o organizowanych transportach do Niemiec, Francji, Hiszpani i Włoch. Uchodźców informowano również o bezpłatnym poradnictwie prawnym, zagrożeniach związanych z handlem ludźmi, w tym zagrożeniem wobec nieletnich, opiece medycznej oraz możliwości podjęcia pracy zarobkowej na terenie powiatu.

W pierwszych miesiącach przyjazdu uchodźców, prowadzono codzienne raportowanie ilościowe w rozłożeniu na poszczególne ośrodki, a od czerwca 2022 r. oprócz raportowania ilościowego, przesyłano do DUW listy imienne. W raportowaniu ściśle współpracowano z gminami z terenu powiatu.

Uczestniczono także w procesie związanym z finansowaniem pobytu uchodźców w obiektach Powiatu Jaworskiego, składano wnioski o przyznanie środków oraz rozliczano ich wydatkowanie.

W związku z poleceniem Wojewody Dolnośląskiego koordynowano proces związany z wyznaczeniem miejsc przechowywania i dystrybucji tabletek jodu potasu na obszarze powiatu w razie wystąpienia

zagrożenia o charakterze radiacyjnym. Ponadto, w powyższym zakresie, przeprowadzono akcję informacyjną dotyczącą profilaktyki jodowej.

W związku z obowiązywaniem od lutego do grudnia stopni alarmowych BRAVO i CHARLIE-CRP realizowane były przedsięwzięcia ujęte w zarządzeniu Nr 112/2019 Starosty Jaworskiego z dnia 9 grudnia 2019 roku w sprawie procedur wdrażania stopni alarmowych oraz stopni alarmowych CRP w Starostwie Powiatowym w Jaworze i procedur realizacji przedsięwzięć w ramach poszczególnych stopni alarmowych i stopni alarmowych CRP w tym modułów zadaniowych dla każdego stopnia.

W związku z trwającą epidemią Covid-19 dystrybuowano sprzęt i materiały ochrony osobistej do jednostek samorządu terytorialnego oraz jednostek organizacyjnych Powiatu Jaworskiego m.in. 280 tys. maseczek medycznych.

Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego prowadziło stały proces przekazywania informacji pomiędzy jednostką nadrzędną a podmiotami współpracującymi i nadzorowanymi w zakresie bezpieczeństwa mieszkańców powiatu jaworskiego.

W zakresie poprawy stanu bezpieczeństwa powiatu jaworskiego prowadzono stały monitoring sytuacji meteorologicznej i hydrologicznej. Ostrzeżenia o zagrożeniach przekazywano do gmin, komórek organizacyjnych starostwa, jednostek organizacyjnych Powiatu Jaworskiego oraz powiatowych służb, inspekcji i straży.

Stale utrzymywano w gotowości operacyjnej sprzęt informatyczny i urządzenia łączności niezbędny do szybkiego reagowania w sytuacji zagrożenia. W związku z awarią radiotelefonu pracującego w sieci zarządzania kryzysowego Starosty Jaworskiego, zlecono jego modernizację.

Prowadzono również proces uzgadniania opracowywanych Planów zarządzania kryzysowego gmin z powiatu jaworskiego.

Pomoc dla obywateli Ukrainy w związku z agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę

24 lutego 2022 r. Federacja Rosyjska rozpoczęła inwazję na Ukrainę. Zmieniło to zasadniczo sytuację Powiatowego Zespołu Schronisk Młodzieżowych w Jaworze. Już 1 marca w schronisku odbyło się spotkanie dotyczące spraw organizacyjnych związanych z napływającymi do powiatu uchodźcami, ich zakwaterowaniem w obiekcie, jak również relokacją do poszczególnych gmin. Powiatowy Zespół Schronisk Młodzieżowych w Jaworze, na podstawie Polecenia Nr BZ-BOL.68.10.2022.MG/26 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 4 marca 2022 r., ustanowiony został miejscem zakwaterowania przybyłych z Ukrainy osób. Polecenie Wojewody dookreślało również kwestie związane z zapewnieniem uchodźcom całodziennego wyżywienia oraz szeroko pojętej opieki socjalno - bytowej. W zakresie pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa podjęta została również Uchwała Rady Powiatu w Jaworze (Nr LII/258/22 z dnia 28 kwietnia 2022 r.) oraz Uchwała Zarządu Powiatu w Jaworze (Nr 10 z dnia 12 maja 2022 r.).

Pierwsi uchodźcy zostali zakwaterowani w Powiatowym Zespole Schronisk Młodzieżowych 2 marca 2022 r. Od tamtej pory (do końca 2022 r.) liczba osób przebywających w obiekcie wahała się pomiędzy 57 a 112 osób. Wśród uchodźców przeważały rodziny, tj. kobiety z dziećmi (dzieci w przedziale wiekowym od kilku miesięcy do pełnoletności), było także wiele osób, które przyjechały samodzielnie, w tym emeryci. W całym roku 2022 zakwaterowanych w schronisku było zaledwie kilku mężczyzn,

głównie w wieku emerytalnym. Co najmniej połowa osób, które przyjechały do Polski w roku ubiegłym i zostały zameldowane w PZSM, przebywa w obiekcie w dalszym ciągu. Niewielka grupa uchodźców relokowana została do Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Bolkowie, skąd, w połowie lipca 2022, powróciła na Ukrainę. W międzyczasie część dzieci i młodzieży rozpoczęła naukę w placówkach oświatowych na terenie Powiatu Jaworskiego (szkoły podstawowe i średnie, głównie LO w Jaworze). Młodsze dzieci uczęszczały do przedszkoli bądź pozostawały pod opieką mam, nie korzystając z edukacji przedszkolnej. Młodzi Ukraińcy pobierali także naukę online.

W początkowym okresie, niewiele osób dorosłych podjęło zatrudnienie, choć praktycznie wszyscy byli zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jaworze i byli informowani na bieżąco o pojawiających się ofertach pracy. Oferty przygotowywał PUP w Jaworze (m.in. w formie broszur, organizowane były także, dla zainteresowanych, spotkania z pracownikami PUP), również indywidualne osoby przychodziły i oferowały pracę. Ukraińcy poszukiwali także zatrudnienia we własnym zakresie, jednak często barierą była nieznajomość języka polskiego. O ile w wykonywaniu prac stosunkowo prostych nie stanowiło to zbytnej trudności, o tyle prace wymagające w miarę dobrej znajomości języka były praktycznie poza ich zasięgiem. Grupa osób znalazła zatrudnienie (głównie kilkumiesięczne staże) dzięki pomocy znajomych. W jednym przypadku również PZSM zatrudnił na staż Ukrainkę, która, ze względu na dobrą znajomość języka polskiego obsługiwała recepcję i była tłumaczem. Mając na uwadze pomoc w adaptacji Ukraińców w naszym kraju - organizowane były bezpłatne szkolenia językowe dla uchodźców z terenu całego Powiatu Jaworskiego, które odbywały się w schronisku. Trwająca kilka miesięcy nauka, prowadzona była przez Dolnośląskie Centrum Kształcenia Ustawicznego i Językowego Kadr w Legnicy, pod auspicjami Samorządu Województwa Dolnośląskiego. Wykłady zakończyły się egzaminem i otrzymaniem certyfikatu poświadczającego znajomość języka polskiego. Wręczenie certyfikatów odbyło się na Zamku Piastowskim w Legnicy, a w uroczystości uczestniczyli m.in. Marcin Krzyżanowski-Wicemarszałek Województwa Dolnośląskiego i Aneta Kucharzyk-Starosta Jaworski.

Przebywający w schronisku obywatele Ukrainy, zakwaterowani zostali głównie w pokojach 2-3 osobowych, z pełnym węzłem sanitarnym. W pierwszym okresie zdarzało się, że osób do „zabezpieczenia” było zdecydowanie więcej niż pokoi, dlatego zagospodarowana była również sala konferencyjna, na której rozstawione były łóżka polowe. Do dyspozycji wszystkich mieszkańców schroniska była jadalnia, świetlica, ogólnodostępna kuchnia oraz pralnia wraz z suszarnią i pomieszczenie na wózki i rowery. Uchodźcy otrzymywali, w formie cateringu, całodzienne wyżywienie. Ponadto, w kuchni samoobsługowej, znajdującej się na I p. obiektu, każdy, we własnym zakresie mógł przygotowywać posiłki. Obok zapewnienia pomocy socjalno - bytowej, która wynikała bezpośrednio z Polecenia Wojewody Dolnośląskiego odnośnie do warunków zakwaterowania, rok 2022 upłynął pod znakiem dużej pomocy humanitarnej dla obywateli Ukrainy, którzy znaleźli schronienie w naszym kraju, także w Powiecie Jaworskim. Przez pierwsze miesiące pobytu obywateli Ukrainy w PZSM spotkaliśmy się z wieloma osobami, które bezinteresownie zaproponowały pomoc, głównie o charakterze materialnym, logistycznym czy związanym z innymi aspektami pobytu uchodźców w naszym kraju. Mieszkańcy schroniska otrzymali wsparcie na szeroką skalę, począwszy od przedmiotów codziennego użytku, pomocy medycznej, psychologicznej, organizacyjnej (zwłaszcza ze strony personelu PZSM w zakresie załatwiania różnych formalności związanych z pobytem), doradztwa czy tłumaczenia. Pomoc zapewniały zarówno osoby indywidualne (również z zagranicy), jak i firmy, markety dostarczając najbardziej potrzebne artykuły i urządzenia. Uchodźcom pomagali również Radni Rady Powiatu w Jaworze oraz inne osoby związane z działalnością samorządową (wsparcie trwa nadal).

Generalnie udzielona pomoc nie ograniczała się wyłącznie do zakupu niezbędnych artykułów, ale dotyczyła wielu aspektów codziennego życia mieszkających w schronisku osób.

W roku 2022 odbyło się kilka wydarzeń o charakterze rekreacyjnym zarówno na miejscu, jak i poza Jaworem (m.in. Dzień Dziecka, Piknik Rodzinny na Ranczu Grapa, Mikołaj). Ich realizacja możliwa była dzięki dużemu wsparciu i zaangażowaniu osób prywatnych i instytucji, jak również przy współudziale pracowników schroniska i samych uchodźców. Na uwagę zasługuje zaangażowanie Pań z Ukrainy, które włączyły się w realizację gminnych i powiatowych wydarzeń o charakterze kulturalnym, m.in. Święto Pierogów w Paszowicach, czy XXII Festyn Rodzinny Parafii Miłosierdzia Bożego w Jaworze, podczas którego sprzedawały różne, przygotowane przez siebie wiktuały, a pozyskane w ten sposób środki przekazały na wsparcie parafii. Mieszkańcy schroniska uczestniczyli także jako goście, w wielu innych imprezach kulturalnych, które miały miejsce w powiecie, poznawały również atrakcje Jawora i okolic, czemu przysłużyły się, otrzymane od Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Jaworze, rowery.

W ramach ustawy, która umożliwia legalny pobyt Ukraińców w Polsce powstał również specjalny Fundusz Pomocy, którego celem było (i jest) wsparcie działań pomocowych. Dzięki temu pobyt uchodźców w Powiatowym Zespole Schronisk Młodzieżowych w Jaworze był praktycznie w całości finansowany z Funduszu Pomocy, a w niewielkim stopniu ze środków z budżetu Powiatu Jaworskiego. Środki pochodzące z Funduszu (służące zabezpieczeniu pobytu uchodźców w schronisku) przekazywane były bezpośrednio przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu. Również cała dokumentacja związana z pobytem obywateli Ukrainy w PZSM w Jaworze przekazywana była do DUW, za pośrednictwem Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w Starostwie Powiatowym w Jaworze.

Obronność

Zadania realizowano na podstawie:

1. ustawy z 11 marca 2022 r. o obronie ojczyzny (Dz.U. z 2022 r. poz. 2305) oraz przepisów wykonawczych;
2. ustawy z 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 756)

Opracowano:

- ✓ Plan przygotowania podmiotów leczniczych powiatu jaworskiego na potrzeby obronne państwa;
- ✓ Plan organizacji i funkcjonowania zastępczych miejsc szpitalnych na terenie powiatu jaworskiego;
- ✓ Plan ochrony informacji niejawnych.

W celu uzyskania akredytacji systemu przetwarzania informacji niejawnych o klauzuli „zastrzeżone” opracowano dokumenty:

- ✓ Szczególne Wymagania Bezpieczeństwa (SWB);
- ✓ Procedury Bezpiecznej Eksploatacji (PBE).

Dokonano corocznej aktualizacji dokumentacji obronnej w tym:

- ✓ Planu operacyjnego funkcjonowania powiatu jaworskiego;
- ✓ Planu „Akcji Kurierskiej Administracji Publicznej” dla powiatu jaworskiego;
- ✓ organizacji Punktu Kontaktowego HNS Starosty Jaworskiego;
- ✓ Centralnej Bazy Danych HNS;
- ✓ Planu funkcjonowania Głównego Stanowiska Kierowania Starosty Jaworskiego;
- ✓ Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Jaworze na czas zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa i wojny;
- ✓ Stałego Dyżuru Starosty Jaworskiego.

Komórki organizacyjne Starostwa Powiatowego zaangażowane w prace w omawianym zakresie:

1. Biuro ds. Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego;
2. komórki organizacyjne Starostwa Powiatowego;
3. jednostki organizacyjne powiatu jaworskiego;
4. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej;
5. Komenda Powiatowa Policji;
6. Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna.

Prowadzono cykliczne treningi systemu wczesnego ostrzegania i alarmowania o uderzeniach z powietrza. Treningi prowadzone w różnych porach doby, mają na celu utrwalenie systemu ostrzegania ludności o zagrożeniach. Treningi przeprowadzono na poziomach powiatowym i gminnym poprzez centra zarządzania kryzysowego.

W związku z wydarzeniami w kraju w roku 2022 r. w szczególności wojny w Ukrainie, wprowadzano założenia procedur stopni alarmowych i stopni alarmowych CRP. Procedury stopni alarmowych BRAVO i CHRLIE CRP realizowano w jednostkach organizacyjnych powiatu jaworskiego oraz w Starostwie Powiatowym.

Sporządzono coroczne sprawozdania:

- ✓ ankiety Narodowego Kwestionariusza Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych NKPPPO;
- ✓ oceny stanu przygotowań w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej;
- ✓ realizacji zadań związanych z doręczaniem kart powołania w trybie akcji kurierskiej.

Opracowano dokumenty planistyczne:

1. Program szkolenia obronnego na lata 2022-2024;
2. Plan szkolenia obronnego na rok 2022;
3. Wytyczne Starosty Jaworskiego SOC Powiatu Jaworskiego do działalności w dziedzinie OC;
4. Plan działania w zakresie OC SOC na terenie powiatu jaworskiego;
5. Plan zasadniczych przedsięwzięć w zakresie pozamilitarnych przygotowań obronnych.

Przeprowadzono roczny cykl szkolenia w tym:

- ✓ treningi Stałego Dyżuru Starosty Jaworskiego doskonalące przekazywanie i realizację zadań operacyjnych, wynikających z Planu Operacyjnego Funkcjonowania Powiatu Jaworskiego w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny, obejmujące swym zasięgiem poziom powiatowy i gminny;
- ✓ trening realizacji zadań operacyjnych wynikających z Planu operacyjnego funkcjonowania;

- ✓ dot. realizacji procedur bezpieczeństwa w tym informatycznego wprowadzonych zarządzeniem nr 112/2019 Starosty Jaworskiego z dnia 9 grudnia 2019 r.;
- ✓ dot. zachowania zasad bezpieczeństwa i umiejętności strzelania z broni pneumatycznej oraz karabinka sportowego KBKS.

Zorganizowano i przeprowadzono trening o zasięgu powiatowym Akcji Kurierskiej Administracji Publicznej. W treningu uczestniczyło Wojskowe Centrum Rekrutacji w Bolesławcu.

Uczestniczono w ćwiczeniach organizowanych przez:

- ✓ Szefa WSzW – BURSZTYN – 2022;
- ✓ DUW – GRUDZIEŃ – 2022.

Wzięto udział w treningu Krajowego Systemu Wykrywania Skażeń i Alarmowania jak również w szkoleniu obronnym skierowanym do podmiotów leczniczych oraz samorządów powiatowych na temat przygotowania podmiotów leczniczych. Przeprowadzono dwie kontrole wewnętrzne realizacji zadań obronnych, zgodności opracowania kart realizacji zadań operacyjnych przez komórki organizacyjne Starostwa.

Na wniosek Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Jaworze, zorganizowano spotkanie dotyczące uruchomienia akcji inwentaryzacji schronów oraz miejsc ukryć na wypadek ataków z powietrza na ludność cywilną.

Nieodpłatna pomoc prawna, nieopłatne poradnictwo obywatelskie oraz edukacja prawna

System nieodpłatnej pomocy prawnej działa na terenie całej Polski od początku 2016 roku na podst. ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz.U. z 2021 r. poz. 945).

Od dnia 1 stycznia 2019 r. na podstawie znowelizowanej ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej zaczęły funkcjonować nowe usługi (nieodpłatne poradnictwo obywatelskie i nieodpłatna mediacja) oraz rozszerzono katalog osób uprawnionych. Od 2019 roku do uzyskania pomocy uprawniona jest każda osoba fizyczna, która złoży oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej. Od 16 maja 2020 r. nieodpłatna pomoc prawna obejmuje także sprawy związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przez osoby fizyczne, prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą – niezatrudniające innych osób w ciągu ostatniego roku.

W ramach bezpłatnej pomocy prawnej w 2022 roku na terenie powiatu jaworskiego funkcjonowały 2 punkty:

- ✓ Punkt nr 1 w Jaworze - w Starostwie Powiatowym w Jaworze, prowadzony przez radców prawnych wyznaczonych przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w Wałbrzychu oraz adwokatów wyznaczonych przez Okręgową Radę Adwokacką we Wrocławiu

- ✓ Punkt nr 2 z siedzibą w Bolkowie, do którego przynależą lokale w Wądrożu Wielkim, Mściwojowie, Paszowicach, Męcince i Bolkowie. Punkt nr 2 prowadzony był przez organizację pozarządową, Fundację Togatus Pro Bono z Olsztyna, wyłonioną w otwartym konkursie ofert.

Nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie udzielane były w wyznaczonych na terenie powiatu jaworskiego punktach przez 5 dni w tygodniu przez co najmniej 4 godziny dziennie przez profesjonalnych radców prawnych, adwokatów i doradców obywatelskich, mediatorów zgodnie z harmonogramem:

PUNKTY NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ			
Miejscowość	Punkt nr 1	Godziny otwarcia	Prowadzący punkt
Jawor	Starostwo Powiatowe w Jaworze ul Wrocławska 26 59-400 Jawor	Pn. - Pt. 15:30- 19:30	Adwokaci wyznaczeni przez Okręgową Radę Adwokacką we Wrocławiu oraz Radcy prawni wyznaczeni przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w Wałbrzychu
Miejscowość	Punkt nr 2	Godziny otwarcia	Prowadzący punkt
Bolków	Stowarzyszenie Niezapominajka ul. Rynek 13 59-420 Bolków	Pt. 15:00- 19:00	Fundacja Togatus Pro Bono z Olsztyna
Wądroże Wielkie	Urząd Gminy w Wądrożu Wielkim Wądroże Wielkie 64 59-430 Wądroże Wielkie	Pn. 13:00-17:00	Fundacja Togatus Pro Bono z Olsztyna
Mściwojów	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Mściwojów 54 59 – 407 Mściwojów	Wt. 15:30-19:30	Fundacja Togatus Pro Bono z Olsztyna
Paszowice	Ośrodek Zdrowia Paszowice 260 59 – 411 Paszowice	Śr. 13:00-17:00	Fundacja Togatus Pro Bono z Olsztyna
Męcinka	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Męcinka 85 59-424 Męcinka	Czw.14:30-18:30	Fundacja Togatus Pro Bono z Olsztyna

Bezpłatne porady prawne i obywatelskie cieszą się dużym zainteresowaniem mieszkańców i z roku na rok, coraz więcej osób z nich korzysta. W 2022 roku liczba osób, którym udzielono nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na terenie powiatu jaworskiego wyniosła 684 w tym 552 w Punkcie nr 1 w Jaworze oraz 132 w Punkcie nr 2 z siedzibą w Bolkowie. Dla porównania w roku 2021 z nieodpłatnych porad skorzystało 601 osób, w tym w Punkcie nr 1 w Jaworze 453 oraz 148 w Punkcie nr 2 z siedzibą w Bolkowie. Dziedziny prawa, z której udzielono

nieodpłatnej pomocy prawnej obejmowały prawo rodzinne, sprawy dot. rozwodu lub separacji oraz alimentów, z zakresu prawa pracy, rozpoczęcia działalności gospodarczej, prawa cywilnego, prawa rzeczowego, prawa spadkowego, ubezpieczeń społecznych, prawa do opieki zdrowotnej, prawa administracyjnego, prawa karnego, prawa podatkowego i inne.

Ustawa przewiduje także realizację działań z zakresu edukacji prawnej zmierzających do zwiększenia świadomości prawnej społeczeństwa. Zadanie to realizowane było w 2022 roku na zlecenie Starostwa przez organizację pozarządową w ramach umowy na realizację zadania publicznego w zakresie edukacji prawnej. Tematyka i forma przedsięwzięć edukacyjnych była odpowiedzią na problemy zgłaszane w toku świadczenia poradnictwa w danym powiecie. Również Starosta, stosownie do lokalnych potrzeb, wskazał w umowie z organizacją konkretne zapotrzebowanie, co do formy lub tematyki edukacji prowadzonej na terenie powiatu w danym roku. Zajęcia w ramach edukacji prawnej, organizacja pozarządowa przeprowadziła na terenie powiatu jaworskiego w 2022 roku w formie wykładów oraz poprzez prowadzenie kampanii społecznych, kierowanych do społeczności lokalnych i w odniesieniu do lokalnych potrzeb. Zorganizowane zostały 3 wykłady edukacyjne dla młodzieży: w I Liceum Ogólnokształcącym im. Księcia Bolka I w Jaworze pt. „Pierwsza praca” i „Zawody prawnicze wraz z omówieniem sali sądowej” oraz w Powiatowym Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze pt. „Hejt, a swoboda wypowiedzi – skutki prawne”, podnoszące świadomość prawną uczniów. Przeprowadzony został również wykład dla seniorów, który został zorganizowany dla Jaworskiego Stowarzyszenia Seniorów „Złota Jesień” na temat: „Spadek i dziedziczenie”.

Ponadto w ramach realizacji zadania z zakresu edukacji prawnej, opracowano, wydano i rozdystrybuowano na terenie powiatu następujące informatory i biuletyny:

- ✓ „Kupno nieruchomości – co warto wiedzieć”;
- ✓ „Świadczenia socjalne i opieka zdrowotna”;
- ✓ „Wymiar sprawiedliwości – informacje ogólne”;
- ✓ „Niebezpieczny świat przemocy i przestępczości nieletnich”.

Informacje na temat działalności nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i mediacji rozpowszechniane były wśród mieszkańców powiatu w formie:

- ✓ plakatów i ulotek przesłanych do lokalnych punktów użyteczności publicznej ;
- ✓ spotów wideo udostępnianych w mediach społecznościowych (Facebook, YouTube);
- ✓ nagrań audio, przesłanych do lokalnych środków masowego przekazu.

Materiały promujące zadania z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i edukacji prawnej, rozpowszechnione były również na stronach starostwa, gmin powiatu jaworskiego oraz organizacji pozarządowej.

Realizacja zadania przyczyniła się, do zapewnienia mieszkańcom powiatu jaworskiego, dostępu do bezpłatnych porad prawnych, a także do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Poprzez udzielane porady prawne, jak również działalność edukacyjną, podnoszona była świadomość prawna mieszkańców. Tym samym mieszkańcy nabywali wiedzę i umiejętności pozwalające w przyszłości na samodzielne zabezpieczenie własnych interesów, umiejętne poszukiwanie rozwiązań w sytuacjach kryzysowych i dochodzenie swoich praw.

Zadanie zrealizowane zostało przez Starostwo Powiatowe w Jaworze – Wydział Organizacyjny i Spraw Obywatelskich oraz organizację pozarządową wyłonioną w drodze otwartego konkursu ofert – Fundację Togatus Pro Bono z Olsztyna, a także przy współpracy z gminami z terenu powiatu jaworskiego: Bolków, Męcinka, Wądroże Wielkie, Mściwojów, Paszowice.

Dzięki współpracy rządu, samorządu powiatowego i organizacji pozarządowej system zagwarantował bezpłatny dostęp do darmowych porad i edukacji prawnej w lokalnych społecznościach. Jest stale rozwijany. W związku z nowelizacją ustawy od 16 maja 2020 r. z nieodpłatnej pomocy prawnej mogą korzystać również osoby fizyczne, które prowadzą jednoosobową działalność gospodarczą-niezatrudniające innych osób w ciągu ostatniego roku. W czasie zagrożenia epidemicznego, w okresie stanu epidemii albo stanu nadzwyczajnego udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego może odbywać się za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość oraz poza lokalem punktu.

Ochrona praw konsumenta

Ochrona praw konsumentów jest zadaniem samorządu powiatowego wynikającym z art. 4 ust.1 pkt.18 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 1998, Nr 91 poz. 578 z późn. zm.). Stosownie do art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r., Nr 50 poz. 331 z późn. zm.), zadania wykonuje powiatowy/miejski rzecznik konsumentów. Zadania i uprawnienia powiatowego rzecznika konsumentów określa art. 42 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Należą do nich m.in.:

1. zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów;
2. składanie wniosków w sprawie stanowienia i zmiany przepisów prawa miejscowego w zakresie ochrony interesów konsumentów;
3. występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów;
4. współdziałanie z Prezesem Urzędu, organami Inspekcji Handlowej oraz organizacjami konsumenckimi;
5. wykonywanie innych zadań określonych w ustawie lub przepisach odrębnych.

Ponadto, Rzecznik ma uprawnienia do wytaczania powództw na rzecz konsumentów oraz wstępowania, za ich zgodą, do toczącego się postępowania w sprawach o ochronę interesów konsumentów oraz uprawnienia oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenia na szkodę konsumentów. Jeżeli rzecznik nie uczestniczy w sprawie, może przedstawić sądowi istotny dla sprawy pogląd.

Zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów

W roku sprawozdawczym Rzecznik udzielił konsumentom 401 porad, wyjaśnień i informacji w indywidualnych sprawach (w tym 4 udzielone porady/wyjaśnienia pisemnie). Porad takich udzielano w trakcie wizyt konsumentów w Urzędzie Starostwa podczas bezpośredniego kontaktu (osobiście) lub telefonicznie oraz za pośrednictwem poczty mailowej. Z kontaktów bezpośrednich skorzystało najwięcej osób starszych, którzy zdecydowanie wolą rozmawiać bezpośrednio z rzecznikiem,

niejednokrotnie przynosząc dokumenty w celu udzielenia porady. W 73 przypadkach po zapoznaniu się z dokumentacją, uznaniu przez Rzecznika zasadności skargi podjęte zostały działania na rzecz konsumentów, tj. Rzecznik pisemnie wystąpił do przedsiębiorców o wyjaśnienia oraz polubowne zakończenie sprawy. Podstawowym zadaniem Rzecznika jest udzielanie bezpłatnych porad i informacji prawnych w zakresie ochrony interesów konsumentów oraz rozwijanie świadomości konsumentów, w tym zapewnienie pomocy w egzekwowaniu roszczeń wobec przedsiębiorcy. Pomoc ta w roku 2022 obejmowała w szczególności:

- ✓ ustalenie stanu faktycznego i wskazanie właściwego sposobu załatwienia sprawy, w tym rzecznik często musiał analizować dokumenty tj. umowy, regulaminy, dokumenty gwarancyjne, korespondencję reklamacyjną;
- ✓ informowanie konsumenta o przysługujących mu prawach;
- ✓ dokonywanie interpretacji prawnej i oceny przedstawionego problemu;
- ✓ wskazywanie alternatywnego sposobu załatwienia sprawy;
- ✓ przygotowanie pism takich jak zgłoszenia reklamacji, wezwań do zapłaty, oświadczeń o odstąpieniu od umowy, oświadczeń o uchyleniu się od skutków oświadczenia woli;
- ✓ przekazywanie broszur informacyjnych, ulotek.

Rzecznik w ramach poradnictwa informował także o możliwości skierowania sprawy do innej właściwej instytucji czy organu, tj. m.in. Inspekcji Handlowej, Rzecznika Finansowego, Urzędu Regulacji Energetyki, Prokuratury lub Policji. W przypadku braku konsensusu z przedsiębiorcą, konsumenci informowani byli o możliwości skierowania sprawy na drogę polubownego postępowania przed sądem polubownym oraz o postępowaniu sądowym przed sądem powszechnym.

W 2022 roku z porad konsumenckich korzystali także przedsiębiorcy, którzy zostali objęci ochroną przewidzianą dla konsumentów oraz obywatele Ukrainy. W wielu przypadkach konsumenci, zwłaszcza osoby w starszym wieku, wymagali pomocy w toku całego postępowania reklamacyjnego. W tym zakresie Rzecznik służył pomocą, nie tylko w kwestii fachowej informacji, ale również pomagał redagować pisma, poczynawszy od napisania zgłoszenia reklamacyjnego, poprzez całą procedurę reklamacyjną. Nadmienić należy, iż każda porada, kończy się zaproszeniem do ponownego nawiązania kontaktu z Rzecznikiem, w przypadku jakichkolwiek trudności w rozwiązywaniu problemów bądź wyjaśnienia wątpliwości. Rzecznik wskazuje, iż ze względu na sposób zawarcia umowy, najwięcej zgłoszeń dotyczyło umów zawieranych w lokalu przedsiębiorstwa - 239, umów zawieranych na odległość odnotowano 104, umów zawartych poza lokalem przedsiębiorstwa 38.

Problematyka zgłaszanych spraw z jakimi zwracali się konsumenci, dotyczyła głównie uprawnień przysługujących konsumentom z tytułu odpowiedzialności za wady fizyczne towarów oraz nienależytego wykonywania umów (268 porad), z tytułu rozwiązania umowy lub odstąpienia - 83 porady, z tytułu nieuczciwych praktyk rynkowych lub wad czynności prawnych - 4 porady, z tytułu warunków umów, w tym nieuczciwych postanowień umownych 3, pozostałe (inne) 23 porady.

Najwięcej porad w temacie sprzedaży Rzecznik udzielił w zakresie:

- ✓ reklamacji urządzeń gospodarstwa domowego oraz urządzeń elektronicznych (98 porad),
- ✓ mebli i artykułów wyposażenia wnętrz (41 porad),
- ✓ obuwia (26 porad),
- ✓ samochodów i środków transportu (24 porady).

W zakresie w/w umów, nadal głównym problemem jest odmowa uznania reklamacji za uzasadnioną, na podstawie opinii punktów serwisowych producenta. W wielu przypadkach sprzedawcy kierowali konsumentów do serwisu lub przyjmowali reklamację jako gwarancję (nie informując przy tym konsumentów o możliwości zgłoszenia w ramach rękojmi), co powodowało wyłączenie odpowiedzialności sprzedawcy z tytułu rękojmi do czasu rozpatrzenia reklamacji przez gwaranta. Rzecznik w takich sytuacjach, uświadamiał konsumentów o możliwości składania reklamacji w ramach rękojmi, i że wybór o skorzystaniu z tego uprawnienia należy do konsumenta. W tym miejscu ponownie wskazuje, że niektórzy konsumenci nie rozróżniają reklamacji składanej na podstawie rękojmi i gwarancji, a jak wiadomo są to dwa oddzielne reżimy prawne, które odmiennie regulują uprawnienia konsumenta. Wśród zgłaszanych problemów, znalazły się także problemy, dotyczące m.in. narzucania konsumentom przez przedsiębiorcę, własnego sposobu załatwienia reklamacji, niezależnie od żądań zgłoszonych przez konsumentów, odmowa przyjęcia reklamacji, zwłoka w usunięciu wady czy nieskuteczne usuwanie wad.

Natomiast w zakresie usług najliczniej zgłaszane problemy dotyczyły zawierania i realizacji umów usług telekomunikacyjnych – udzielono 35 porad. Problemy dotyczyły m.in. nienależytego wywiązywania się z zawartych umów (wysokość opłat czy zakres świadczonych usług), a także pojawiały się przypadki nieprawidłowego rozliczania świadczonych usług, płatne usługi dodatkowe, wiadomości sms premium oraz kar umownych za wcześniejsze rozwiązanie umów.

W przypadku usług z sektora energetycznego i wodnego (15 porad) skargi w większości przypadków dotyczyły zawyżonych rachunków lub nienależytego wykonywania umów. W zakresie usług finansowych (24 porady) zgłaszane do Rzecznika problemy związane były z trudnościami ze spłatą zadłużenia i restrukturyzacją zobowiązań, prawem do odstąpienia od umowy zawartej na odległość. Pojawiali się konsumenci, którzy stali się niestety ofiarą oszustw internetowych (np. phishing i spoofing) polegających na wyłudzeniu danych m.in. bankowych.

Należy wskazać, iż banki nie uwzględniały reklamacji zgłaszanych przez konsumentów, a na wystąpienia Rzecznika bank odmawiał udzielenia szczegółowych wyjaśnień z uwagi na tajemnicę bankową. Rzecznik ponadto informował konsumentów o konieczności złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do właściwych organów ścigania.

Porady z zakresu umów ubezpieczeniowych (23 porady) dotyczyły głównie odmowy uznania roszczenia z tytułu uszkodzenia ubezpieczonego sprzętu, natomiast problemy z jakimi zgłaszali się konsumenci w zakresie usług dotyczących bieżącej konserwacji i utrzymania domu (18 porad) dotyczyły złej jakości wykonanych usług, nieterminowego ich wykonania czy odmowy rozpatrzenia reklamacji. W roku 2022 odnotowano więcej skarg oraz zapytań konsumentów związanych z umową zawartą m.in. poza lokalem przedsiębiorstwa, w miejscu zamieszkania konsumenta, dotyczącą sprzedaży instalacji fotowoltaicznej oraz pomp ciepła wraz z montażem.

Rzecznik w roku 2022 zauważył znaczny spadek skarg i zapytań dotyczących umów zawieranych na tzw. pokazach. Zdaniem rzecznika wpływ na mniejszą liczbę pokazów, w szczególności w trakcie których oferowano sprzedaż m.in. wyrobów medycznych ma wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 7 kwietnia 2022 r. o wyrobach medycznych, w szczególności zakaz sprzedaży takich wyrobów na pokazach, prezentacjach czy wycieczkach.

W przypadku umów zawartych na odległość skarżono się m.in. na przypadki niedostarczenia przez sprzedawców zamówionych towarów oraz długi czas realizacji dostaw. Wiele spraw dotyczyło

bezzasadnej odmowy – po uprzednim odstąpieniu od umowy przez konsumentów – uznania złożonego oświadczenia woli bądź zwlekano ze zwrotem pieniędzy za odesłany towar.

W porównaniu do roku poprzedniego, znacznie zmalała liczba skarg na nieuczciwe praktyki rynkowe/wady czynności prawnych z 23 do 8 (4 porady osobiste oraz 4 wnioski o interwencję – złożono zawiadomienia o podejrzeniu stosowania nieuczciwych praktyk rynkowych, które mogły jednocześnie stanowić naruszenie zbiorowych interesów konsumentów lub informacje do UOKiK). Nadal najczęściej ofiarami nieuczciwych praktyk rynkowych są osoby starsze, które wierzą w „słowo mówione” i nie czytają podpisywanych umów, narażając się na konsekwencje finansowe w wyniku ewentualnych manipulacji wyszkolonych konsultantów, którzy nie przekazują pełnych warunków ofert, zwłaszcza tych mniej korzystnych lub świadomie wprowadzają w błąd. Podobna sytuacja dotyczy umów zawieranych na odległość, kiedy to osoby przedstawiające oferty niejednokrotnie tak prowadzą rozmowę, że konsument jest przekonany, że np. przedłuży umowę z dotychczasowym dostawcą/operatorem lub na podobnych warunkach, a w rzeczywistości podpisuje umowę z nowym przedsiębiorcą lub na diametralnie innych niż poprzednio warunkach. Nadal zdarzają się także przypadki bezpodstawnego zgłaszania roszczeń ze strony konsumentów w zakresie prawa do zwrotu towarów pełnowartościowych zakupionych w lokalu. Obowiązujące uregulowania prawne nie dają takiej możliwości i zwrot towaru lub wymiana na inne zależy od dobrej woli sprzedawcy i może nastąpić jedynie wówczas, gdy sprzedawca wyrazi na to zgodę.

Nieznajomość uregulowań prawnych z zakresu praw konsumentów dotyczy nie tylko klientów, ale również przedsiębiorców. Zdarzało się, że sprzedawcy udzielali informacji konsumentom: o możliwości reklamowania sprzętu np. AGD jedynie w ramach gwarancji, a nie w ramach rękojmi, o ograniczeniach reklamowania w ogóle określonych towarów lub ich części, o braku podstaw do zwrotu kosztów przesyłki towarów po odstąpieniu od umowy.

Ewidencja udzielonych porad była prowadzona na bieżąco. W większości przypadków nie zachodziła potrzeba podejmowania bezpośrednich działań i nawiązywania kontaktu z innymi instytucjami w celu ich rozwiązania. Warto wspomnieć, iż do rzecznika zgłaszali się również konsumenci z sąsiednich powiatów, w takich przypadkach rzecznik wskazywał konsumentom właściwych według ich miejsca zamieszkania rzeczników, jednakże w pilnych sprawach oraz mając na uwadze fakt, że w okresach urlopowych mogły wystąpić trudności z uzyskaniem właściwej porady, rzecznik starał się udzielać informacji i porad w takich sytuacjach, gdyż warto współpracować w zakresie szeroko pojętej ochrony konsumentów. W roku 2022 nie odnotowano skarg lub innych zażaleń na działalność Rzecznika.

Składanie wniosków w sprawie stanowienia i zmiany przepisów prawa miejscowego w zakresie ochrony interesów konsumentów

W okresie sprawozdawczym Rzecznik nie składał wniosków w sprawie stanowienia i zmiany przepisów prawa miejscowego w zakresie ochrony interesów konsumentów. Rzecznik na bieżąco zapoznaje się z uchwałami Powiatu i Rady Powiatu, które mogą mieć wpływ na sprawy konsumenckie. W roku sprawozdawczym Rzecznik nie dostrzegł uzasadnionych potrzeb do skorzystania z tego uprawnienia, jak również brak było sygnałów ze strony konsumentów o potrzebie takich zmian.

Występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów

Stosownie do uregulowań art. 42 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów - Rzecznik ma prawo występowania do przedsiębiorców, celem wyjaśnienia zgłaszanych przez konsumentów naruszeń uprawnień konsumentów. Przedsiębiorca, do którego skierowano przedmiotowe

wystąpienie ma natomiast obowiązek udzielić rzecznikowi odpowiedzi. W przypadkach, gdy porada prawna udzielona konsumentom przez rzecznika nie rozwiązywała ich problemu, rzecznik korzystał z możliwości wystąpienia do przedsiębiorcy. Wystąpienia do przedsiębiorcy wyjaśniały podstawy prawne żądań konsumenta oraz proponowały polubowne zakończenie sporu. Pomoc rzecznika polegała także na mediacji z przedsiębiorcą oraz prowadzeniu negocjacji. Podejmowane interwencje prowadzone są bardzo wnikliwie, aż do wyczerpania wszystkich argumentów. Zauważyć można, iż stopniowo wzrasta skuteczność wystąpień rzecznika.

W roku sprawozdawczym wpłynęły 73 wnioski o podjęcie interwencji przez rzecznika. Najwięcej spraw w zakresie sprzedaży dotyczyło zgłoszeń wad towaru typu: odzież i obuwie (13), urządzeń gospodarstwa domowego, urządzeń elektronicznych (12) oraz mebli i artykułów wyposażenia wnętrz (10). W zakresie usług najwięcej wystąpień dotyczyło usług telekomunikacyjnych (13).

Dane liczbowe z roku sprawozdawczego w porównaniu z poprzednim okresem wskazują na wzrost pisemnych interwencji skierowanych do przedsiębiorców. Możliwe, że jest to spowodowane większą znajomością przepisów dotyczących ochrony praw konsumentów, na co wpływ – zdaniem rzecznika – ma m.in. edukacja konsumencka. Rzecznik interwencję podejmował na pisemny wniosek konsumenta. Wyjaśnić należy, iż potrzeba uzyskania pisemnego wniosku w zasadzie podyktowana jest koniecznością uzyskania zgody na przetwarzanie danych osobowych, jak też uprawdopodobnieniem, że konkretne roszczenia zostały sformułowane przez skarżącego, a nie Rzecznika.

38 spraw zostało załatwionych pozytywnie lub częściowo pozytywnie, 25 negatywnie, 4 pozostały bez biegu (brak odbioru wystąpienia lub brak odpowiedzi – w sprawach, gdzie przedsiębiorca pomimo monitu nie udzielił wyjaśnień skierowano zawiadomienia o możliwości popełnienia wykroczenia), w 3 sprawach przedsiębiorcy odmówili udzielenia wyjaśnień z uwagi na tajemnicę bankową i ubezpieczeniową, a w 3 złożyli pisemne wyjaśnienia. Należy pamiętać, że Rzecznik może jedynie występować do przedsiębiorców o wyjaśnienie sprawy przedstawiając ewentualnie swój pogląd w sprawie, natomiast nie posiada uprawnień nakazania określonego zachowania. Niestety zdarza się, że przedsiębiorca nie zgadza się na żadne ustępstwa, a rzecznik nie ma żadnych instrumentów prawnych, aby zmusić przedsiębiorcę do uznania roszczeń konsumenta. W takiej sytuacji konsumenci informowani są o konieczności dochodzenia roszczeń na drodze postępowania sądowego, jednak wiele osób rezygnuje z takiej formy dochodzenia praw. Rzecznik proponował napisanie pozwów i przekazanie ich do wykorzystania konsumentom, jednakże konsumenci nie korzystali z takiej propozycji. Trzeba także zaznaczyć, że bywają sprawy, w których konsumenci nie mają racji. Wynika to niekiedy z faktu przekroczenia terminów ustawowych do dochodzenia swoich roszczeń lub też zaakceptowania warunków przedstawionych w umowach.

Współdziałanie z UOKiK, organami Inspekcji Handlowej oraz organizacjami konsumenckimi i innymi instytucjami w zakresie ochrony konsumentów

W okresie sprawozdawczym, w wielu wniesionych przez konsumentów sprawach, rzecznik w celu prawidłowego ich rozpatrzenia udzielał informacji o właściwości, kompetencji i danych adresowych UOKiK, Inspekcji Handlowych, Rzecznika Finansowego i innych instytucji działających w zakresie ochrony konsumentów. Dotyczyło to zwłaszcza problemów wymagających specjalistycznej wiedzy. W ramach współpracy pobierał ze strony Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ulotki, plakaty, broszury, które były eksponowane na tablicy ogłoszeń przed pokojem Rzecznika oraz rozdawane konsumentom. Ponadto Rzecznik korzystał z opracowań i informacji udostępnionych na stronie

internetowej UOKiK - <https://www.uokik.gov.pl/>, Fundacji Konsumentów - <https://konsumenci.org/> oraz Federacji Konsumentów - <http://www.federacja-konsumentow.org.pl/>. Ponadto Rzecznik miał stałe kontakty z rzecznikami konsumentów z innych powiatów, które przyczyniały się do bardziej efektywnego rozwiązywania problemów konsumenckich.

W ramach współpracy Rzecznik w 2022 r. przesyłał sygnały o dostrzeżonych nieprawidłowościach na rynku oraz w razie potrzeby udzielał informacji na zapytania kierowane przez delegatury UOKiK. Złożono trzy zawiadomienia o podejrzenie stosowania nieuczciwych praktyk rynkowych, które mogły jednocześnie stanowić naruszenie zbiorowych interesów konsumentów.

Wytaczanie powództw na rzecz konsumentów i wstępowanie do toczących się postępowań

Przeważająca część działalności Rzecznika skupiała się na udzielaniu bieżącej pomocy prawnej i informacji odnośnie do aktualnych przepisów prawnych, czy też udostępnianiu wzorów różnego rodzaju pism, wezwań czy odstąpień od umowy. Większość porad kończyła się na jednorazowej pomocy, choć coraz częściej konieczny jest kilkukrotny kontakt z przedsiębiorcą, aby wyjaśnić powstałe spory. Wskazać należy, iż Rzecznik po wyczerpaniu możliwości zakończenia sprawy z korzyścią dla konsumenta, informował konsumentów o przysługującym im prawie do dochodzenia roszczeń na drodze postępowania pozasądowego albo na drodze postępowania sądowego. Podkreślić należy, iż Rzecznik z uwagi na czasochłonność spraw sądowych oraz koszty stara się uzyskać pozytywny rezultat dla konsumenta poprzez częstsze mediacje i interwencje u przedsiębiorców. W okresie sprawozdawczym nie wytaczano powództw na rzecz konsumentów i nie wstępowano do toczących się postępowań. Rzecznik przygotował 1 pozew w postępowaniu upominawczym dotyczący braku zwrotu środków w związku z odstąpieniem od umowy sprzedaży zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa (na pokazie) oraz pomógł opracować wniosek o wszczęcie egzekucji – sprawa zakończona pozytywnie.

Działania o charakterze edukacyjno – informacyjnym

Edukacja konsumencka ma na celu upowszechnianie wiedzy z zakresu praw konsumenta. Biorąc pod uwagę niską świadomość prawną konsumentów, brak prawidłowych nawyków rynkowych, niedostrzeganie zagrożeń płynących z rynku, edukacja konsumentów jest w opinii Rzecznika jednym z ważniejszych zadań. Rzecznik wziął udział w jednym spotkaniu online, we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Jaworze w cyklu szkoleń online „Senior online” w grudniu 2022 roku. Tematem szkolenia była akcja UOKiK „Stracisz dane, stracisz pieniądze”.

Realizując zadania o charakterze edukacyjno – informacyjnym przekazywał konsumentom materiały informacyjne (ulotki, broszury) dotyczące uprawnień konsumentów, udzielano informacji o zakresie działania i kompetencjach rzecznika konsumentów oraz innych organów i podmiotów zajmujących się ochroną praw konsumentów. Informacje o uprawnieniach konsumentów oraz wzory druków przydatnych w dochodzeniu roszczeń przez konsumentów przedstawiano również na tablicy informacyjnej Starostwa przed gabinetem Rzecznika oraz na stronie BIP Starostwa. Rzecznik stara się także udostępniać m.in. w mediach społecznościowych Starostwa Powiatowego (facebook) oraz na stronie internetowej urzędu www.jaworskie.pl, aktualności oraz przydatne informacje w tematyce spraw konsumenckich, korzystając z materiałów udostępnianych przez UOKiK na stronie internetowej urzędu oraz na portalach tj. Instagram, Twitter.

Promocja i turystyka

Wydział Rozwoju, Promocji i Turystyki konsekwentnie promuje Powiat Jaworski i Starostwo Powiatowe w Jaworze. Poprzez propagowanie postaw prospołecznych i przedsiębiorczych, upowszechnianie wiedzy o zasobach przyrody czy zabytkach, aktywizowanie do uprawiania turystyki i sportu oraz zachęcanie do udziału w imprezach kulturalnych, wydział promuje region jako atrakcyjny do osiedlenia się na nim, a także ciekawy turystycznie i warty odwiedzenia.

Wydział RPT prowadzi stronę internetową www.jaworskie.pl. Strona ma charakter oficjalny i urzędowy. Zamieszczane są na niej informacje dotyczące pracy Starosty, wydziałów Starostwa i jednostek organizacyjnych. Publikowane są oświadczenia Starosty, komunikaty Geodety Powiatowego, Powiatowego Lekarza Weterynarii w Jaworze, Wydziału Gospodarki Nieruchomościami i Środowiska oraz inne informacje i ogłoszenia. Na stronie udostępniane są również nagrania z transmisji obrad Rady Powiatu w Jaworze.

Strona posiada zakładki:

- ✓ Aktualności;
- ✓ Starostwo Powiatowe:
  - Władze Powiatu;
  - PCZK - Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego;
  - Praca – Kariera;
  - EBOM;
  - Geoportal;
- ✓ Nasz Powiat:
  - Herb i flaga;
  - Gminy Powiatu;
  - Przedsiębiorcy Powiatu;
  - Poradnie POZ w Powiecie Jaworskim z podpisaną umową NFZ;
  - (Nie)pełnosprawni;
  - Nieodpłatna pomoc prawna;
- ✓ BIP;
- ✓ Komunikacja:
  - Powiatowy transport publiczny 2022 r.;
  - Ogłoszenie o zamiarze bezpośredniego zawarcia umowy;
  - Door to door;
  - Patronat Starosty – zasady:
    - Patronat Starosty Jaworskiego 2022 r.;
- ✓ Strona archiwalna;
- ✓ Kontakt:
  - Aktualny spis telefonów.

Wydział RPT prowadzi na Facebooku konta: „Powiat Jaworski”, „Aneta Kucharzyk Starosta Powiatu Jaworskiego” i „Odkryj jaworskie”.

„Powiat Jaworski” jest kontem Powiatu Jaworskiego o oficjalnym, urzędowym charakterze. Publikowane są na nim posty o wydarzeniach odbywających się w naszym powiecie lub wydarzenia w innych powiatach, w których reprezentowany jest Powiat Jaworski, a także posty promujące gminy Powiatu Jaworskiego, inwestycje realizowane na terenie powiatu, działalność powiatowych jednostek organizacyjnych, imprezy kulturalne, sportowe i turystyczne, konferencje, uroczystości, akademie oraz ogłoszenia kierowane do mieszkańców. Posty dotyczą spraw ważnych dla mieszkańców, przedstawiają realizowane przez Starostę, Starostwo i jednostki organizacyjne zadania na rzecz Powiatu Jaworskiego.

W całym 2022 r. opublikowano 648 postów. Zasięg strony wyniósł 98.335 odbiorców i wzrósł o 18,4% do roku poprzedniego, odwiedziły strony 50 535 odbiorców i wzrosły do roku poprzedniego o 232,4%. W kolejnych miesiącach opublikowano:

Miesiąc	Liczba postów	Post o największym zasięgu	Liczba odbiorców posta
Styczeń	41	Komunikat o utrudnieniach na drodze w Sadach Górnych	5512
Luty	54	Ogłoszenie dotyczące tłumaczy języka ukraińskiego	9978
Marzec	79	Apel o pomoc dla ukraińskich uchodźców	7922
Kwiecień	79	Informacja o dofinansowaniu OSP	8784
Maj	48	Relacja z obchodów Dnia Strażaka	5831
Czerwiec	54	Informacja o połączeniu kolejowym Jawor-Wrocław	10 474
Lipiec	34	Informacja o planowanej renowacji boiska szkolnego w I LO	7449
Sierpień	44	Oświadczenie w sprawie OSP	7052
Wrzesień	54	Informacja o rajdzie Świdnicko-Jaworskim	9774
Październik	53	Informacja o dotacjach dla OSP	6996
Listopad	52	Informacja o odwiedzinach Starosty w PCPR z okazji dnia pracownika socjalnego	4299
Grudzień	56	Grafika dotycząca budowy fabryki baterii Mercedes	5714

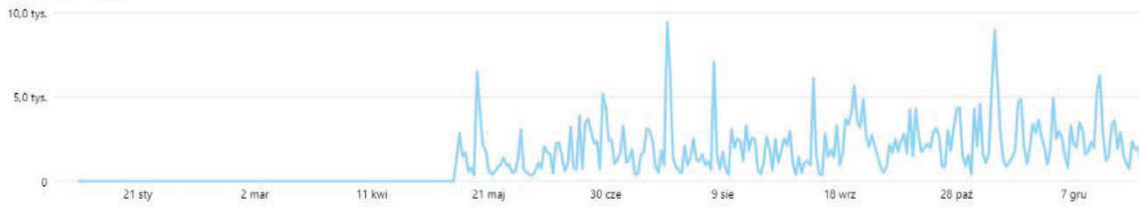
Post o największym zasięgu w 2022 r. dotyczył informacji o połączeniu kolejowym Jawor – Wrocław osiągając 10 474 odbiorców.

Statystyki konta Facebook „Powiat Jaworski”:

Wyniki

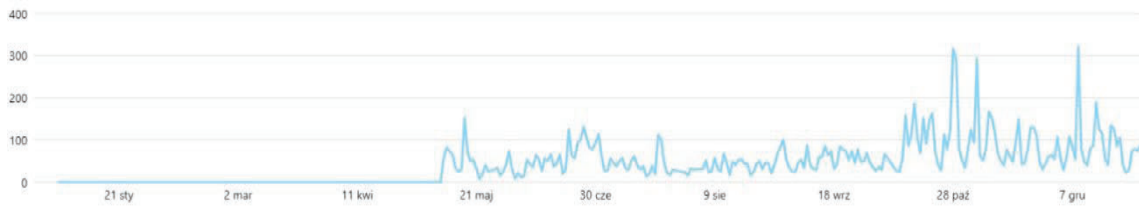
Zasięg strony na Facebooku ⓘ

82 745 ↑ 100%

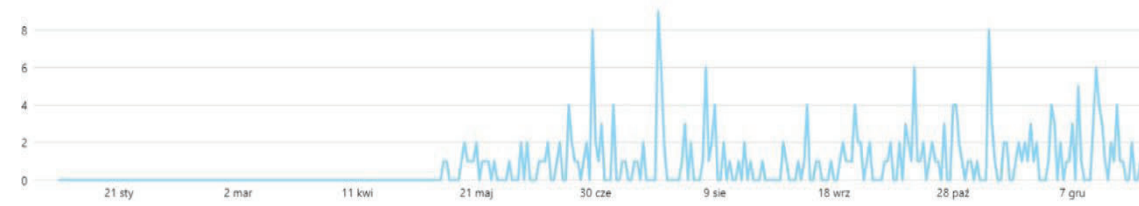
Odwiedziny strony na Facebooku ⓘ

15 096 ↑ 100%

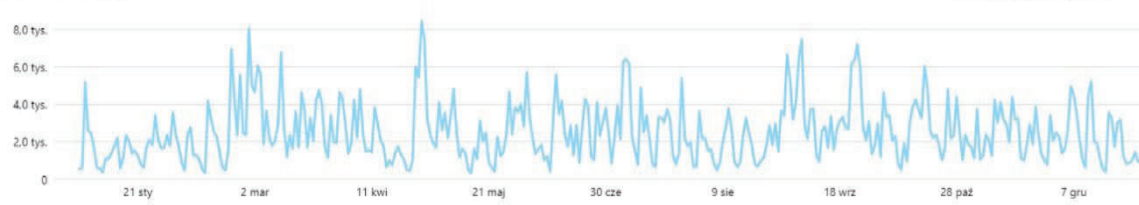
Nowe polubienia strony na Facebooku ⓘ

257 ↑ 100%

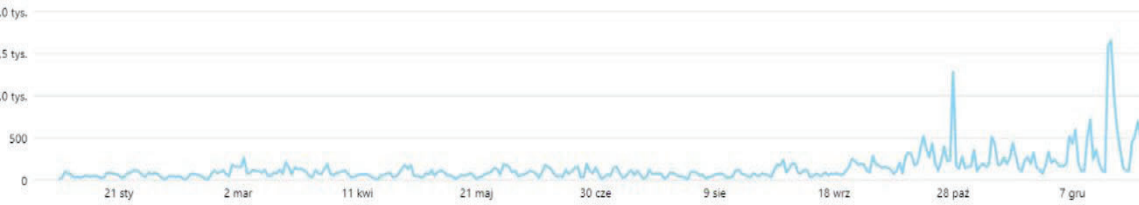
Zasięg strony na Facebooku ⓘ

98 335 ↑ 18.8%

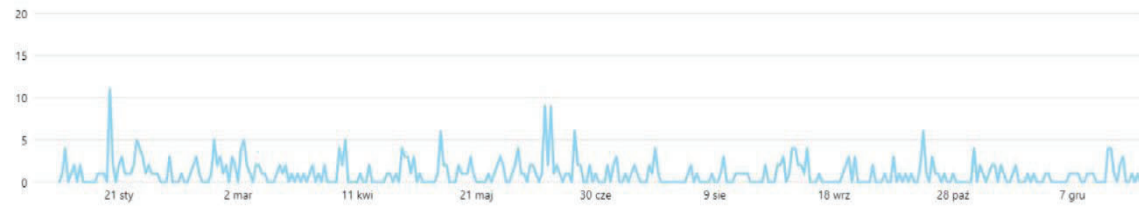
Odwiedziny strony na Facebooku ⓘ

50 535 ↑ 234.8%

Nowe polubienia strony na Facebooku ⓘ

357 ↑ 38.9%

2021

2022

„Aneta Kucharzyk - Starosta Powiatu Jaworskiego” to również oficjalne i urzędowe konto Powiatu, prowadzone z perspektywy reprezentowania Powiatu Jaworskiego, czyli zadań i obowiązków Starosty. Poprzez taką formę komunikacji zastosowany został powszechny zabieg marketingowy, mający na celu pozyskanie większej liczby odbiorców w celu promocji Powiatu Jaworskiego i Starostwa Powiatowego. Niektórzy użytkownicy mediów społecznościowych chętniej obserwują konta osób fizycznych, dlatego chcąc dotrzeć do jak największej liczby odbiorców, informacje o działalności Powiatu Jaworskiego i o ważnych wydarzeniach przekazywane są za pośrednictwem konta Starosty.

Zabiegiem celowym jest również udostępnianie postów z konta „Powiatu Jaworskiego” na koncie Starosty, co zwiększa zasięgi. W przeciągu 2022 r. opublikowano 299 postów. Zasięg strony wyniósł 39.286 odbiorców i wzrósł o 133,9% do roku poprzedniego, odwiedziły strony wyniosły 28 189 odbiorców i wzrosły do roku poprzedniego o 116,4%. W kolejnych miesiącach opublikowano:

Miesiąc	Liczba postów	Post o największym zasięgu	Liczba odbiorców posta
Styczeń	14	Informacja o Dniu Babci i Dziadka	5795
Luty	23	Informacja o tunelu TS-26 wydrążonym w skale	1085
Marzec	35	Informacja o zagrożonych dotacjach na kwotę 17 mln zł	15 112
Kwiecień	19	Życzenia Wielkanocne	1820
Maj	27	Informacja o otwarciu nowej kancelarii leśniczego w Siedmicy	1273
Czerwiec	24	Informacja o absolutorium	7546
Lipiec	13	Informacja o remoncie drogi w Sadach Dolnych	5912
Sierpień	16	Fotorelacja z V Regat w Słupie	5685
Wrzesień	33	Grafika z podziękowaniem Starosty dla Straży Pożarnej	5161
Październik	29	Informacjach o wyróżnieniach Starosty dla nauczycieli	6604
Listopad	33	Relacja z akademii patriotycznej w I LO	2587
Grudzień	33	Grafika dotycząca budowy fabryki baterii Mercedes	5955

Post o największym zasięgu w 2022 r. dotyczył informacji o zagrożonych dotacjach na kwotę 17 mln zł osiągając 15 112 odbiorców.

„Odkryj jaworskie” to konto promujące wydarzenia kulturalne, sportowe i turystyczne odbywające się w naszym powiecie. Konto to charakteryzuje lżejsza od oficjalnej forma przekazu. Ma ono na celu informowanie mieszkańców o organizowanych przez Powiat i gminy imprezach, zaproszenie do udziału w nich, a co za tym idzie integrację społeczeństwa. Na koncie tym publikowane są również prace uczestników konkursów organizowanych przez wydział.

Wszystkie przedstawione strony mediów społecznościowych służą do aktywnej promocji zasobów przyrodniczych, kulturalnych i walorów turystycznych gmin Powiatu Jaworskiego. Wydział również aktywnie występował do gmin z prośbą o udostępnienie informacji o nowych inicjatywach turystycznych czy kulturalnych w celu ich promocji.

Wydział wykorzystuje również przekaz za pomocą telewizorów znajdujących się w holu Starostwa do promowania piękna krajobrazu Powiatu Jaworskiego i jego atrakcji turystycznych, a także do bieżącego informowania mieszkańców o działalności Powiatu Jaworskiego. Na jednym z telewizorów emitowane są relacje fotograficzne i filmowe. Obserwują je interesanci przebywający w Starostwie. Drugi telewizor spełnia rolę tablicy informacyjnej emitując przekaz o misji Starostwa oraz o numerach pokojów, w których przyjmują poszczególni urzędnicy.

Pracownicy wydziału RPT uczestniczą w wydarzeniach, w których udział bierze Starosta oraz inni przedstawiciele Powiatu Jaworskiego, tworząc fotorelacje i filmy, które potem publikują w mediach społecznościowych. W 2022 r. nakręcili blisko 30 filmów i relacji na żywo. Do wszystkich wydarzeń redagują teksty informacyjne. Publikacja aktywności Starosty i pozostałych osób spełnia misję informowania społeczeństwa o podejmowanych działaniach według zasady transparentności.

Wydarzeniami organizowanymi przez wydział RPT są uroczystości upamiętniające ważne dla Polski wydarzenia historyczne:

- ✓ 1 września – rocznicę wybuchu II wojny światowej,
- ✓ 17 września - rocznicę agresji ZSRR na Polskę,
- ✓ 8 maja - rocznicę zakończenia II wojny światowej.

Wszystkie uroczystości mają charakter podniosły i otwarty. Odbywają się przy uroczystym złożeniu kwiatów pod Pomnikiem Upamiętnienia Tysiąclecia Państwa Polskiego i Dnia Zwycięstwa nad Faszyzmem oraz Pomnikiem Sybiraków przy kościele św. Marcina w Jaworze. Wiązanki składane są przez kombatantów, przedstawicieli urzędów, służb, instytucji, placówek szkolnych, Związku Harcerstwa Polskiego czy organizacji pozarządowych. W obchodach uczestniczą wszyscy chętni mieszkańcy powiatu. Uroczystości państwowe zawsze pokrzepiają mieszkańców i integrują. Wydział RPT wykorzystuje te okoliczności do nagłaśniania i promowania patriotyzmu wśród społeczności.

Cel krzewienia patriotyzmu wśród mieszkańców Powiatu Jaworskiego realizowany jest przez Wydział RPT również za pomocą organizowanego konkursu „Żołnierze wyklęci na zawsze w naszej pamięci”. W 2022 r. zorganizowana została jego trzecia edycja. Głównym celem konkursu jest propagowanie pamięci o żołnierzach wyklętych wśród dzieci i młodzieży. Obejmuje on różne formy wypowiedzi: fotografia, pamiętniki, film. Konkurs zyskał szacownych patronów, takich jak: Marszałek Sejmu RP, Marszałek Województwa Dolnośląskiego, Agencja Rozwoju i Modernizacji Rolnictwa, Fundacja Polska Miedź S.A., Legnicka Specjalna Strefa Inwestycyjna S.A.

Wydział RPT organizuje również konkurs fotograficzny „Krajobrazy Powiatu Jaworskiego” propagujący walory przyrodnicze i krajoznawcze naszego powiatu. W 2022 r. zorganizowana została czwarta edycja, w której udział wzięło 31 uczestników nadsyłając 194 prace. Wyraźnie zauważalne jest, że konkurs z biegiem czasu został uznany i polubiony przez mieszkańców. Wykazują oni zainteresowanie jego kolejną edycją kierując pytania o planowany termin i chętnie biorą w nim udział. Również nadsyłane prace wykazują się coraz wyższym poziomem artystycznym. Założeniem konkursu było zainteresowanie amatorów fotografii przyrodą i zabytkami naszego powiatu i cel ten został osiągnięty.

Fotografie konkursowe wykorzystywane są w produkowanym przez wydział kalendarzu. Wszystkie prace publikowane są również na koncie Facebook „Odkryj jaworskie”. Zarówno dystrybucja kalendarza, jak i publikacja zdjęć na Facebooku spełniają cel promowania powiatu, czyli zwrócenia uwagi turystów na nasz region. Ten konkurs również zyskał patronów: Marszałek Sejmu RP, Marszałek

Województwa Dolnośląskiego, Agencja Rozwoju i Modernizacji Rolnictwa, Fundacja Polska Miedź S.A., Legnicka Specjalna Strefa Inwestycyjna S.A.

Zainteresowanie konkursami organizowanymi przez Wydział RPT prominentnych patronów bezpośrednio wpływa na kreowanie pozytywnego wizerunku powiatu.

Wydział RPT zajmuje się organizacją patronatu honorowego Starosty. Patronat honorowy związany jest ściśle z promocją Powiatu Jaworskiego. Warunkowany jest zobowiązaniem organizatorów imprez do informowania uczestników o przyznanej wyróżnieniu, umieszczania takich informacji we wszystkich materiałach promocyjnych, reklamowych i informacyjnych, wzmiankowania o tym w przekazach medialnych i umieszczenia informacji w widocznym miejscu podczas trwania imprezy. Patronat Starosty Jaworskiego jest najprostszym sposobem promocji Powiatu Jaworskiego i Starostwa Powiatowego w Jaworze.

W 2022 r. Starosta objęła patronatem 7 imprez o charakterze edukacyjnym, sportowym i kulturalnym. Były to:

- ✓ Mistrzostwa Powiatu Jaworskiego w kolarstwie górskim organizowane przez Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wiadrowie;
- ✓ Bieg „Radioaktywna 14-tka” organizowany przez Klub Sportowy Active Uran w Chełmcu;
- ✓ „Kaczawskie Forum Młodzieży” organizowane przez Galerię Historyczno-Artystyczną „ARS ET HISTORIA” w Bolkowie;
- ✓ 10 Przegląd Zespołów Ludowych organizowany przez Zespół Lipowianie przy Kole Gospodyń Wiejskich w Lipie;
- ✓ Eliminacje Powiatowe Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom” organizowane przez Zarząd Oddziału Powiatowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Jaworze;
- ✓ Międzynarodowy Rajd Pojazdów Zabytkowych Księstwa Świdnicko-Jaworskiego organizowany przez Jaworskie Stowarzyszenie Miłośników Motoryzacji;
- ✓ XIX Powiatowe Targi Edukacyjne organizowane przez Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji w Jaworze i I Liceum Ogólnokształcące w Jaworze.

Wszystkie wydarzenia wykorzystywane są do promocji herbu Powiatu Jaworskiego i znaku graficznego Starostwa Powiatowego w Jaworze „Odkryj jaworskie”. W tym celu pracownicy wydziału zaprojektowali roll-upy, żagle, ściankę i billboard z jego grafiką.

Znaki powiatu promowane są również poprzez oznaczenie autobusów Publicznego Transportu Zbiorowego na trasach:

- ✓ Jawor – Lipa - Kaczorów (linia nr 1);
- ✓ Budziszów Mały – Snowidza – Jawor (linia nr 2);
- ✓ Mściwojów – Luboradz – Jawor (linia nr 3).

Dla najważniejszych wydarzeń w Powiecie Jaworskim Wydział RPT organizuje konferencje prasowe. W 2022 r. odbyła się konferencja prasowa z udziałem Premiera Mateusza Morawieckiego, Marszałek Sejmu RP Elżbiety Witek, Piotra Wojtyczki Prezesa Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „INVEST-PARK”.

Wydział organizuje również różnorodne spotkania oraz szkolenia w siedzibie Starostwa Powiatowego w Jaworze.

W 2022 r. odbyło się:

- ✓ spotkanie z Wojewodą Dolnośląskim Jarosławem Obremskim z przedstawicielami gmin Powiatu Jaworskiego;
- ✓ szkolenie dla przedstawicieli gmin Powiatu Jaworskiego w zakresie Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Pracowniczych;
- ✓ spotkanie informacyjne dla organizacji pozarządowych działających na terenie Powiatu Jaworskiego;
- ✓ spotkanie przedstawicieli stowarzyszeń kombatanckich;
- ✓ szkolenie dla przedstawicieli organizacji pozarządowych dotyczące składania ofert w otwartym konkursie ofert na realizację zadań publicznych;
- ✓ warsztaty dla uczniów I Liceum Ogólnokształcącego w Jaworze dotyczące strategii budowania silnego i skutecznego zespołu, gatunków dziennikarskich, sposobów uatrakcyjnienia komunikatów w środkach masowego przekazu oraz metod fotografowania;
- ✓ spotkanie przedstawicieli organizacji pozarządowych z przedstawicielami Rządowego Programu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO dotyczące pozyskania środków dla NGO.

Dla najmłodszych mieszkańców Powiatu Jaworskiego Wydział RPT zorganizował mobilną strefę edukacyjno-naukowo-wystawienniczą. Zabawa połączona z nauką w ramach projektu "Być jak Ignacy" Fundacji PGNiG, była wielką atrakcją dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.

Wydział RPT zabiega o medale i odznaczenia dla zasłużonych mieszkańców Powiatu, wnosząc o ich przyznanie do ministerstw. W 2022 r. została przyznana złota odznaka „Za opiekę nad zabytkami” Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Księdzu Proboszczowi Tomaszowi Stawiakowi.

W ramach solidarności międzynarodowej w związku z rosyjską inwazją na Ukrainę i przybyciem do Powiatu Jaworskiego uchodźców, Wydział RPT aktywnie wspierał organizację miejsc noclegowych i na bieżąco informował o każdej formie pomocy potrzebującym. Uczestniczył w akcjach zbiórek żywności i odzieży od mieszkańców, a także pomocy żywnościowej od Fundacji Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Zorganizował spotkanie dotyczące rozszerzenia pomocy dla obywateli Ukrainy. Uczestniczył również w organizacji kursu języka polskiego dla Ukraińców kończącym się certyfikatem na poziomie A1. W ramach pomocy Wydział RPT przyjął na sześciomiesięczny staż ukraińską uchodźczynię, aby pomóc jej w rozwoju językowym i administracyjnym.

Wszyscy pracownicy Wydziału RPT są osobami ambitnymi i nieustannie podnoszą swoje kwalifikacje: jeden pracownik kształcił się na studiach I stopnia, drugi ukończył studia I stopnia, trzeci realizował studia II stopnia. Wszyscy biorą udział w szkoleniach i kursach organizowanych przez Starostwo Powiatowe jak i poza nim. Pracownicy rozwinęli swoje kompetencje w zakresie obsługi programów graficznych Adobe Photoshop, Adobe Illustrator, Adobe Lightroom. Programy te wykorzystywane są w codziennej pracy wydziału służąc do tworzenia grafik komputerowych, obróbki zdjęć zamieszczanych w Internecie, projektów materiałów promocyjnych czy tworzenia grafik w formie papierowej.

W ramach prac wydziału RPT realizowana jest również współpraca z organizacjami pozarządowymi.

Współpraca i działalność na rzecz organizacji pozarządowych

W dniu 25 listopada 2021 r. Rada Powiatu Jaworskiego podjęła Uchwałę Nr XLIV/221/21 w sprawie przyjęcia Programu współpracy Powiatu Jaworskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2022.

Projekt Programu współpracy został poddany konsultacjom społecznym, zgodnie z Uchwałą Nr LVII/310/10 Rady Powiatu w Jaworze z dnia 28 października 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z radami pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, projektów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji. Konsultacje odbyły się min. w formie elektronicznej, poprzez umieszczenie projektu programu na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Jaworze oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. Z przebiegu konsultacji został sporządzony protokół, który został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatu Jaworskiego.

Przedmiotowy Program w swojej treści określał:

- ✓ cel główny i cele szczegółowe;
- ✓ zasady współpracy;
- ✓ zakres przedmiotowy;
- ✓ formy współpracy;
- ✓ priorytetowe zadania publiczne;
- ✓ okres realizacji;
- ✓ sposób tworzenia, konsultowania i realizacji Programu;
- ✓ tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert;
- ✓ wysokość środków przewidzianych na realizację programu;
- ✓ ewaluację, monitoring oraz ocenę realizacji programu.

Przedmiotem współpracy Powiatu Jaworskiego w 2022 r. z organizacjami pozarządowymi była realizacja zadań publicznych wymienionych w ustawie, w szczególności w następujących obszarach:

- ✓ wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- ✓ kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;

- ✓ wspierania i upowszechniania kultury fizycznej;
- ✓ turystyki i krajoznawstwa;
- ✓ ochrony i promocji zdrowia;
- ✓ działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- ✓ podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- ✓ udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa, na zasadach określonych w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej;
- ✓ ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
- ✓ działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym;
- ✓ działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;
- ✓ działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust.3, w zakresie określonym w art. 4 ust. 1 pkt 1-32 a ustawy.

Na realizację zadań zawartych w Programie, Rada Powiatu w Jaworze zaplanowała środki finansowe w wysokości 1 355 000 zł

Na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz Programu współpracy Powiatu Jaworskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2022, Zarząd Powiatu Jaworskiego ogłosił 3 otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych.

31.03.2022 r. ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych w 2022 roku z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, turystyki i krajoznawstwa, kultury i sztuki oraz ochrony i promocji zdrowia na rzecz mieszkańców Powiatu Jaworskiego. Na konkurs wpłynęło 31 ofert na łączną kwotę 140 250 zł. Oferty organizacji pozarządowych na realizację zadań publicznych Powiatu Jaworskiego w 2022 r. opiniowała powołana do tych zadań Komisja Konkursowa, która zarekomendowała zarządowi przyznanie dotacji dla podmiotów, które przeszły pozytywną weryfikację oraz ocenę formalną merytoryczną. Zarząd Powiatu Jaworskiego w dniu 26.05.2023 r. rozstrzygnął konkurs, przyznając dotację dla 22 organizacji na zadania z zakresu:

- ✓ wspierania upowszechniania kultury fizycznej, sportu, turystyki: 14 ofert na sumę 48 000 zł;
- ✓ zakresu kultury i sztuki: 5 ofert na sumę 17 000 zł;
- ✓ ochrony i promocji zdrowia: 3 oferty na łączną kwotę 10 000 zł .

Na podstawie uchwały Zarządu Powiatu Jaworskiego nr 59/2021 z dnia 21 października 2021 r. realizację zadania publicznego pn. „Prowadzenie placówki opiekuńczo wychowawczej typu rodzinnego na terenie Powiatu Jaworskiego” powierzono Stowarzyszeniu Centrum Wsparcia przy ul. Piastowskiej 12 w Jaworze. Umowę zawarto na kwotę dotacji w wysokości 564 000 zł. Po rozliczeniu zadania, stowarzyszenie dokonało zwrotu niewykorzystanej dotacji w kwocie blisko 85 000 zł.

Kolejny ogłoszony przez Zarząd Powiatu Jaworskiego otwarty konkurs ofert z dnia 2 listopada 2022 r. dotyczył zlecenia realizacji zadania polegającego na prowadzeniu w 2023 r. na obszarze Powiatu Jaworskiego punktu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego

i nieodpłatnej mediacji oraz realizacji zadania publicznego w zakresie edukacji prawnej przez organizację pożytku publicznego. W konkursie udział wzięły 4 organizacje. Dotację przyznano Fundacji Togatus PRO BONO w wysokości 64 020 zł Kwota dotacji obejmowała środki z Ministerstwa Sprawiedliwości.

Powiat Jaworski w ramach współpracy z organizacjami pozarządowym w 2022 r. wsparł OSP Lipa (kwota 7.000 zł), OSP Myśków (kwota 7.000 zł) oraz Związek Wędkarski (kwota 3.000 zł). Przekazane środki wykorzystane zostały na realizację celów statutowych przez te podmioty.

Pozostałe formy współpracy z organizacjami pozarządowymi

Powiat Jaworski wspierał sektor pozarządowy także poprzez działania o charakterze pozafinansowym, poprzez promocję organizacji pozarządowych i podejmowanych przez nie działań na portalach społecznościowych powiatu. Istotną częścią współpracy powiatu z organizacjami pozarządowymi było wsparcie organizacyjne prowadzonych przedsięwzięć, np. poprzez udostępnianie obiektów, sprzętu oraz fundowanie nagród. Wiele z nich objętych zostało patronatem Starosty Jaworskiego.

Biorąc pod uwagę odpowiedzi uzyskane od przedstawicieli organizacji pozarządowych w ankiecie przeprowadzonej w roku 2021, zostały zorganizowane spotkania, mające na celu przybliżenie metod pozyskiwania środków na realizację zadań organizacji pozarządowych. Udział w spotkaniach wzięli przedstawiciele zainteresowanych stowarzyszeń oraz przedstawiciele OSP. Część z uczestników tych warsztatów wzięła udział w roku 2023 w otwartych konkursach ofert z pozytywnym rezultatem.

W grudniu zostało zorganizowane spotkanie z przedstawicielami Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Narodowego, którzy przedstawili Rządowy Program Funduszu Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030. Podstawowym celem programu jest promocja działalności społecznej, aktywizacja i formowanie postaw obywatelskich. W spotkaniu wzięło ponad 30 organizacji działających na terenie Powiatu Jaworskiego. Ponadto Powiat Jaworski udostępniał swoje zasoby w celu realizacji zadań statutowych stowarzyszeń poprzez np. udostępnianie sal. I tak w siedzibie starostwa powiatowego w Sali konferencyjnej odbyło się walne zebranie Zarządu Powiatowego OSP RP a walne zebranie członków Stowarzyszenia Służby Ochrony Przyrody zorganizowano w auli PCKZiU.

Ocena realizacji Programu przez organizacje pozarządowe

Realizacja Programu współpracy podlegała monitorowaniu i ocenie. W kwietniu 2023 r. została rozesłana ankieta do losowo wybranych 70 organizacji, zarejestrowanych na terenie Powiatu Jaworskiego. Odpowiedzi udzieliło 9 stowarzyszeń, co stanowi 12,9 % rozesłanych ankiet.

Zebrane wyniki ankiet pozwoliły na uzyskanie informacji nt. jakości funkcjonowania organizacji we współpracy z ich otoczeniem instytucjonalnym. Ankietowani znają bardzo dobrze i dobrze ustawę o działalności pożytku publicznego, na podstawie, której ogłaszane są otwarte konkursy ofert. Blisko 80% ankietowanych korzystała z dotacji pozyskanych w otwartych konkursach ofert, a blisko 90% zamierzało złożyć swoje oferty w 2023 r. Wszystkie organizacje przyznały, że brały udział w konkursach dla organizacji pozarządowych ogłaszanych przez inne instytucje/fundacje, ale ponad 50% z nich nie składała wniosków do konkursów unijnych i raczej nie zamierza tego robić. Budującym jest fakt, że skuteczność pozyskiwania środków przez organizacje składające wnioski jest na poziomie wysokim i bardzo wysokim.

Jak wynika z ankiety, w wielu obszarach zadań publicznych nie było zaangażowania ze strony organizacji pozarządowych. Największym zainteresowaniem cieszyły się zadania z turystyki i krajoznawstwa, działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży oraz podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej.

W działalności organizacji największą trudnością wg ankietowanych sprawia nadmierna biurokracja administracji publicznej, trudności w utrzymaniu dobrego personelu, brak wolontariuszy/osób gotowych bezinteresownie angażować się w działania organizacji oraz nadmiernie skomplikowane formalności, związane z korzystaniem ze środków grantodawców, sponsorów lub funduszy UE. Niepokojące jest również wskazanie problemów lokalowych do regularnych spotkań (ok. 30% odpowiedzi). Ankietowani ocenili działalność swoich organizacji na bardzo dobrze lub dobrze. Najniżej został oceniony ich stan organizacyjny i poziom finansowy oraz wyposażenie. Najwyżej oceniono jakość świadczonych usług. Jako najważniejsze formy współpracy z Powiatem Jaworskim ankietowani wskazali uzyskane wsparcie finansowe (blisko 70% odpowiedzi), szkolenia i doradztwo (blisko 60% odpowiedzi). Niespełna 50% wskazała na dostarczanie informacji na temat konkursów, grantów i przepisów związanych z działalnością organizacji pozarządowych.

Blisko 90% ankietowanych oceniło współpracę z Powiatem Jaworskim bardzo dobrze lub dobrze. Ankietowani wskazali na swoje oczekiwania w stosunku do współpracy z Powiatem Jaworskim w obszarach dot. źródła pozyskiwania funduszy na poziomie pisania projektów i ich rozliczania oraz promocji swojej działalności.

Powiat Jaworski, realizując cele Programu współpracy w 2022 roku, udzielał organizacjom pozarządowym oraz podmiotom, o których mowa w ustawie zarówno wsparcia finansowego jak i pozafinansowego. Przyjęta taka forma współpracy w ocenie podmiotów trzeciego sektora jest właściwa. Niemniej fakt odesłania ankiety przez 9 organizacji spośród 70, do których ankieta została wysłana, świadczy o potrzebie zwiększenia aktywności urzędu powiatowego w obszarze budowania relacji z podmiotami trzeciego sektora. Aby sprostać tym zadaniom starosta jaworski powołał pełnomocnika ds. organizacji pozarządowych. Z pewnością w roku 2023 i w latach następnych przyniesie to realne rezultaty.

W analizowanym roku sprawozdawczym, tj. w 2022 w ogłoszonym konkursie ofert 24 podmioty otrzymały wsparcie finansowe na realizację zadań publicznych. Współpraca powiatu z organizacjami pozarządowymi odbywała się na wielu płaszczyznach związanych z rozwojem regionu oraz wspieraniem działań na rzecz różnych grup społecznych. Pozytywne nastawienie, chęć współpracy samorządu oraz pomoc finansowa i pozafinansowa udzielana organizacjom, właściwie kształtowała wzajemne kontakty i relacje z trzecim sektorem. Organizacje, które potrzebowały wsparcia lub pomocy w pisaniu różnych pism, wypełnianiu dokumentów, w projektach zaproszeń czy ogłoszeń, otrzymywały taką pomoc w ramach współpracy z trzecim sektorem.

Organizacje pozarządowe wniosły duży wkład w aktywizację lokalnych środowisk mieszkańców. Z jednej strony były to zaangażowanie i kreatywność, z drugiej zaś strony wkład pozafinansowy, czyli głównie aktywność wolontariuszy i członków organizacji. Nierzadko dzięki swoim staraniom organizacje pozyskiwały wsparcie finansowe od sponsorów prywatnych oraz z innych programów krajowych. Zaznaczyć należy, że w bardzo niewielkim zakresie starały się pozyskiwać środki z programów unijnych.

Warto też zauważyć, że organizacje pozarządowe działające na terenie Powiatu Jaworskiego odbudowują się organizacyjnie po czasie stagnacji, spowodowanym ograniczeniami pandemicznymi. Powstaje coraz więcej stowarzyszeń, które organizują inicjatywy otwarte dla szerszych grup społecznych. Jest to zjawisko bardzo potrzebne, ponieważ przede wszystkim przeciwdziała różnego rodzaju wykluczeniom.

Wykaz podmiotów które otrzymały dofinansowane do realizacji zadania w roku 2022

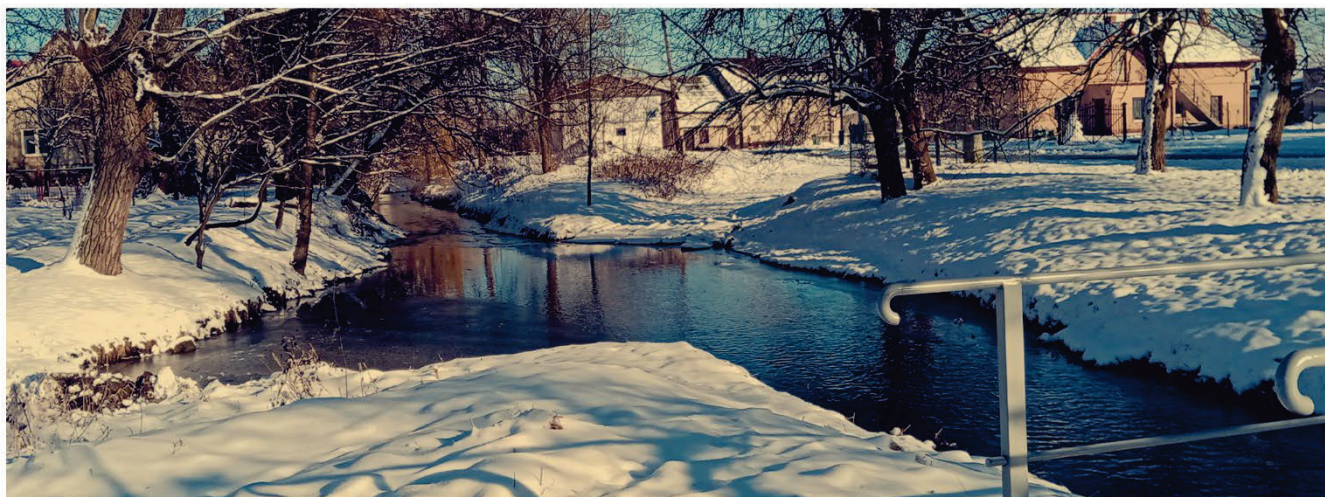
Lp.	Organizacja	Nazwa zadania
1.	Klub Sportowy „Olimpia” w Jaworze	Organizacja sportu szkolnego dzieci i młodzieży na szczeblu powiatowym, rejonowym i wojewódzkim
2.	Ludowy Zespół Sportowy w Lipie	Nie tylko nogą, ale i głową
3.	Klub Sportowy Bazalt Piotrowice	Organizacja Turnieju Piłki Nożnej „Turniej Dzikich Drużyn”
4.	Stowarzyszenie Wsi Snowidza	Święto Kapusty, Nasiennictwa i Warzywnictwa
5.	Jaworskie Stowarzyszenie Miłośników Motoryzacji	Międzynarodowy Rajd Pojazdów Zabytkowych Księstwa Świdnicko - Jaworskiego
6.	Fundacja Escetia - Bolków	Eko - Rodzina
7.	Akademia Młodego Piłkarza „Wyrównać Szanse” Budziszów Wielki	Organizacja aktywnych form wypoczynku
8.	Oddział PTTK Ziemi Jaworskiej w Jaworze	Organizacja imprez turystycznych
9.	Sportowa Akademia Teakwon-Do, Rosochata Gmina Kunice	Udział we współzawodnictwie sportowym dzieci i młodzieży
10.	Klub Żeglarski Cysterska Brać - Słup	V Regaty Słup 2022
11.	Klub Żeglarski REDA ze Złotoryi	Błękitna Szkoła Żeglowania
12.	Klub Sportów Wodnych Farwater - Jawor	12 edycja Dolnośląskiego Festiwalu Sportów Wodnych i Ratownictwa Wodnego „Water Jam”
13.	ZHP Chorągiew Dolnośląska, Wrocław	Rodzinny Spływ Pontonowy „Dla zuchwałych”
14.	Stowarzyszenie Wspierające Osoby Niepełnosprawne „Integracja” w Bolkowie	Upowszechnianie kultury i sztuki
15.	Koło Gospodyń Wiejskich „Aktywni Lipowianie” w Lipie	Leśne baśnie w szkle zamknięte
16.	Towarzystwo Miłośników Bolkowa	Bolkowskie Lato Organowe
17.	ZHP Chorągiew Dolnośląska Wrocław	IX Harcerskie Święto Latawca
18.	Jaworskie Stowarzyszenie Rozwoju Kultury	XXII Międzynarodowy Przegląd Zespołów Kameralnych – Jawor 2022
19.	Towarzystwo Aktywności Kulturalnej Jawor,	Warsztaty bębniarskie i występ muzyczny w ramach festiwalu „XI Wegetariada”
20.	Jaworskie Stowarzyszenie Seniorów „Złota Jesień”	Warsztaty zdrowego żywienia

21.	Centrum Rekreacyjno – Rehabilitacyjne Ogniska TKKF Piast w Jaworze	Wspieranie ochrony i promocji zdrowia
22.	Ochotnicza Straż Pożarna w Wierzchosławicach	Dzień dziecka – jak żyć zdrowo i bezpiecznie
23.	Stowarzyszenie na rzecz osób z autyzmem, zespołem Aspergera i mutyzmem selektywnym „Budujemy Mosty”	Organizacja zajęć w świetlicy terapeutycznej Stowarzyszenia Budujemy Mosty o charakterze opiekuńczo wychowawczym, terapeutycznym, rehabilitacyjnym i socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży z terenu powiatu jaworskiego
24.	Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Osobom Uzależnionym, Osobom Współuzależnionym oraz Ofiarom Przemocy Azyl w Jaworze	Podejmowanie działań na rzecz promowania abstynencji i trzeźwego życia
25.	Stowarzyszenie przyjaciół Nowej Wsi Wielkiej i Nowej Wsi Małej	Święto Prawdziwka i Śliwki Węgierki

PRZYGOTOWAŁ

WYDZIAŁ ROZWOJU, PROMOCJI I TURYSTYKI

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 30a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. 2022 r. poz. 1526 z późn. zm.) zarząd powiatu co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie powiatu raport o stanie powiatu, który obejmuje podsumowanie działalności zarządu powiatu w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady powiatu i budżetu obywatelskiego.

Mając powyższe na uwadze, podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione

DOKUMENT PODPISANY ELEKTRONICZNIE

Dane podpisywanego dokumentu

Typ dokumentu	Uchwała
Numer dokumentu	22/2023
Data dokumentu	2023-05-30
Organ wydający	Zarząd Powiatu Jaworskiego
Przedmiot regulacji	w sprawie przyjęcia i przedstawienia Radzie Powiatu Jaworskiego Raportu o stanie Powiatu Jaworskiego za rok 2022
Identyfikator dokumentu	6F4B6FF0-4790-4945-9236-A55A75432BFB

Informacje o złożonych podpisach elektronicznych

Podpis:	
Sygnatura	Signature-560163840
Numer seryjny	2D3A3E191E450B0E65F670AEEED3415F
Osoba podpisująca	Aneta Kucharzyk\; Powiat Jaworski
Instytucja	Powiat Jaworski
Miejscowość	Jawor
Województwo	dolnośląskie
Kraj	PL
Data złożenia podpisu	2023-06-05 10:38:26
Zakres podpisu	Cały dokument
Wystawca certyfikatu	VATPL-5170359458 Certum QCA 2017 Asseco Data Systems S.A. PL